

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
YENİLİK VE EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PANDEMİ DÖNEMİ UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ARAŞTIRMASI

Dr. Nihan UÇAR SARIMANOĞLU
Makbule Serpil BOZ
Dr. Atilla DEMİRBAŞ
Dr. Cemallettin MADEN

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri
Genel Müdürlüğü

PANDEMI DÖNEMİ UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ARAŞTIRMASI

Araştırmacılar
Dr. Nihan UÇAR SARIMANOĞLU
Makbule Serpil BOZ
Dr. Atilla DEMİRBAŞ
Dr. Cemalettin MADEN

ANKARA
Ağustos 2020

İçindekiler

iv	Sunuş
v	Okul Yöneticileri Anketi Tablolar Listesi
vi	Öğretmen Anketi Tablolar Listesi
viii	Öğrenci Anketi Tablolar Listesi
ix	Veli Anketi Tablolar Listesi
xi	Okul Yöneticileri Anketi Grafikler Listesi
xi	Öğrenci Anketi Grafikler Listesi
xii	Yönetici Özeti
	Yöntem
	Araştırmanın Modeli Ve Kapsamı
	Verilerin Analizi
	Araştırmanın Önemi
2	Uzaktan Eğitim Sürecinin Okul Yöneticileri Görüşleriyle Değerlendirilmesi
36	Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğretmen Görüşleriyle Değerlendirilmesi
72	Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrenci Görüşleriyle Değerlendirilmesi
89	Uzaktan Eğitim Sürecinin Veli Görüşleriyle Değerlendirilmesi
109	Sonuçlar
116	Öneriler

Sunuş

2020 yılı başlarında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan COVID-19, öngörülmemiş bir şekilde insan hayatını çok yönlü olarak etkilemiştir. Bu hastalığın önlenmesine yönelik alınan tedbirler kapsamında dünya ölçeğinde olduğu gibi Türkiye'de de toplu yaşam alanlarında birtakım kısıtlamalara gidilmiştir. 23.03.2020 tarihinden itibaren okullarda eğitime ara verilmesiyle Bakanlığımız, dijital eğitim platformu olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve 3 kanalla TV yayınları üzerinden uzaktan eğitim sağlamıştır. Böylece farklı ortamlardaki öğretmenler, öğrenciler ve öğretim materyalleri teknoloji aracılığıyla bir araya getirilerek uzaktan eğitim süreci yürütülmüştür.

Bu çalışma ile pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşleri alınarak kapsamlı bir değerlendirme yapılmış ve hastalığın devam etmesi ile okulların ve eğitimin geleceğine yönelik alınabilecek tedbirlere yönelik gerekli verilerin ortaya konması hedeflenmiştir.

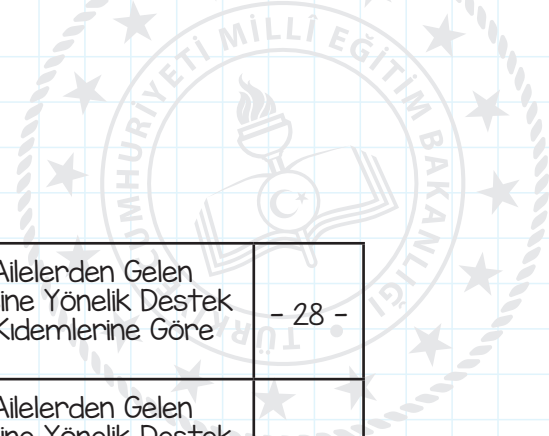
Araştırma verilerinin sağlanmasında katkılarından dolayı İl Millî Eğitim Müdürlüklerine, görüş bildiren okul yöneticilerine, öğretmenlere, öğrencilere ve velilere; araştırmayı yapan Dr. Nihan UÇAR SARIMANOĞLU'na, Makbule Serpil BOZ'a, Dr. Atilla DEMİRBAŞ'a, Dr. Cemalettin MADEN'e ve Eğitim Teknolojileri Geliştirme ve Projeler Daire Başkanı M. Hakan BÜCÜK'e teşekkür ederim.

Anıl YILMAZ
Genel Müdür

OKUL YÖNETİCİLERİ ANKETİ TABLOLAR LİSTESİ

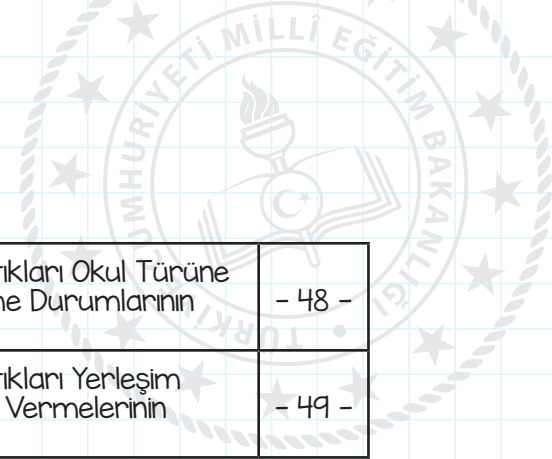
TABLO 1	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin İllere Göre Dağılımı	- 2 -
TABLO 2	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımları	- 7 -
TABLO 3	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Sahip Oldukları İnternet Bağlantısı Türü	- 8 -
TABLO 4	İnternet bağlantısı Olmayan Okul Yöneticilerinin İnternet Bağlantısı Olmama Sebepleri	- 8 -
TABLO 5	Araştırmaya Katılan Yöneticilere Göre Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmenlerin Canlı Ders Verme Durumları	- 12 -
TABLO 6	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Çalıştıkları Okullarda Uzaktan Eğitimin Nasıl Yürütüldüğüne Yönelik Dağılım	- 13 -
TABLO 7	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Karşılaştığı Zorlukların Dağılımı	- 14 -
TABLO 8	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı	- 15 -
TABLO 9	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Okullarında Uzaktan Eğitim Sürecine Yönelik Yapılan Çalışmaların Gerçekleştirilme Sıklığı	- 17 -
TABLO 10	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkanları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Tespitinde Kullandıkları Yöntemler	- 19 -
TABLO 11	Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi Olanakları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilere Sağlanan İmkanların Dağılımı	- 19 -
TABLO 12	Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi Olanakları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilere Sağlanan İmkanların Kaynağı/Kaynakları	- 20 -
TABLO 13	Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Destek Sağlanan Öğrenci Sayısı	- 20 -
TABLO 14	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Edilen Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeyi	- 21 -
TABLO 15	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr Aracılığıyla Takip Edilen Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeyi	- 22 -
TABLO 16	Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim İle İlgili Planlama Yapan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı	- 23 -
TABLO 17	Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Yerleşim Birimine Göre Dağılımı	- 24 -
TABLO 18	Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımı	- 25 -
TABLO 19	Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Kademelerine Göre Dağılımı	- 26 -
TABLO 20	Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkanları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Okul Yöneticilerinin Okul Türüne Göre Dağılımları	- 27 -

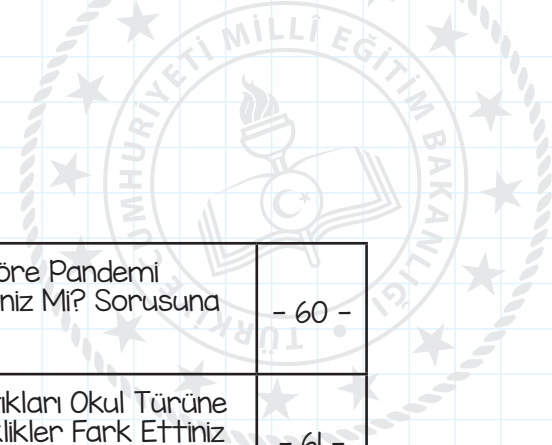
TABLO 21	Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Yöneticilerin Kıdemlerine Göre Dağılımı	- 28 -
TABLO 22	Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Yöneticilerin Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımları	- 29 -
TABLO 23	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okullarda Uzaktan Eğitim Sürecine Yönelik Yapılan Çalışmaların Gerçekleştirilme Sıklıklarına Verdikleri Cevapların Tek Yönlü Varyans Analizi ve LSD Sonuçları	- 34 -

ÖĞRETMEN ANKETİ TABLOLAR LİSTESİ

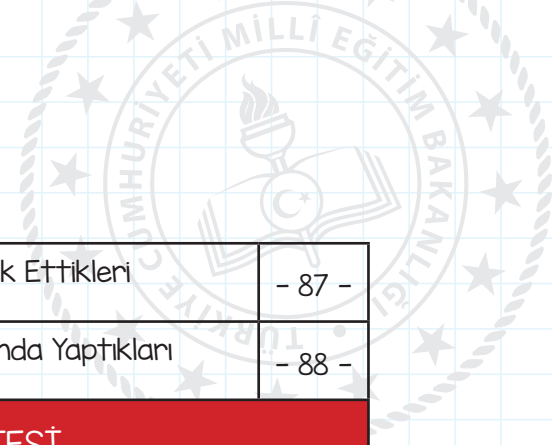
TABLO 1	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İllere Göre Dağılımı	- 36 -
TABLO 2	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımları	- 38 -
TABLO 3	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerinin Hizmet Yıllarına Göre Dağılımı	- 40 -
TABLO 4	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerini Görev Yaptıkları Okulun Bulunduğu Yerleşim Yeri Göre Dağılımı	- 41 -
TABLO 5	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı	- 41 -
TABLO 6	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Çalıştıkları Okul Türlerinin Dağılımı	- 42 -
TABLO 7	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin "Şahsınıza/Ailenize Ait İnternet Bağlantınız Var mı" Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı	- 42 -
TABLO 8	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin "İnternet Bağlantılarının Türü" Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı	- 43 -
TABLO 9	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İnternet Bağlantılarının Olmama Sebepleri Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 43 -
TABLO 10	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Pandemi Dönemi Eğitim Faaliyetlerine Katılma Durumu	- 44 -
TABLO 11	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Dönemi Öncesinde Uzaktan Eğitim Tecrübelerinin Var Olup Olmadığının Dağılımı	- 44 -
TABLO 12	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Döneminde Kendilerinin Herhangi Bir Uzaktan Eğitim Alma Durumlarının Dağılımı	- 45 -
TABLO 13	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Verme Durumları	- 45 -
TABLO 14	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Pandemi Dönemi Öncesinde Uzaktan Eğitim Konusunda Tecrübelerinin Olup Olmadığının Dağılımı	- 46 -
TABLO 15	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Pandemi Döneminde Herhangi Bir Uzaktan Eğitim Alma Durumlarının Dağılımı	- 46 -
TABLO 16	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Dağılımı	- 47 -

TABLO 17	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Dağılımı	- 48 -
TABLO 18	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Yerleşim Yerine Göre Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Vermelerinin Dağılımı	- 49 -
TABLO 19	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerinin Pandemi Sürecinde Hangi Yöntemleri Kullandıklarına Dair Görüşlerinin Dağılımı	- 49 -
TABLO 20	Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Göre Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verememe Sebeplerinin Dağılımı	- 50 -
TABLO 21	"Branşım Uygun Değil Cevabı Veren" Öğretmenlerin Dağılımı	- 50 -
TABLO 22	Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Göre Uzaktan Eğitimi Hangi Cihazlardan Verdiklerinin Dağılımı	- 52 -
TABLO 23	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin "Pandemi Sürecinde Ne Sıklıkta Canlı Çevrimiçi Ders Yaptıklarına" Dair Görüşlerinin Dağılımı	- 52 -
TABLO 24	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Uzaktan Eğitim Sürecinde Ne Sıklıkta Çevrimiçi Ders Yaptıklarının Dağılımı	- 53 -
TABLO 25	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Uzaktan Eğitim Sürecinde Ne Sıklıkta Çevrimiçi Ders Yaptıklarının Dağılımı	- 54 -
TABLO 26	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin "Eğitim Sürecinde Veli ve Öğrencilerle Ne Sıklıkta İletişim Kurduklarına" Dair Görüşlerinin Dağılımı	- 54 -
TABLO 27	Araştırmaya Katılan Öğretmenlere Göre Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 55 -
TABLO 28	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Öğrencileriniz Uzaktan Eğitimi Hangi Yollarla Takip Etti?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 56 -
TABLO 29	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemlle Karşılaştınız mı? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 56 -
TABLO 30	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemlle Karşılaşma Durumlarının Dağılımı	- 57 -
TABLO 31	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemlle Karşılaşma Durumlarının Dağılımı	- 58 -
TABLO 32	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Problemlerin Neler Olduğuna Dair Görüşlerinin Dağılımı	- 59 -
TABLO 33	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz mi? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 60 -

TABLO 34	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz Mi? Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı	- 60 -
TABLO 35	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz Mi? Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı	- 61 -
TABLO 36	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Pandemi Sürecinde Öğrencilerinde Fark Ettiklerin Değişimlerin Dağılımı	- 62 -
TABLO 37	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı	- 63 -
TABLO 38	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeyleri	- 65 -
TABLO 39	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı	- 66 -
TABLO 40	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	- 67 -
TABLO 41	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Eğitim Sürecinde Öğretmenlere Destek Olabilecek Unsurlar Hakkındaki Görüşlerinin Dağılımı	- 71 -
ÖĞRENCİ ANKETİ TABLOLAR LİSTESİ		
TABLO 1	Öğrencilerin Cinsiyet, Sınıf Düzeyleri ve Okullarının Bulunduğu Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı	- 72 -
TABLO 2	Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okul Türüne Göre Dağılımı	- 73 -
TABLO 3	Öğrencilerin İllere Göre Dağılımı	- 73 -
TABLO 4	Öğrencilerin Evlerinde İnternet Bağlantısı Olmama Nedenlerine Göre Dağılımı	- 76 -
TABLO 5	Öğrencilerin Uzaktan Eğitimi Alma Biçimlerine Göre Dağılımı	- 79 -
TABLO 6	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı	- 80 -
TABLO 7	Öğrencilerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeyleri	- 81 -
TABLO 8	Öğrencilerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı	- 82 -
TABLO 9	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	- 83 -
TABLO 10	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alırken Karşılaştıkları Problemlerin Dağılımı	- 85 -
TABLO 11	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Derslerini Takip Etmek İçin Yararlandıkları Kaynakların/Materyallerin Dağılımı	- 86 -

TABLO 12	Öğrencilerin Pandemi Sürecinde Kendilerinde Fark Ettikleri Değişikliklerin Dağılımı	- 87 -
TABLO 13	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Ders Dışında Yaptıkları Etkinliklerin Dağılımı	- 88 -
VELİ ANKETİ TABLOLAR LİSTESİ		
TABLO 1	Velilerin Cinsiyete Göre Dağılımları	- 89 -
TABLO 2	Velilerin "Çocuğunuzun Okulunun Bulunduğu İl" Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 89 -
TABLO 3	Velilerin "Çocuğunuzun Okulunun Bulunduğu Yerleşim Yeri Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 92 -
TABLO 4	Velilerin "Gelir Getirici Bir İşte Çalışıyor Musunuz?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 92 -
TABLO 5	Velilerin "Kaç Çocuğunuz Var?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 92 -
TABLO 6	Velilerin "Çocuğunuzun/Çocuklarınızın Devam Ettiği Sınıf Düzeyi Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 93 -
TABLO 7	Velilerin "Anketi Doldurduğunuz Çocuğunuzun Devam Ettiği Okul Türü Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 94 -
TABLO 8	Velilerin "Anketi Doldurduğunuz Çocuğunuzun Sınıf Düzeyi Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 94 -
TABLO 9	Velilerin "Şahsınıza/Ailenize Ait İnternet Bağlantısı Var mı?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 95 -
TABLO 10	Velilerin "İnternet Bağlantı Türünüz Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 95 -
TABLO 11	Velilerin "İnternet Bağlantınızın Olmama Sebebi Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 96 -
TABLO 12	Velilerin "Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Etti mi?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 97 -
TABLO 13	Velilerin "Çocuğunuz Uzaktan Eğitimi Hangi Cihaz/Cihazlardan Takip Etti?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 97 -
TABLO 14	Velilerin "Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Hangi Yollarla Takip Etti?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 98 -
TABLO 15	Velilerin "Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Ederken Herhangi Bir Problemlle Karşılaştı mı?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 99 -
TABLO 16	Velilerin "Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Alırken Karşılaştığı Problemler Aşağıdakilerden Hangisi/Hangileridir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 99 -
TABLO 17	Velilerin "Uzaktan Eğitim Süreci İle İlgili Aşağıdaki İfadelere Katılım Düzeyinizi Belirtiniz" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 100 -
TABLO 18	"Çocuğunuzun Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili Aşağıdaki İfadelere Katılım Düzeyinizi Belirtiniz" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 103 -

TABLO 19	Velilerin "Çocuğunuzun internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip ettiğı uzaktan eğitimlerle ilgili aşağıdaki ifadelere katılım düzeyinizi belirtiniz" Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 105 -
TABLO 20	Velilerin "Uzaktan Eğitim Sürecinde Çocuğunuzda Herhangi Bir Değişiklik/Değişiklikler Fark Ettiniz Mi?" Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 106 -
TABLO 21	Velilerin "Pandemi Sürecinde Çocuklarınızda Fark Ettiğiniz Değişiklik/Değişiklikler Hangisi/Hangileridir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 107 -
TABLO 22	Velilerin "Uzaktan Eğitim Sürecinde Çocuğunuz Ders Dışında Neler Yaptı?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	- 108 -

OKUL YÖNETİCİLERİ ANKETİ GRAFİKLER LİSTESİ

GRAFİK 1	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Cinsiyete Göre Dağılımları	- 4 -
GRAFİK 2	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okulların Bulunduğu Yerleşim Yerine Göre Dağılımları	- 5 -
GRAFİK 3	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kıdem Yıllarının Dağılımı	- 5 -
GRAFİK 4	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görevleri	- 6 -
GRAFİK 5	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kendilerine/Ailelerine Ait İnternet Olma Durumları	- 7 -
GRAFİK 6	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Okullarda Uzaktan Eğitim Çalışması Yürütülmesine Göre Dağılım	- 9 -
GRAFİK 7	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili Çalışmaları Nereden Takip Ettiklerine Göre Dağılım	- 10 -
GRAFİK 8	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Pandemi Döneminde Velilere Bilgilendirme Yapma Durumlarının Dağılımı	- 10 -
GRAFİK 9	Araştırmaya Katılan Yöneticilerinin Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim İle İlgili Planlama Yapma Durumları	- 11 -
GRAFİK 10	Araştırmaya Katılan Yöneticilerinin Pandemi Döneminde Öğretmen Olarak Uzaktan Eğitim Verme Durumları	- 11 -
GRAFİK 11	Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Herhangi Bir Problemlerle Karşılaşma Durumları	- 13 -
GRAFİK 12	Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Okullarda Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmelerine Destek Vermek için Özel Bir Çalışma Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Dağılım	- 18 -

ÖĞRENCİ ANKETİ GRAFİKLER LİSTESİ

GRAFİK 1	Öğrencilerin Evlerinde İnternet Olup Olmama Durumuna Göre Dağılımı	- 76 -
GRAFİK 2	Öğrencilerin Evlerindeki İnternet Bağlantısı Türüne Göre Dağılımı	- 76 -
GRAFİK 3	Öğrencilerin Uzaktan Eğitimi Takip Etme Durumları	- 77 -
GRAFİK 4	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Ettikleri Araçlara Göre Dağılımı	- 78 -
GRAFİK 5	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alan Kardeş Sayılarına Göre Dağılımı	- 78 -
GRAFİK 6	Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alırken Herhangi Bir Problemlerle Karşılaşma Durumuna Göre Dağılımı	- 85 -
GRAFİK 7	Öğrencilerin Pandemi Sürecinde Kendilerinde Değişiklik Fark Etme Durumlarına Göre Dağılımı	- 87 -

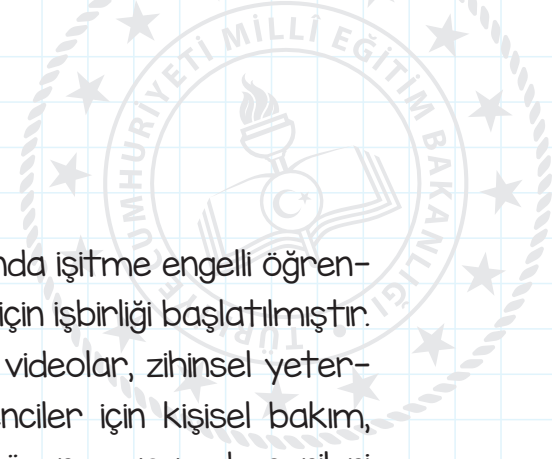
Yönetici Özeti

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemiz de Coronavirüs etkisinde kalmış, birçok sektör virüsün yarattığı ortamdan olumsuz etkilenmiştir. Eğitim sektörü de salgından kaynaklanan olumsuz durumdan etkilenmiş, bu süreçte yüz yüze yapılan eğitim etkinlikleri yerini uzaktan eğitime bırakmıştır. Pandemi sürecinde öğrenciler evlerinden uzaktan eğitim etkinliklerine katılmış, derslerini EBATV üzerinden takip etmişlerdir. Öte yandan, www.eba.gov.tr (EBA), okul öncesinden 12. sınıfa kadar tüm seviyelerdeki yaklaşık 18 milyon öğrencinin ve 1 milyon öğretmenin kullanımına sunulan 1.600'den fazla ders ve 37.000'nin üzerinde zengin, güvenilir ve etkileşimli içeriğin olduğu T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulmuş olan dijital eğitim platformudur. EBA'ya özel okullar da dâhil tüm öğretmen, öğrenci ve veliler (e-okulda tanımlı) giriş yapabilmeye imkânına sahiptir.

Uzaktan eğitim kapsamında öğretmenlerin öğrencileri ile eşzamanlı olarak ders yapma (canlı ders) isteklerinin olabileceği düşünülerek EBA'da gerekli altyapı hazırlıkları ve geliştirmeler yapılmıştır. Buna göre, EBA üzerinden okul yöneticilerinin belirleyeceği zamanlarda belirlenen öğretmenler ve öğrenciler eşzamanlı ders yapabilmekte ve anlık etkileşim içinde olabilmektedirler. EBA üzerinden okul yöneticileri canlı ders tanımlaması yaptığı anda ilgili şubenin öğretmen ve öğrencileri güvenli bir şekilde ve kişisel verilerin gizliliğinin de korunduğu bir ortamda ders işleyebilmektedirler. Bu özellik 13 Nisan 2020 tarihinde ilk önce LGS'ye hazırlanan 8. sınıflar ve YKS'ye hazırlanan 12. sınıflar ile lise hazırlık sınıfı öğrencileri ve öğretmenlerinin, 23 Nisan 2020 tarihinde ise 3. sınıf ve üzeri öğrencilerin kullanımına açılmıştır.

Pandemi sürecinde uzaktan eğitim, EBA üzerinden sağlanmanın yanı sıra interneti olmayan kullanıcılar için televizyon üzerinden de yapılmıştır. Tüm sınıf seviyeleri için (1 - 12. Sınıf) TRT ile yapılan iş birliği kapsamında 3 HD ve 3 SD kanal olmak üzere televizyon yayınları gerçekleştirilmiştir. Bu kanallardan ilkokul, ortaokul ve lise seviyelerine uygun temel derslerin konu anlatım videoları ve ayrıca etkinlik kuşakları yayınlanmış; her gün esas yayın tamamlandıktan sonra tekrar yayınları da yapılmıştır.

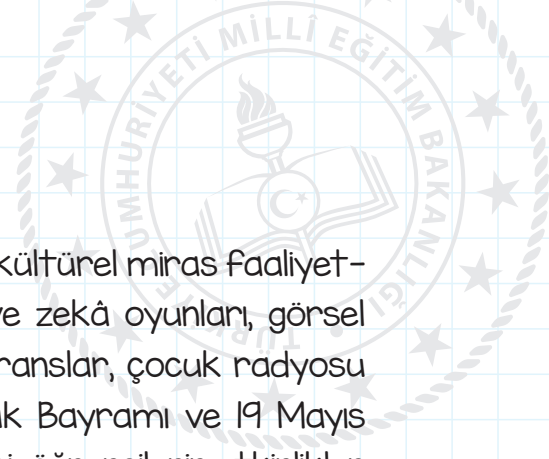
Uzaktan eğitim sürecinde özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için de çalışmalar yapılmıştır. Bu bağlamda, 27 Nisan 2020 tarihinde, Bakanlığımız

ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında işitme engelli öğrencilerin TRT EBA TV sınıflarına erişiminin sağlanması için işbirliği başlatılmıştır. İşaret dili içeriği, görme engelli öğrenciler için sesli videolar, zihinsel yetersizlik ve otizm spektrum bozuklukları olan öğrenciler için kişisel bakım, sosyal yaşam ve sosyal beceriler de dâhil olmak üzere yaşam becerileri videoları hazırlıkları yapılmıştır. Ayrıca aileler için de sosyal izolasyon sırasında çocuklara pedagojik ve psiko-sosyal yaklaşım konulu bazı videolar geliştirilmiştir.

Uzaktan eğitim sürecinde yapılan çalışmalar iller bünyesinde raporlandırılmış ve birçok ilin raporu Genel Müdürlüğümüze resmi yazı kanalıyla ulaştırılmıştır. Şanlıurfa, Gaziantep, Artvin, Isparta, Karaman, Manisa, Mersin, Ordu, Siirt, Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Bolu, Burdur, Bursa, İstanbul, Kars, Kilis, Malatya, Mardin, Muğla, Rize, Sakarya, Sinop, Sivas, Tokat, Uşak, Van, Yozgat, Diyarbakır ve Zonguldak illerinden edinilen raporlardan elde edilen bilgilere göre pandemi sürecinde illerde uzaktan eğitim çalışmaları genel olarak EBATV ve EBA platformu üzerinden sürdürülmüştür. Bunun yanı sıra, raporlardan 8. ve 12. sınıfları sınavlara hazırlamak amacıyla TV kanalı kurulması, WhatsApp soru çözüm hattı kurularak öğrencilerin soru iletmelerinin sağlanması, Sen Evinde Kal Kitabın Bizden, Evde Etkinlik vb. kampanyalarla öğrencilerin evlerine çalışma kitapları ve deneme sınavları ulaştırılması, İl Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından web siteleri üzerinden online deneme sınavları ve çalışma kağıtları yayınlanması, Umudum Öğretmenim, Başkent Öğretmen Atölyeleri vb. projelerle öğretmen-öğrenci çalışmalarının planlı ilerlemesine destek verilmesi, Halk Eğitimler tarafından maske, tulum ve dezenfektan üretilmesi, EBA izleme anketleri uygulayarak EBATV ve EBA platformunun kullanım oranlarının tespit edilip kullanımlarının artırılmaya çalışılması, EBA canlı ders uygulamalarının yapılması, psikososyal destek hatlarının kurulması, instagram ve youtube gibi platformlar üzerinden canlı yayınlar yapılarak derslere yönelik çalışmaların hem okul öğretmenleri hem de akademisyenlerle yürütülmeye çalışılması, velilerin bilgilendirilmesi, Zoom programı kullanılarak veli toplantılarının gerçekleştirilmesi, öğretmenlere uzaktan hizmetçi eğitim verilmesi gibi akademik desteğe yönelik çalışmalar yapıldığı sonucu ortaya çıkmıştır.

İl Millî Eğitim Müdürlüklerinden gelen raporlarda uzaktan eğitim çalışmalarının sadece akademik destek odaklı sürdürülmediği, sosyal faaliyetler anlamında da yürütüldüğü gözlemlenmiştir. Bu anlamda masal saati

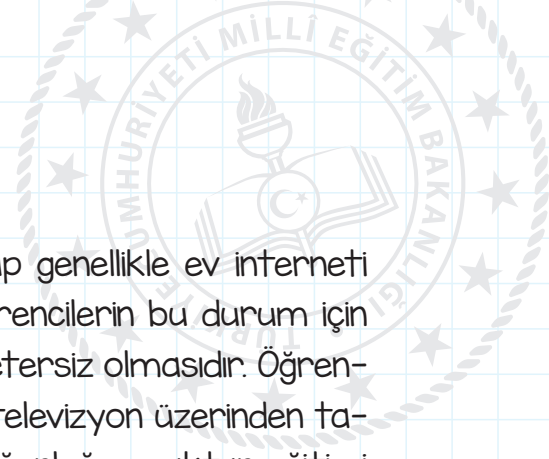

uygulamaları, spor faaliyetleri, sanal müze gezileri, kültürel miras faaliyetleri, edebiyat söyleşileri, çevrimiçi konserler, akıl ve zekâ oyunları, görsel sanat etkinlikleri, kodlama etkinlikleri, çeşitli konferanslar, çocuk radyosu oluşturulması, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ve 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı için etkinlikler düzenlenmesi-öğrencilerin etkinlikler oluşturmaya teşvik edilmesi gibi çalışmaların yapıldığı anlaşılmaktadır.

İllerden gelen uzaktan eğitim faaliyetleriyle ilgili raporlarda karşılaşılan güçlüklerle de değinilmiştir. Bunlardan en çok dikkat çekenleri internet ve maddi yetersizlikler yaşayan öğrencilerin süreç içerisinde dezavantajlı durumda eğitimlerini sürdürmeye çalışmaları olmuştur. Diğer güçlükler arasında öğretmenlerin uzaktan eğitim tecrübelerinin olmaması, EBA canlı derslere katılımın az olması, velilerden yeterince destek alınamaması, öğrencilerle mesafeden dolayı duygusal bağ kurulamaması, motivasyon sorunu yaşayan öğrencilerde yüz yüze eğitim kadar etki yaratılamayışı, öğrencilerde uyku düzensizliğinin gelişmesi ve öğrenciler tarafından tüm derslere aynı ilginin gösterilmeyişi en çok dikkati çekenler olmuştur. Son olarak bazı raporlarda vurgulanan bir gözlem ise uzaktan eğitime devamin ve faaliyetlere katılımın isteğe bağlı olduğu ve sınıf geçmeye herhangi bir etkisi olmadığı bilgisinin verilmesinden sonra eğitimlere öğrenci katılımlarında düşüş olmasıdır.

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde tamamlanan bu çalışmada ise tüm Türkiye’de 23 Mart ile 19 Haziran 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilen uzaktan eğitim etkinlikleri öğretmen, öğrenci, okul yöneticisi ve veli gözüyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın genel amacı, okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin uzaktan eğitim süreci ile ilgili deneyimleri hakkındaki değerlendirici görüşlerini almak ve uzaktan eğitim sürecini öğrenci gözüyle değerlendirmektir. Tarama modeline göre yapılan bu araştırmanın evrenini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Türkiye’deki resmi ilkokul, ortaokul ve liselerde öğrenim gören öğrenciler, görev yapan öğretmen ve yöneticiler ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Araştırma verileri 81 ilden Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan anket aracılığıyla toplanmıştır. Hazırlanan anket, internet ortamında 28.412 okul yöneticisi, 271.530 öğretmen, 811.368 öğrenci ve 702.828 veli tarafından doldurulmuştur. Elde edilen veriler SPSS programında çözümlenerek yorumlanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde yüzde ve frekans kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan öğ-

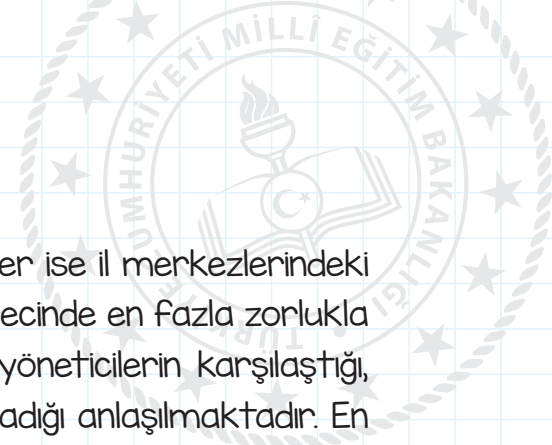

rencilerin büyük çoğunluğunun evinde internet olup genellikle ev interneti türündedir. Evinde internet bağlantısı olmayan öğrencilerin bu durum için en başta gösterdikleri neden maddi imkânlarının yetersiz olmasıdır. Öğrencilerin % 85'i uzaktan eğitimi takip ettiklerini, % 7'li televizyon üzerinden takip ettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitimi EBATV kanalından ve EBA platformu üzerinden (% 63) takip etmişlerdir. Öğrencilerin yarısı yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih etmektedir. Öyle ki yüz yüze eğitim yapamayışlarının gelecekteki eğitimlerini olumsuz yönde etkileyeceğini düşünmektedir. Öğrencilerin yarısından fazlası uzaktan eğitim döneminde işlenen konuların telafisinin yapılması gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilerin çoğu EBATV kanalı ve EBA platformunu kolay ulaşılır, ders saatleri için ayrılan zaman aralıklarını uygun, ders anlatımlarını büyük ölçüde anlaşılır bulmuşlar ancak EBATV'de verilen derslerin sürelerini yeterli bulmamışlardır. İçeriklerle ilgili olarak öğrencilerin çoğu ilgi çekici içeriklerin mevcudiyeti konusunda kararsız kalmışlardır. Ayrıca öğrencilerin çoğu eba.gov.tr adresinden eğitimleri takip ederken teknik sorunlarla karşı karşıya kalmışlardır. Uzaktan eğitim esnasında öğrencilerin çoğu herhangi bir problemle karşılaşmamıştır ancak karşılaşılan problemin başında ilk kez uzaktan eğitim almalarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin çoğu bu süreçte ailelerinden, okul yöneticilerinden ve öğretmenlerinden çeşitli kaynaklar aracılığıyla (WhatsApp, e-posta, telefon görüşmesi, sosyal medya gibi) her zaman destek alabilmişlerdir. Öğrenciler salgın döneminde çok sıkıldıklarını, isteksizlik ve uyku bozukluğu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Son olarak evde oldukları zamanlarda ders dışında çizgi film/film/dizi izleyip kitap okumuş ve ev işlerine yardımcı olmuşlardır.

Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun salgın döneminde uzaktan eğitimle ilgili bir planlama yaptıkları, uzaktan eğitim çalışmalarını yürüttükleri, öğretmenleri, öğrencileri ve velileri konuyla ilgili bilgilendirdikleri saptanmıştır. Çalışmaya katılan okullar içinde en fazla uzaktan eğitim planlamasının Spor Liselerinde yapıldığı gözlemlenmektedir. Okul yöneticileri çoğu uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığını, sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığı ve salgın sürecinin eğitimde yeni fırsatlar yarattığı ifadelerine büyük ölçüde katılmaktadır.

Öte yandan uzaktan eğitim sürecinde en fazla mahalle/köy yerleşimlerinde görev yapan ve kıdem yılı 1-5 aralığında olan yöneticiler zorluk-

larla karşılaşmıştır. En az zorluk yaşayan yöneticiler ise il merkezlerindeki okullarda görev yapmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde en fazla zorlukla Çok Programlı Anadolu Liselerinde görev yapan yöneticilerin karşılaştığı, ikinci olarak ise ortaokul yöneticilerinin zorluk yaşadığı anlaşılmaktadır. En az zorlukla Güzel Sanatlar Lisesi Yöneticileri karşılaşmıştır. Bunun yanı sıra okul yöneticileri, velilerden yeterince destek alamadıklarını belirtmişlerdir.

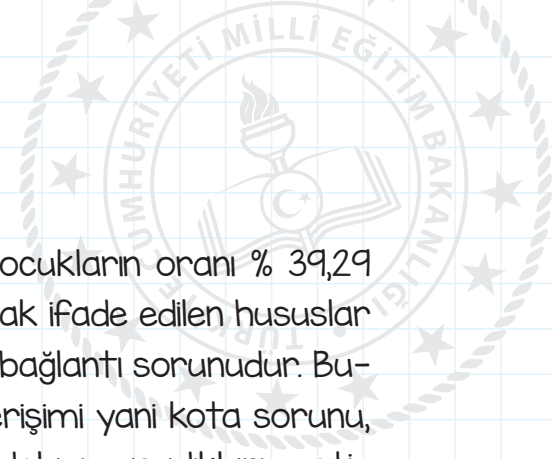
Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerini her zaman düzenli olarak takip etmiş (% 55,32) ve bu süreçte öğretmenleri motive etmek için onlarla her zaman iletişim halinde olmuştur (% 51,93).

Okul yöneticileri ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin tespitinde en çok (% 81,53) velilerle irtibata geçme, daha sonra öğrencilerin okul dosyalarındaki ve e-okuldaki sosyo-ekonomik düzeylerini gösteren bilgilerden faydalanma (% 58,04) yöntemlerini kullanmıştır. Öğrencilere ekonomik destek sağlayan okullar öğrencilere en fazla internet desteği (% 48,17), daha sonra televizyon (% 43,15) ve üçüncü olarak da tablet bilgisayar (% 18,09) sağlamıştır. Ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için en fazla Yalova ilinde özel uygulamalar yapılmıştır. Okul yöneticileri ekonomik düzeyi düşük, maddi olanakları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere en çok imkânın yardımsever vatandaşlar/bağışçılar (% 64,77), ikinci olarak İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri (% 41,26) tarafından, üçüncü olarak yerel yönetimler (% 17,70) sağlandığını belirtmiştir.

Okul yöneticilerinin görev yaptıkları okul türleri arasında uzaktan eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilme yoğunluğuna yönelik farklılıklar olduğu anlaşılmaktadır. Yoğunluğun en yüksek olduğu okulların Fen Liseleri, en düşük olduğu okulların ise Anaokulları olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin % 70,83'ü kadın olup, % 62,38'i gelir getirici bir işte çalışmamaktadır. Velilerin % 79,88'i internete erişim olanağına sahiptir, bu oranın % 56,85'i ev interneti olarak ifade edilmiştir. Velilere göre, çocuklarının % 85,87'si uzaktan eğitim etkinliklerini takip etmekte olup, en çok kullandıkları cihaz % 69,50 ile televizyon olmuştur. Buna paralel olarak uzaktan eğitim etkinliklerinde en çok kullanılan yolun % 74,57 ile EBATV üzerinden videoları izlemek olduğu ifade edilmiştir.

Velilere göre çocukların % 60,71'i uzaktan eğitim sürecinde herhan-

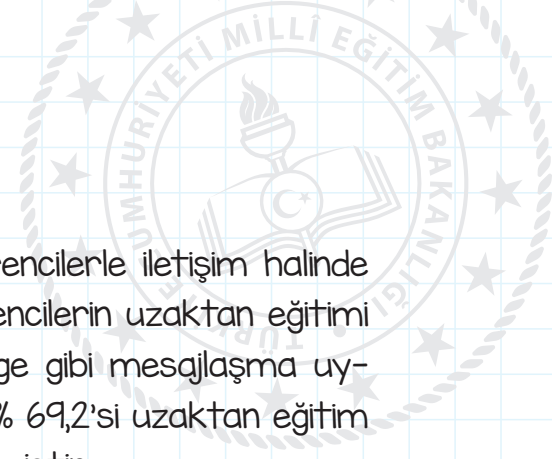

gi bir sorunla karşılaşmamış, problem yaşayan çocukların oranı % 39,29 olarak gerçekleşmiştir. Velilere göre problem olarak ifade edilen hususlar sıralandığında; en çok problem % 59,28 ile internet bağlantı sorunudur. Bununla birlikte % 20,70 oranında yetersiz internet erişimi yani kota sorunu, % 31,73 çocukların evde tek başına kalmalarından dolayı yaşadıkları motivasyon sorunu diğer problemler olmuştur.

Velilerin % 54,37'si uzaktan eğitimin iyi plânlandığını belirtirken, sadece % 25,27'si salgından sonra uzaktan eğitimin devam etmesi yönünde fikir beyan etmiştir. % 76,66'sı EBA TV'nin kolay ulaşılabilir olduğunu, % 63,13'ü de EBATV'de teknik sorun yaşanmadığını dile getirmiştir. Bununla beraber velilerin % 54,41'i internet sitesine erişimin kolay olduğunu, % 22,01'i de teknik sorun yaşamadıklarını belirtmiştir. Velilerin % 51,53'ü uzaktan eğitim döneminde çocuklarında değişiklikler fark ettiklerini belirtmiştir. En çok fark edilen değişiklik % 81,80 ile sıkılma olmuştur. Bunu % 63,51 ile çocuklarında isteksizlik ve % 46,77 ile de uyku bozukluğu takip etmiştir. Velilere göre salgın döneminde çocukların en çok yaptığı etkinlik % 69,44 ile televizyon izlemektir. Bunu % 67,32 ile kitap okuma etkinliği takip etmektedir. % 63,70'i de çocuklarının telefonda vakit geçirdiklerini belirtmiştir.

Öğretmenlerin % 77,4'ü salgın döneminde uzaktan eğitim vermiştir. Kendileri salgın döneminde uzaktan eğitim alan öğretmenlerin oranı % 37,3'tür. Öğretmenlerin % 82,8'i salgın dönemi öncesinde uzaktan eğitim konusunda herhangi bir tecrübelerinin olmadığını ifade etmiştir. Ortaokul ve imam-hatip ortaokullarında görev yapan öğretmenler en fazla çevrimiçi ders yapan öğretmenler olmuştur.

16-20 yıl tecrübe sahibi öğretmenler diğer meslektaşlarına göre uzaktan eğitimi daha çok yapmıştır. Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde görev yapan öğretmenlerin bu dönemde daha az uzaktan eğitim faaliyetinde buldukları anlaşılmaktadır. Uzaktan eğitimde en fazla farklı iletişim kanalları (video, konferans, mesajlaşma uygulamaları, telefon, e-posta vb.) üzerinden öğrencilere ulaştıkları öğretmenlerin cevaplarından anlaşılmaktadır. Uzaktan eğitim faaliyetinde bulunmayan öğretmenler bunun sebepleri içerisinde en çok branşları itibarıyla bu eğitimden uzak kaldıklarını belirtmiştir. Uzaktan eğitimi az veren branş öğretmenleri içerisinde ilk sıralarda mesleki ve teknik ders öğretmenleri ile beden eğitim öğretmenleri gelmektedir. Uzaktan eğitim faaliyetinde bilgisayar ve akıllı telefon en çok kullanılan araçlar olmuştur.

Salgın döneminde öğretmenlerin veli ve öğrencilerle iletişim halinde oldukları anlaşılmaktadır. Öğretmenlere göre öğrencilerin uzaktan eğitimi takip etmelerinde WhatsApp, telegram, i-message gibi mesajlaşma uygulamaları daha çok kullanılmıştır. Öğretmenlerin % 69,2'si uzaktan eğitim verirken teknik problemlerle karşılaştığını ifade etmiştir.

Öğretmenler salgın dönemi sonrasında eğitimin yüz yüze ve uzaktan olarak hibrit şeklinde yapılması fikrini desteklemektedir. Uzaktan eğitimin yüzyüze eğitimin yerini tutmayacağı da öğretmenler tarafından kabul gören bir ifade olmuştur. Öğretmenler telafi eğitiminin yapılmasını desteklemektedir. Öğrencileriyle yüz yüze eğitim yapamamalarının onların gelecekteki eğitimlerinde problemler/eksiklikler yaratacağını düşünmektedir.

Uzaktan eğitim etkinliklerinin daha etkin ve verimli olabilmesi için; hızlı ve kotasız internet erişimi sağlanmalı, internet erişimi olmayan hanelere internet erişimi sağlanmalıdır. Senkron içerikler geliştirilmeli, canlı ders uygulamaları artırılmalıdır. Uzaktan eğitim etkinliklerinde ders süreleri ve sayıları artırılmalıdır. eba.gov.tr internet sitesine erişimi ve bilgiye kolaylıkla ulaşabilmeyi sağlayıcı teknik çözümler geliştirilmelidir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, kapsamı, evreni, veri toplama araçları, verilerin analizi ve çalışma takvimi yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli ve Kapsamı

Bu araştırma nicel araştırma deseninde ve tarama modelinde yapılandırılmıştır. Covid-19 hastalığının hızla yayılan bulaşıcı bir hastalık olması ve okulların kapalı olması nedeniyle araştırmanın verilerinin en kısa yoldan elektronik ortamda toplanabileceğine karar verilmiştir. Araştırmanın evreni kapsamında, tüm resmi okullarında görev yapan okul yöneticisi, öğretmen, öğrenci ve velilere iletilmek hedefiyle dört ayrı anket Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüklerinin iş birliğiyle hazırlanmıştır. Anketle ilgili bilgiler İl Millî Eğitim Müdürlüklerine resmi yazı ile ulaştırılmıştır. Veri toplama süreci 25 Haziran ve 3 Temmuz arasında ve surveymonkey sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, "SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 23.0 for Windows" istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin, ne olduğunu anlamak amacıyla yüzde (%) ve frekans (F), ortalama gibi betimsel istatistikler kullanılmıştır. Dağılımı görebilmek için kay kare testi, üç ve üçten fazla ilişkisiz gruptaki farkı görebilmek için ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmanın analizi ve raporlandırılma aşamaları 3 Temmuz-10 Ağustos 2020 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Araştırmanın sonuçları ile hem Bakanlığımızda salgın dönemi ve sonrasında eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi çalışmalarını planlayanlara hem de Sağlık Bakanlığına faydalı olacak veriler sağlanacağı düşünülmektedir.

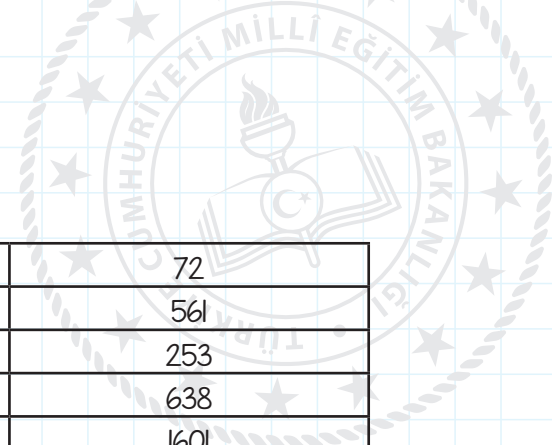

Uzaktan Eğitim Sürecinin Okul Yöneticileri Görüşleriyle Değerlendirilmesi

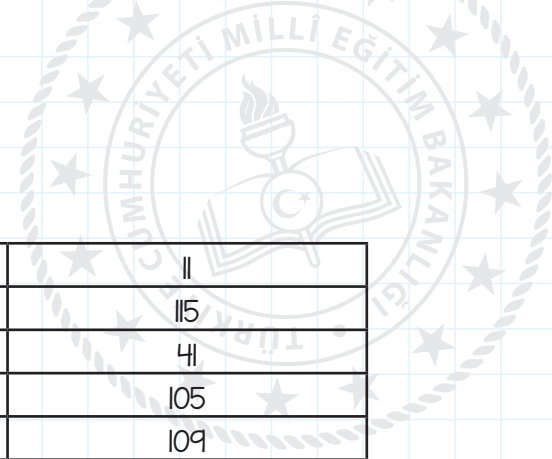
Araştırmaya devlet okullarında görev yapan, okul müdür ve müdür yardımcılarında oluşan toplam 28.412 yönetici katılmıştır. Ankete katılan okul yöneticilerinin illere göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin İllere Göre Dağılımı

İller	%	f
Adana	3,5	894
Adıyaman	1,49	424
Afyonkarahisar	2,04	580
Ağrı	0,53	151
Amasya	0,78	223
Ankara	2,40	683
Antalya	6,20	1761
Artvin	0,36	101
Aydın	1,74	494
Balıkesir	1,68	476
Bilecik	0,34	97
Bingöl	0,54	153
Bitlis	0,54	153
Bolu	0,45	129
Burdur	0,43	122
Bursa	3,41	969
Çanakkale	0,57	161
Çankırı	0,35	99
Çorum	0,86	243
Denizli	1,19	339
Diyarbakır	2,30	653
Edirne	0,49	139
Elazığ	0,97	275
Erzincan	0,75	214
Erzurum	0,89	252
Eskişehir	0,95	269
Gaziantep	2,06	585
Giresun	0,92	261
Gümüşhane	0,30	84

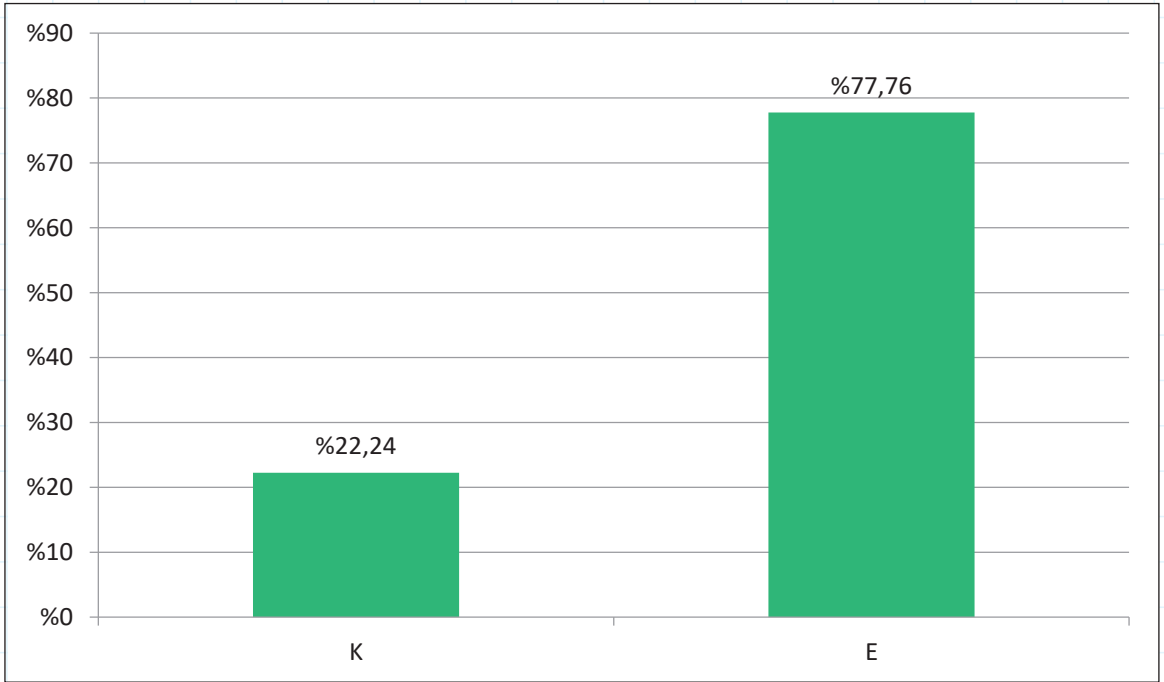
Hakkâri	0,25	72
Hatay	1,97	561
Isparta	0,89	253
Mersin	2,25	638
İstanbul	5,63	1601
İzmir	3,97	1127
Kars	0,55	155
Kastamonu	0,55	157
Kayseri	1,89	536
Kırklareli	0,57	163
Kırşehir	0,50	142
Kocaeli	1,91	543
Konya	3,18	904
Kütahya	0,95	269
Malatya	1,33	378
Manisa	1,88	533
Kahramanmaraş	1,64	466
Mardin	2,53	719
Muğla	1,44	410
Muş	0,69	196
Nevşehir	0,84	240
Niğde	0,80	227
Ordu	1,03	294
Rize	0,71	202
Sakarya	2,04	579
Samsun	3,18	903
Siirt	0,61	173
Sinop	0,37	106
Sivas	0,71	202
Tekirdağ	0,87	248
Tokat	0,95	270
Trabzon	1,36	387
Tunceli	0,11	30
Şanlıurfa	1,65	470
Uşak	0,92	261
Van	1,01	286
Yozgat	0,96	272
Zonguldak	1,26	359
Aksaray	1,44	409
Bayburt	0,20	57
Karaman	0,40	114
Kırıkkale	0,77	219
Batman	1,07	305

Şırnak	0,04	11
Bartın	0,40	115
Ardahan	0,14	41
Iğdır	0,37	105
Yalova	0,38	109
Karabük	0,63	178
Kilis	0,28	79
Osmaniye	0,47	133
Düzce	0,78	221
Toplam	100	28.412

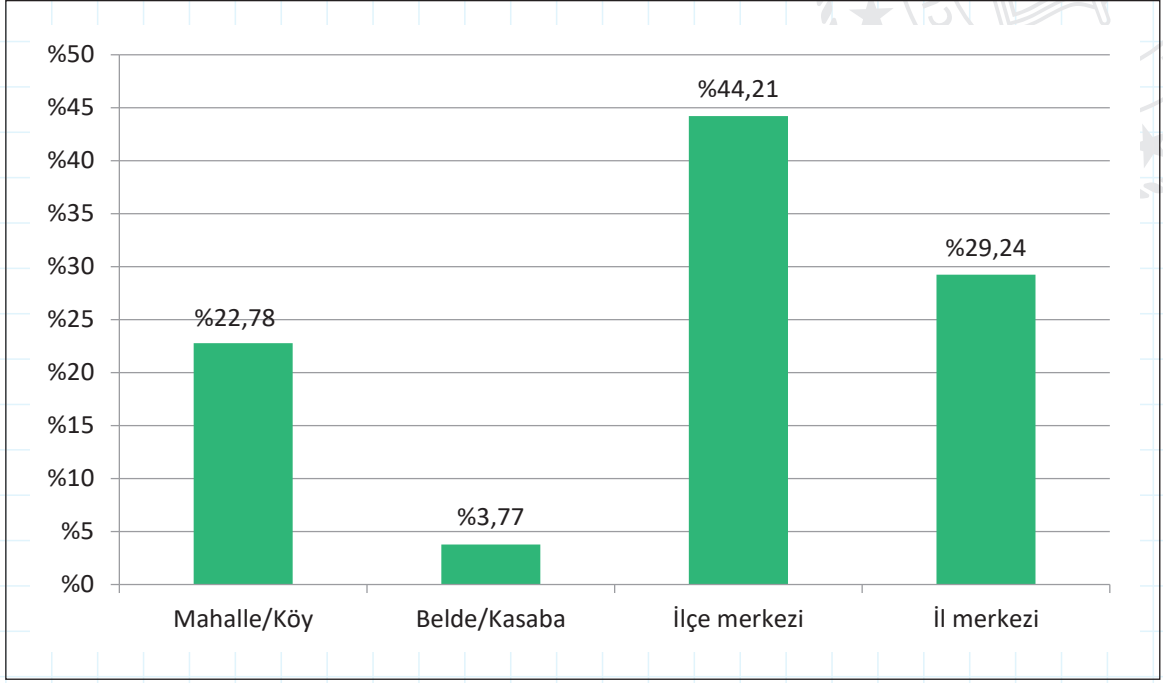
Tablo 1'e bakıldığında, araştırmaya 81 ilin tümünden katılım olduğu görülmektedir. En çok katılımcının ise Antalya'dan (% 6,20) olduğu anlaşılmaktadır. Antalya'yı sırasıyla İstanbul (% 5,63) ve İzmir (% 3,97) takip etmektedir. Aynı şekilde Tablo 1'de çalışmaya yönetici katılımının en az olduğu il olarak Şırnak (% 0,04) gözlemlenmiştir.

Grafik 1, 2, 3 ve 4 sırasıyla araştırmaya katılan okul yöneticilerinin cinsiyetlerine, çalıştıkları okulların bulunduğu yerleşim yerine, kıdem yıllarına ve görev türlerine göre dağılımlarını özetlemektedir.

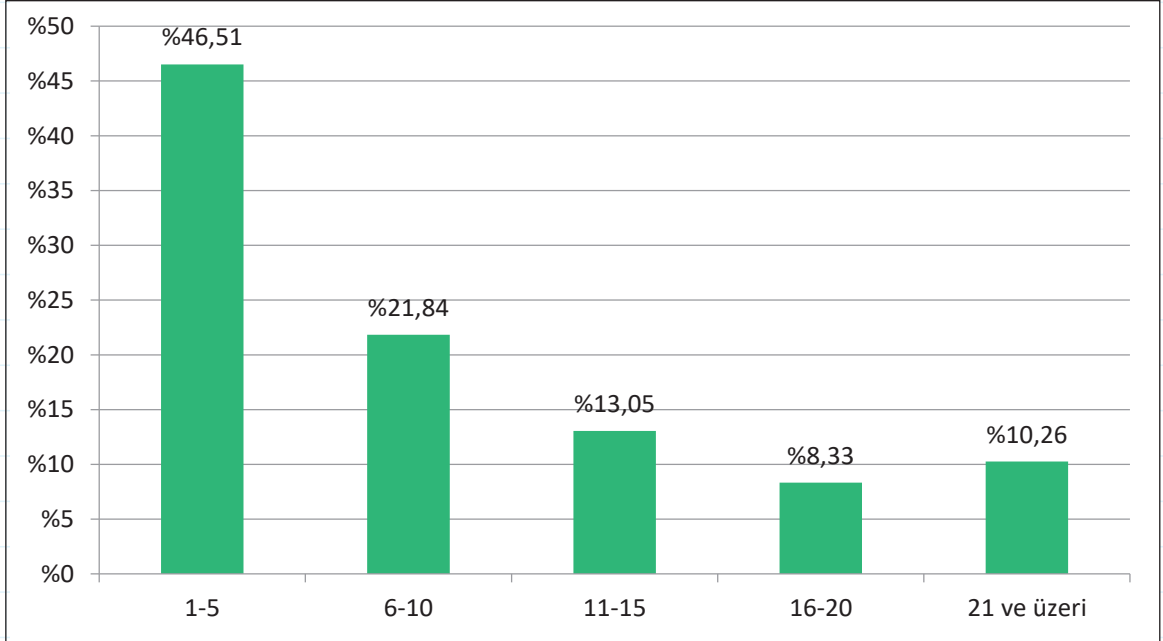
Grafik 1. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Cinsiyete Göre Dağılımları

Grafik 1 katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımlarını göstermektedir. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin % 77,76'sının erkek (22.093 kişi), % 22,24'ünün kadın (6319 kişi) olduğu anlaşılmaktadır.

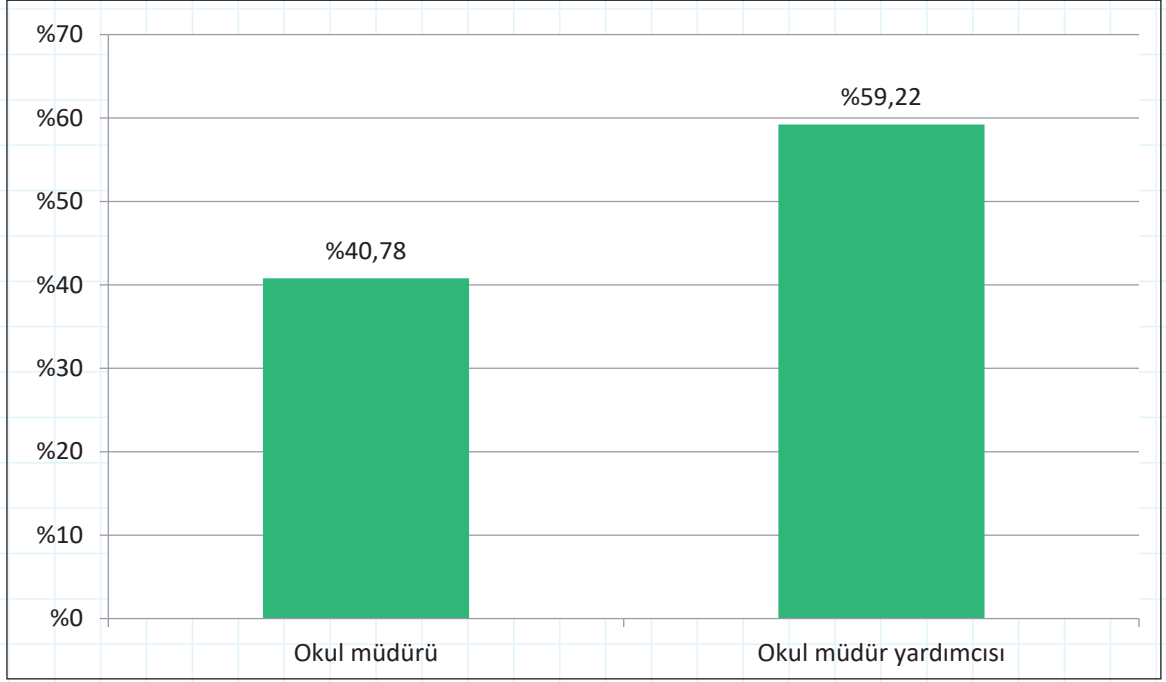
Grafik 2. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okulların Bulunduğu Yerleşim Yerine Göre Dağılımları

Grafik 2 araştırmaya katılan yöneticilerin çalıştıkları okulların bulunduğu yerleşim yerine göre dağılımlarını göstermektedir. Buna göre en çok yönetici katılımı % 44,21 (12.561 kişi) ile ilçe merkezlerinden, en az katılımın ise % 3,77 (1070 kişi) ile Belde/Kasaba birimlerinden olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan il merkezlerinden % 29,24 (8309 kişi) ve mahalle/köy yerleşkelerinden ise % 22,78 (6472 kişi) katılım olmuştur.

Grafik 3. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kıdem Yıllarının Dağılımı

Grafik 3 katılımcıların kıdemlerine göre dağılımlarını göstermektedir. Buna göre en çok katılımcı % 46,51 (13.215 kişi) ile 1-5 yıl kıdemine sahiptir. En az katılımcı ise % 8,33 (2368 kişi) ile 16-20 yıl kategorisine sahiptir. Bunun dışında 6-10 yıl kıdemine sahip katılımcı toplam örneklemin % 21,84'ünü (6204 kişi), 11-15 yıl kıdemine sahip olan katılımcılar % 13,05'ünü (3709 kişi), 21 ve üzeri yıl kıdemine sahip katılımcılar da örneklemin % 10,26'sını (2916 kişi) oluşturmaktadır.

Grafik 4. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görevleri

Grafik 4 katılımcıların görev türlerine göre dağılımlarını göstermektedir. Buna göre katılımcıların çoğunluğu (% 59,22) okul müdür yardımcılardan (16.827 kişi), geri kalanı ise (% 40,78) okul müdürlerinden (11.585 kişi) oluşmaktadır.

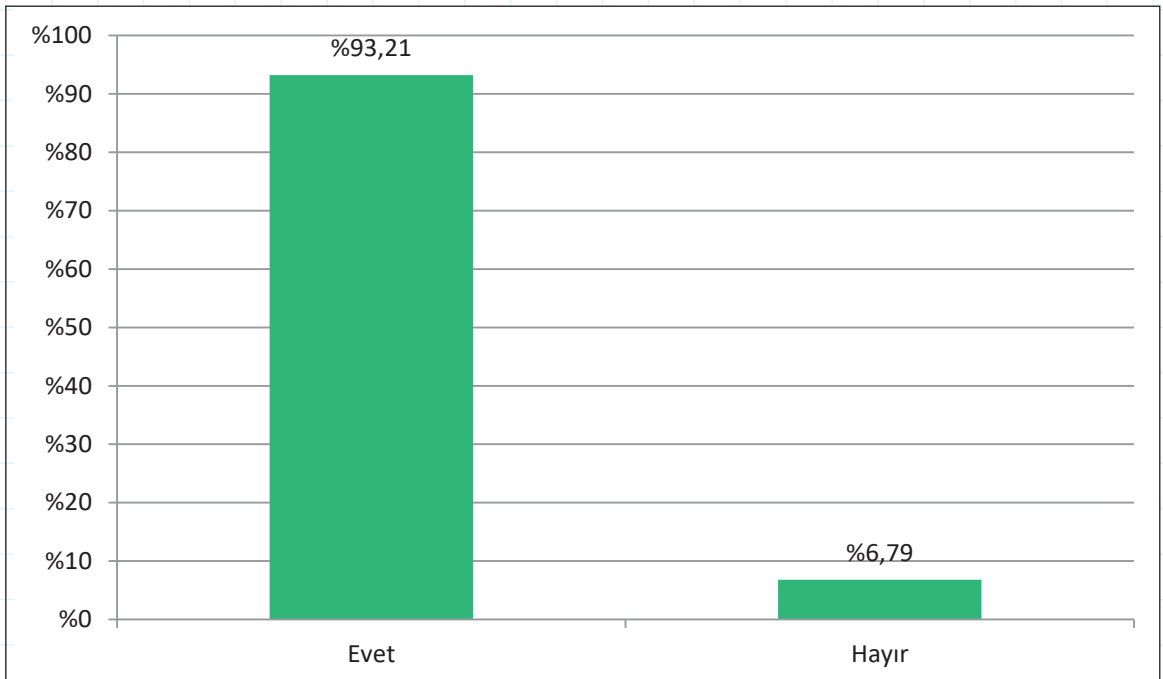
Tablo 2 araştırmaya katılan okul yöneticilerinin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımını göstermektedir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımları

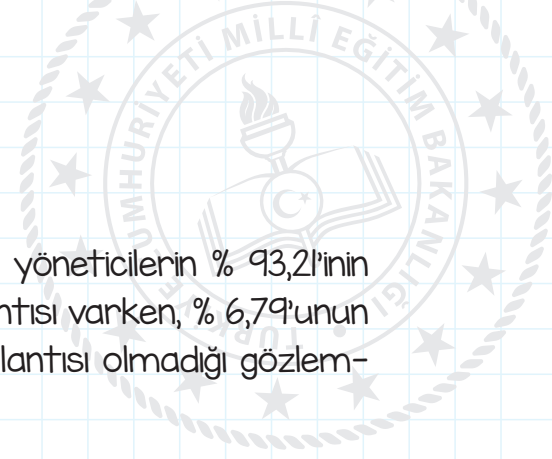
Okul Türü	%	f
Anaokulu	4,52	1285
İlkokul	36,29	10311
Ortaokul	27,40	7786
İmam Hatip Ortaokulu	5,54	1575
Anadolu Lisesi	10,24	2909
Fen Lisesi	1,36	387
Çok Programlı Anadolu Lisesi	1,72	489
Sosyal Bilimler Lisesi	0,47	133
Spor Lisesi	0,17	49
Güzel Sanatlar Lisesi	0,26	73
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	10,59	3010
Anadolu İmam Hatip Lisesi	1,43	405
Toplam	100	28.412

Tablo 2'ye bakıldığında en çok katılımcının (% 36,29) ilkokulda görev yaptığı, söz konusu okul türünü % 27,40 ile ortaokul ve % 10,59 ile Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin takip ettiği anlaşılmaktadır. En az katılımcının ise % 0,17'lik oranla Spor Liselerinde görev yapan yöneticiler olduğu gözlenmektedir.

Grafik 5'te araştırmaya katılan okul yöneticilerinin şahıslarına/ailelerine ait internet olup olmadığı sorusuna verdikleri cevapların dağılımı verilmiştir.

Grafik 5. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kendilerine/Ailelerine Ait İnternet Olma Durumları

Grafik 5'te görüldüğü gibi çalışmaya katılan yöneticilerin % 93,21'inin (26.483 kişi) şahıslarına/ailelerine ait internet bağlantısı varken, % 6,79'unun (1929 kişi) ise kendilerine/ailelerine ait internet bağlantısı olmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 3'te ise şahsına/ailesine ait internet bağlantısı olan katılımcıların internet bağlantı türleri gösterilmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Sahip Oldukları İnternet Bağlantısı Türü

İnternet Bağlantısı	%	f
Ev interneti	22,29	5875
Mobil internet	11,22	2956
Her ikisi	66,49	17522
Toplam	100	26.353

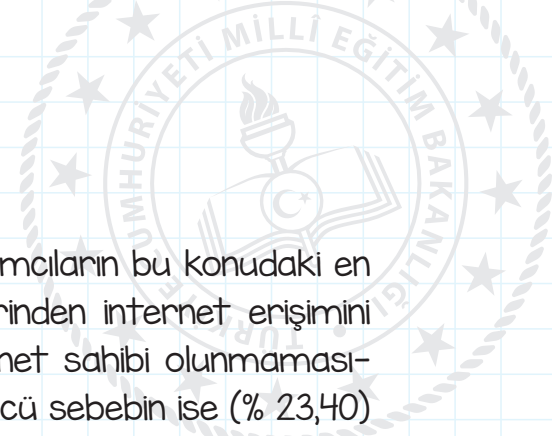
Tablo 3'e bakıldığında sahip oldukları internet bağlantısı türünün ne olduğu sorusuna cevap veren yöneticilerin çoğunluğunun (% 66,49) hem ev hem mobil internet sahibi olduğu, bunun yanında % 22,29'unun internet bağlantılarını ev internetiyle, % 11,22'sinin ise bağlantıyı mobil yöntemle sağladıkları anlaşılmaktadır.

İnternet bağlantısı olmayan katılımcıların neden bağlantı sahibi olmadıklarına yönelik soruya verdikleri cevaplar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. İnternet bağlantısı Olmayan Okul Yöneticilerinin İnternet Bağlantısı Olmama Sebepleri

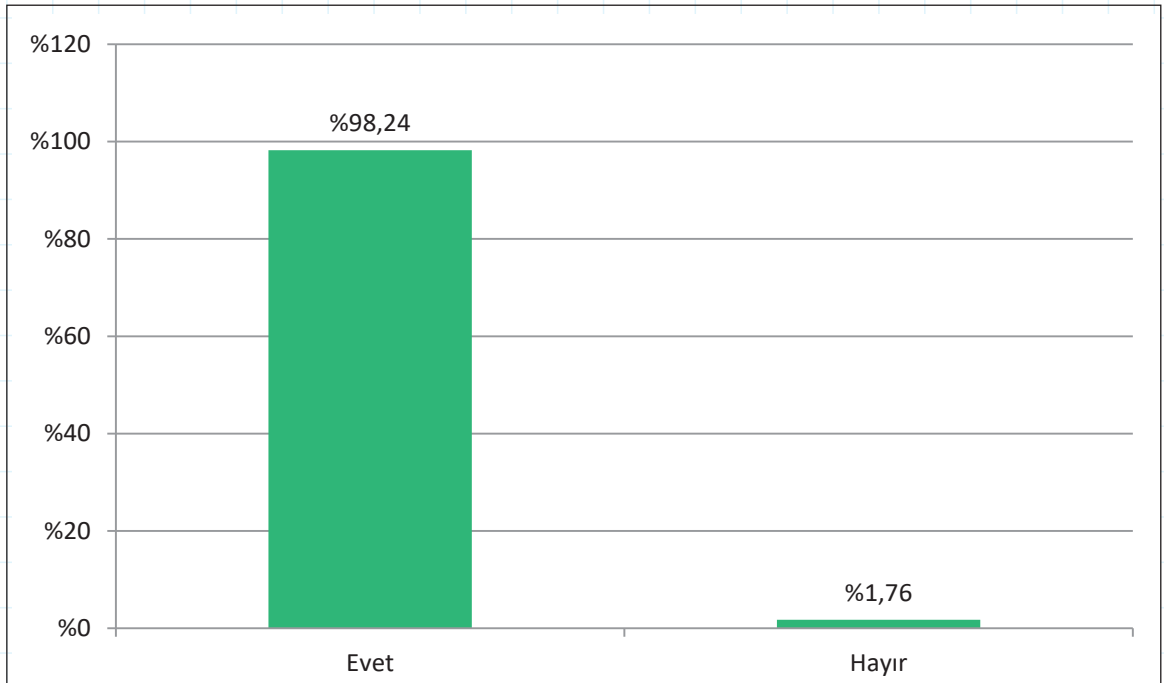
İnternet Bağlantısı Olmama Sebebi	%	f
Nasıl kullanılacağını bilmiyorum.	2,02	37
Okulumdan/iş yerimden internet erişimini sağlayabiliyorum.	43,19	790
İhtiyacım olmadığını düşünüyorum.	14,82	271
Kişisel tercihim	31,71	580
Yaşadığım yerde alt yapı uygun değil.	23,40	428
Bilgisayar kullanmayı sevmiyorum.	1,97	36
Bilgisayarla ilgili bilgim yok.	1,48	27
Sağlık açısından zararlı olduğunu düşünüyorum.	7,27	133
Maddi imkânım yok.	12,41	227

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 4'e göre internet sahibi olmayan katılımcıların bu konudaki en büyük sebeplerinin (% 43,19) okullarından/iş yerlerinden internet erişimini sağlayabilmeleri olduğu gözlemlenmektedir. İnternet sahibi olunmamasına yönelik ikinci sebebin (% 31,71) kişisel tercih, üçüncü sebebin ise (% 23,40) katılımcıların yaşadıkları yerlerde alt yapının internet bağlantısına uygun olmaması olduğu anlaşılmaktadır. Aynı şekilde Tablo 4'ten, katılımcıların internet bağlantısı sahip olmamaya yönelik en düşük sebep olarak (% 1,48) bilgisayarla ilgili bilgi sahibi olmamalarını gösterdikleri anlaşılmaktadır.

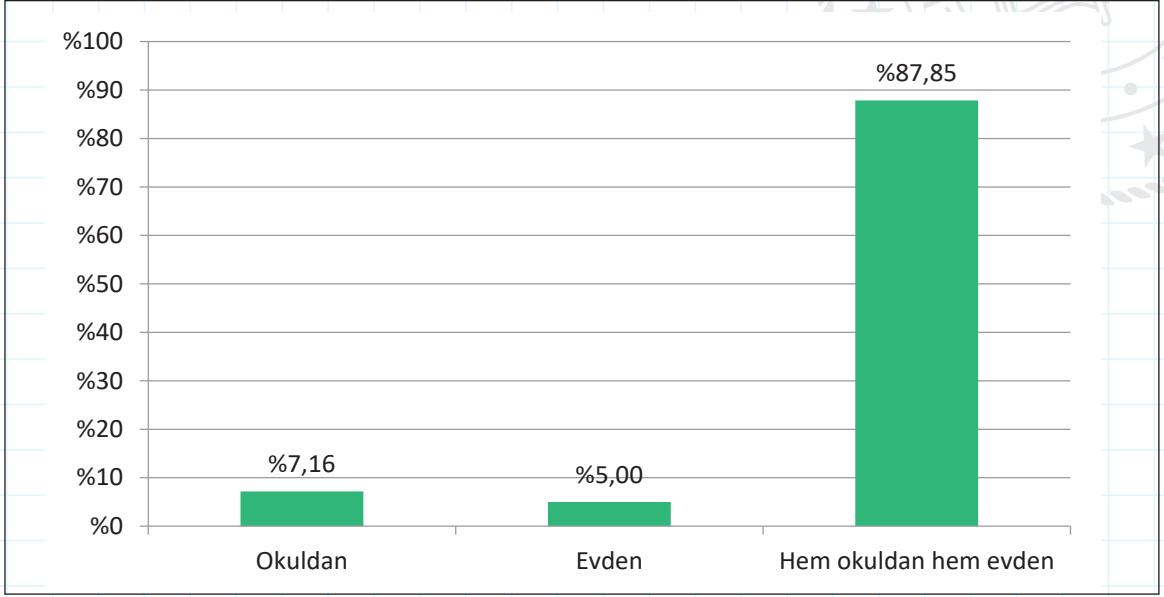
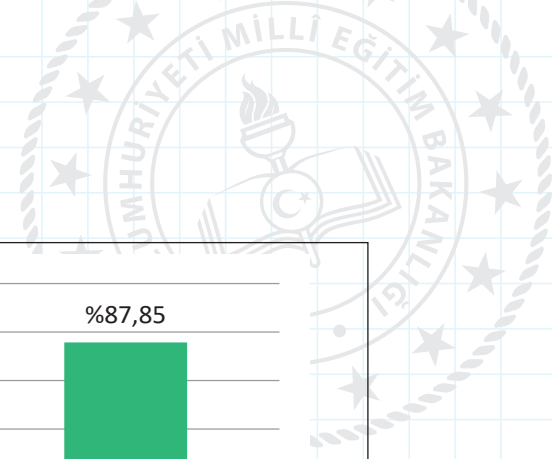
Grafik 6'da çalışmaya katılan okul yöneticilerinin görev yaptıkları okullarda uzaktan eğitim çalışmalarının yürütülmesine göre dağılımları gösterilmiştir.

Grafik 6. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Okullarda Uzaktan Eğitim Çalışması Yürütülmesine Göre Dağılım

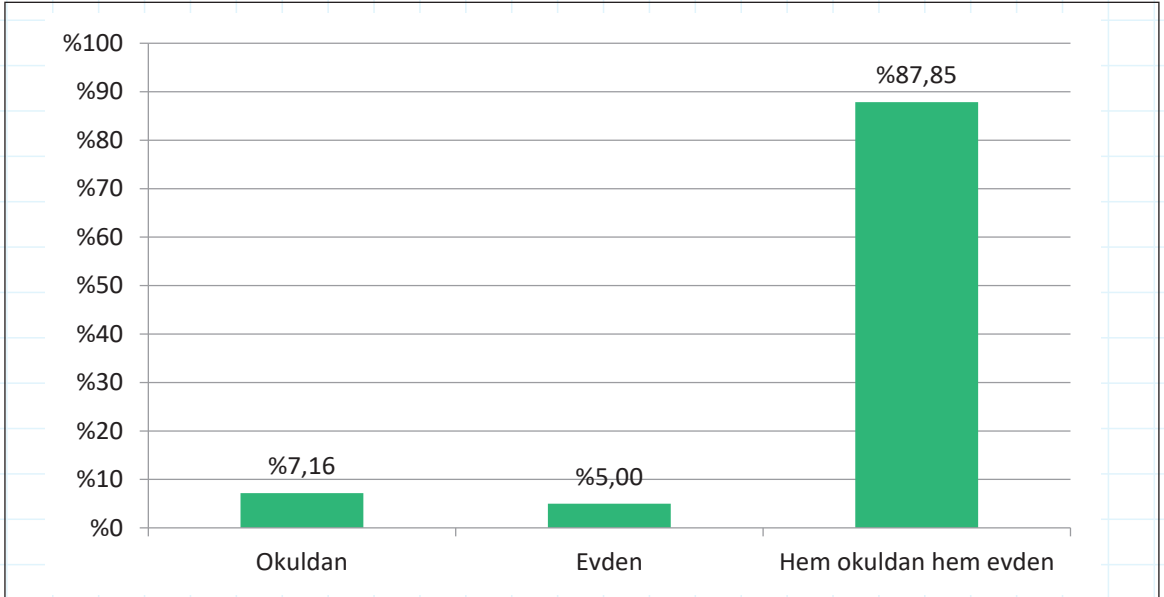
Grafik 6'da gözlemlendiği gibi çoğu yöneticinin çalıştığı okulda (% 98,24) uzaktan eğitim çalışmaları yürütülmüştür. Öte yandan yine Grafik 6'dan anlaşıldığı gibi, çalışmaya katılan yöneticilerin % 1,76'sı çalıştıkları okullarda uzaktan eğitim çalışmalarının yürütülmediğini belirtmiştir.

Grafik 7, 8, 9 ve 10 sırasıyla ilgili sorulara cevap veren 26.806 katılımcının uzaktan eğitim sürecini nereden takip ettiklerini, salgın döneminde velileri bilgilendirme durumlarını, uzaktan eğitimle ilgili yine salgın döneminde plan yapıp yapmadıklarını ve öğretmen olarak kendilerinin bu süreçte uzaktan eğitim verip vermediklerini anlatan bilgileri içermektedir.

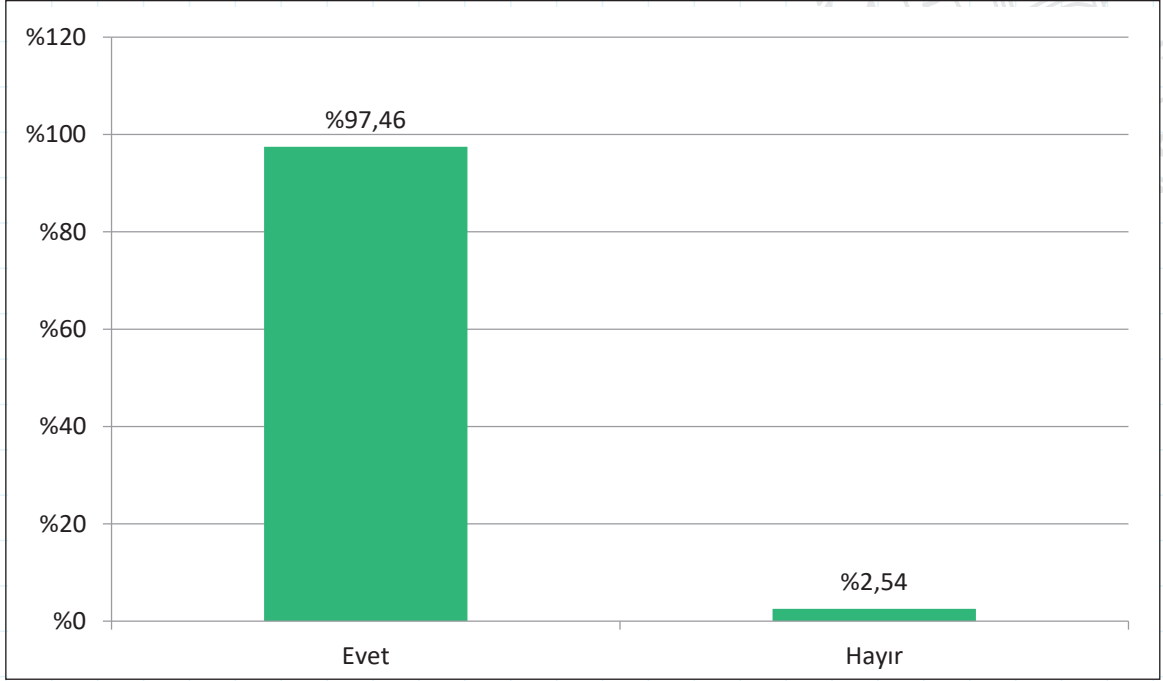
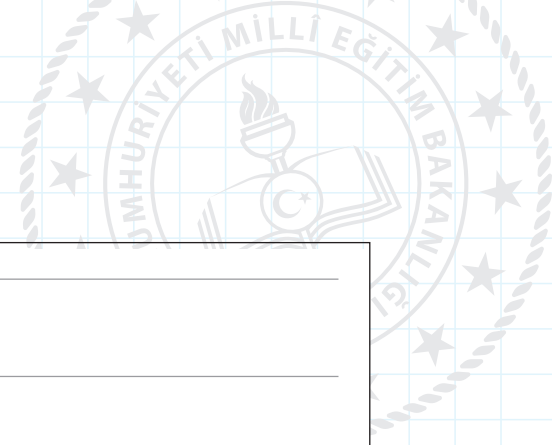
Grafik 7. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili Çalışmaları Nereden Takip Ettiklerine Göre Dağılım

Grafik 7 uzaktan eğitim süreciyle ilgili çalışmalarını nereden takip ettiklerine yönelik soruya cevap veren katılımcı sayısının yüzdeleri dağılımını göstermektedir. Buna göre, katılımcıların % 87,85'i (23.549 kişi) uzaktan eğitim sürecini hem okuldan hem evden, % 7,16'sı (1918 kişi) okuldan, % 5'i (1339 kişi) ise bu süreçte çalışmalarını evden takip etmiştir.

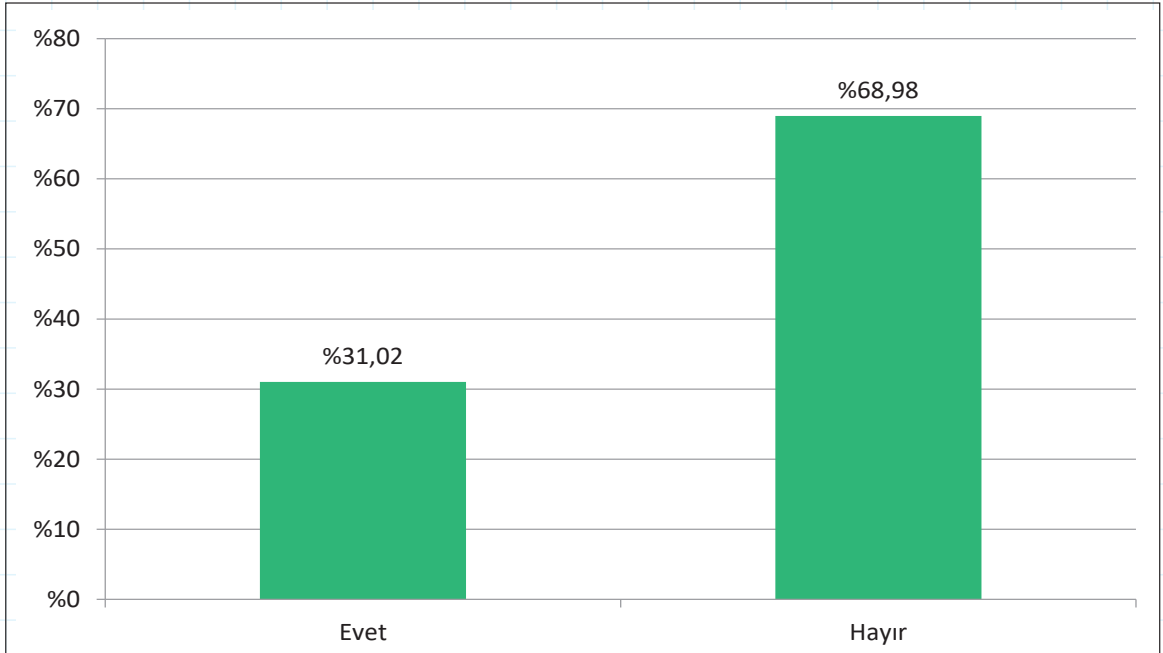
Grafik 8. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Pandemi Döneminde Velilere Bilgilendirme Yapma Durumlarının Dağılımı

Grafik 8'de görüldüğü gibi okul yöneticilerinin % 99,34'ü (26.628 kişi), pandemi sürecinde okul yönetimi olarak velilere bilgilendirme yaptıklarını belirtmiştir. Öte yandan soruya cevap veren katılımcıların sadece % 0,66'sı (178 kişi) velilere süreçle ilgili bilgilendirme yapmadıklarını belirtmiştir.

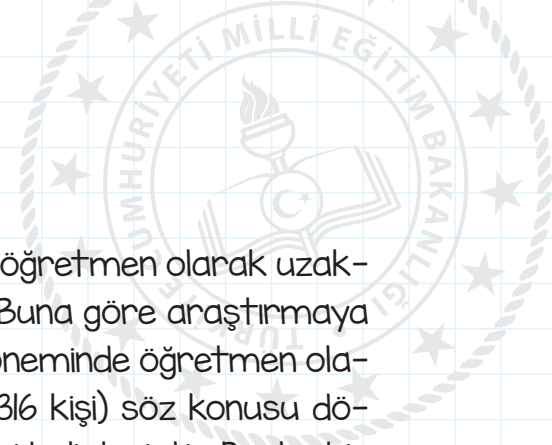

Grafik 9. Araştırmaya Katılan Yöneticilerinin Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim İle İlgili Planlama Yapma Durumları

Grafik 9'da pandemi döneminde okul yöneticilerinin uzaktan eğitim ile ilgili herhangi bir planlama yapıp yapmadıklarına yönelik cevaplarının yüzdelik dağılımı gösterilmektedir. Buna göre katılımcıların çoğu (% 97,46) pandemi döneminde uzaktan eğitimle ilgili bir planlama yaptıklarını belirtmiştir (26.124 kişi). Ayrıca katılımcıların % 2,54'ü (682 kişi) pandemi döneminde uzaktan eğitime yönelik herhangi bir planlama yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

Grafik 10. Araştırmaya Katılan Yöneticilerinin Pandemi Döneminde Öğretmen Olarak Uzaktan Eğitim Verme Durumları

Grafik 10'da pandemi döneminde yöneticilerin öğretmen olarak uzaktan eğitim verip vermediğine ait bilgiler verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan yöneticilerin % 68,98'i (18.490 kişi) pandemi döneminde öğretmen olarak uzaktan eğitim vermediklerini, % 31,02'si ise (8316 kişi) söz konusu dönemde öğretmen olarak uzaktan eğitim verdiklerini belirtmiştir. Başka bir deyişle, çalışmaya katılan yöneticilerin çoğu pandemi döneminde öğretmen olarak uzaktan eğitim vermemiştir.

Tablo 5'te araştırmaya katılan okul yöneticilerinin 'okulunuzdaki öğretmenlerin yüzde kaçını canlı ders verdi?' sorusuna verdikleri cevabın dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Yöneticilere Göre Görev Yaptıkları Okullardaki Öğretmenlerin Canlı Ders Verme Durumları

Canlı Ders Verilmesi Durumunun Yüzde Aralığı	%	f
0	3,54	949
1-25	14,85	3980
26-50	14,06	3769
51-75	19,34	5183
76-99	33,79	9059
100	14,42	3866
Toplam	100	26.806

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan yöneticilerin çoğu (% 33,79) pandemi döneminde çalıştıkları okullarda görev yapan öğretmenlerin büyük oranda (% 76-% 99 aralığı) uzaktan canlı ders verdiğini belirtmiştir. Okullarında uzaktan canlı ders verilmediğini (% 0) belirten yönetici sayısı ise en düşük çoğunluğu (% 3,54) kapsamaktadır.

Tablo 6'da katılımcıların görev yaptıkları okullarda uzaktan eğitimin nasıl yürütüldüğüne dair bilgiler verilmiştir.

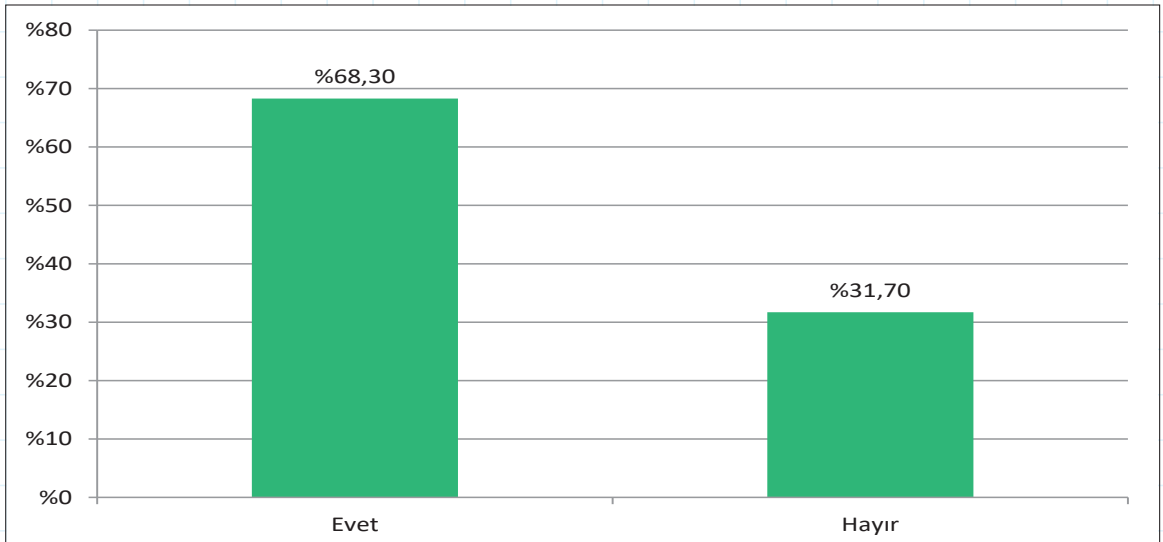
Tablo 6. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Çalıştıkları Okullarda Uzaktan Eğitimin Nasıl Yürütüldüğüne Yönelik Dağılım

Yöntem	%	f
eba.gov.tr web sitesi üzerinden video yoluyla	64,84	17380
EBA canlı dersle	86,35	23.148
EBATV kanalından	46,47	12.457
Telefonda konuşarak	49,71	13.325
WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamalarıyla	82,57	22.134
Youtube veya sosyal medya hesaplarından canlı yayın	13,08	3507
Youtube veya sosyal medya hesaplarından kaydedilmiş ders izleyerek	11,36	3044
Skype, Teams, Zoom, Adobe Connect, Webex, EzTalks, Hangouts gibi video konferans uygulamaları üzerinden canlı derslerle	55,01	14.746
Google Classroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamalarıyla	4,44	1189
e-posta yoluyla	8,23	2206

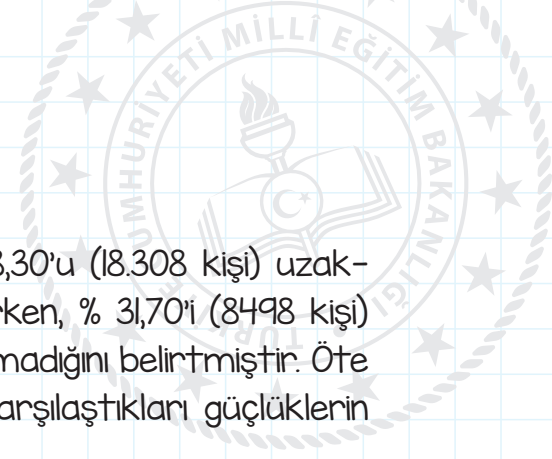
*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 6'da görüldüğü gibi çalışmaya katılan yöneticiler çalıştıkları okullarda uzaktan eğitimin en çok (% 86,35) EBA canlı ders aracılığı ile yürütüldüğünü belirtmiştir. EBA canlı ders maddesini sırasıyla WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamaları (% 82,57) ve eba.gov.tr web sitesi üzerinden video yoluyla (% 64,84) seçenekleri takip etmektedir. Öte yandan, katılımcılar uzaktan eğitim döneminde görev yaptıkları okulda çalışan öğretmenlerin en az (% 4,44) Google Classroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamalarıyla eğitim verdiğini belirtmiştir.

Grafik II'de, araştırmaya katılan okul yöneticilerinin uzaktan eğitim sürecinde herhangi bir zorlukla karşılaşp karşılaşmadığının yüzdelik dağılımı verilmiştir.

Grafik II. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Herhangi Bir Problemlle Karşılaşma Durumları

Grafik 11'de görüldüğü gibi katılımcıların % 68,30'u (18.308 kişi) uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaştığını belirtirken, % 31,70'i (8498 kişi) söz konusu süreçte herhangi bir zorlukla karşılaşmadığını belirtmiştir. Öte yandan, katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları güçlüklerin neler olduğu Tablo 7'de listelenmiştir.

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Karşılaştığı Zorlukların Dağılımı

Karşılaşılan Zorluklar	%	f
Uzaktan eğitimle ilgili bilgi ve deneyiminin olmaması	30,74	5582
Öğretmenlerin uzaktan eğitim ile ilgili bilgi ve deneyimlerinin olmaması	49,43	8976
Öğretmen ve öğrencilerin teknolojiye erişimde zorluk yaşamaması	77,19	14.017
Benim yetersiz internet erişimine sahip olmam	4,55	827
Öğretmenlerin yetersiz internet erişimine sahip olması	21,47	3899
Öğrencilerin yetersiz internet erişimine sahip olması	85,82	15.583
Öğrenci ve velilerle iletişim kuramamam	15,19	2759
Velilerden yeterince destek alamamam	54,65	9923
Öğretmenlerin dijital okuryazarlığının yeterli olmaması	20,75	3767
Öğrencilerin dijital okuryazarlığının istenilen düzeyde olmaması	41,96	7620
Öğretmenleri motive etmek	16,71	3034
Öğrencileri motive etmek	50,08	9093
Velileri motive etmek	43,70	7935
Dezavantajlı öğrencileri sürece dahil etmek	41,62	7558
Pandemi sürecinde iş yükümün artmış olması	11,20	2033
Sorunlara tek başıma çözüm aramak zorunda kalmış olmam	8,82	1601

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 7'de görüldüğü gibi yöneticiler uzaktan eğitim sürecinde en çok karşılaşılan güçlük olarak öğrencilerin yetersiz internet erişimine sahip olmasını (% 85,82), ikinci güçlük olarak öğretmen ve öğrencilerin teknolojiye erişimde zorluk yaşamalarını (% 77,19), üçüncü güçlük olarak ise velilerden yeterince destek alamamalarını (% 54,65) belirtmişlerdir. Yine Tablo 7'de, yöneticilerin karşılaştıkları zorluklar içinde en düşük oran olarak (% 4,55) kendilerinin yetersiz internet erişimine sahip olmaları seçeneğini ifade ettikleri gözlemlenmiştir.

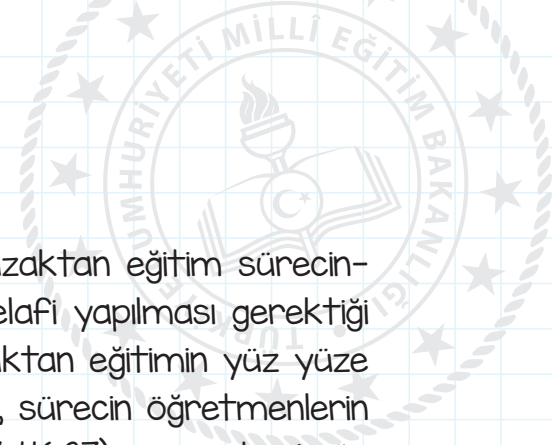
Tablo 8'de araştırmaya katılan 25.687 okul yöneticisinin uzaktan eğitim sürecine yönelik kendilerine yöneltilen maddelere katılım düzeyleri belirtilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı

		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	Toplam
Uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra da devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.	f	3114	6500	5498	8072	2503	25.687
	%	12,12	25,30	21,40	31,42	9,74	100
Uzaktan eğitim sürecinde işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılması gerektiğini düşünüyorum.	f	604	2201	2591	11.649	8642	25.687
	%	2,35	8,57	10,09	45,35	33,64	100
Uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığını düşünüyorum.	f	398	1890	4431	13.844	5124	25.687
	%	1,55	7,36	17,25	53,89	19,95	100
Uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum.	f	5048	11.523	4306	4111	699	25.687
	%	19,65	44,86	16,76	16,00	2,72	100
Pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.	f	2108	4970	5284	9664	3631	25.687
	%	8,21	19,35	20,57	37,74	14,14	100
Sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığını düşünüyorum.	f	1034	3471	5788	11.912	3482	25.687
	%	4,03	13,51	22,53	46,37	13,56	100
Öğretmen ve öğrencilerin kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duydum.	f	2525	6968	5505	7765	2924	25.687
	%	9,83	27,13	21,43	30,23	11,38	100
Öğrencilerle yüz yüze eğitim yapılamayışının onların gelecekteki eğitimlerinde problemler/ eksiklikler çıkaracağını düşünüyorum.	f	1206	5786	5669	9784	3242	25.687
	%	4,69	22,53	22,07	38,09	12,62	100
Pandemi sürecinin eğitimde yeni fırsatlar yarattığını düşünüyorum.	f	846	2364	4541	13.094	4842	25.687
	%	3,29	9,20	17,68	50,98	18,85	100
Pandemi sürecinin eğitimde fırsat eşitsizliği yarattığını düşünüyorum.	f	1595	4508	4647	9451	5486	25.687
	%	6,21	17,55	18,09	36,79	21,36	100
Her öğretmen uzaktan eğitim sürecini aynı verimlilikte kullanmadığından öğrenciler arası bilgi farkının çok olacağını düşünüyorum.	f	624	2973	3913	12.088	6089	25.687
	%	2,43	11,57	15,23	47,06	23,70	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi, katılımcıların çoğunluğu uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra da devam etmesi gerektiği (% 31,42), uzaktan

eğitim sürecinin iyi planlandığını (% 53,89) ancak uzaktan eğitim sürecinde işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılması gerektiği (% 45,35), pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiği (% 37,74), sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığı (% 46,37) ve pandemi sürecinin eğitimde yeni fırsatlar yarattığı (% 50,98) ifadelerine “Büyük Ölçüde” katılmaktadır.

Öte yandan yine Tablo 8’den anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan yöneticilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde öğretmen ve öğrencilerin kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duymuştur (% 30,23). Ayrıca, katılımcıların çoğunluğu öğrencilerle yüz yüze eğitim yapmayı onları gelecekteki eğitimlerinde problemler/eksiklikler çıkaracağı (% 38,09), pandemi sürecinin eğitimde fırsat eşitsizliği yarattığı (% 30,79) ve her öğretmen uzaktan eğitim sürecini aynı verimlilikte kullanmadığından öğrenciler arası bilgi farkının çok olacağı (% 47,06) yargılarına “Büyük Ölçüde” katıldıklarını belirtmişlerdir.

Yöneticilerin çoğunlukla katılmadıkları tek ifadenin ise ‘uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum’ olduğu gözlemlenmiştir (% 44,86). Başka bir deyişle, Tablo 8’den anlaşılacağı gibi, yöneticilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığını düşünmektedir.

Tablo 9’da çalışmaya katılan yöneticilerin çalıştıkları okullarda uzaktan eğitim sürecine yönelik yapılan çalışmaların gerçekleştirilme sıklıkları verilmiştir.

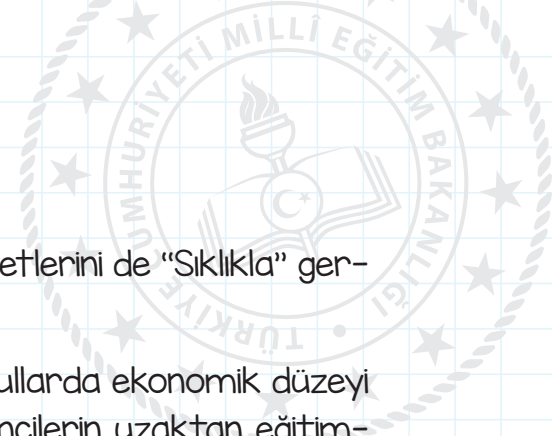

Tablo 9. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Okullarında Uzaktan Eğitim Sürecine Yönelik Yapılan Çalışmaların Gerçekleştirilme Sıklığı

		Hiç	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her zaman	Toplam
Okulumuzda öğretmenler uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak gerçekleştirdiler.	F	165	889	2399	12.787	9447	25.687
	%	0,64	3,46	9,34	49,78	36,78	100
Öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerini takip ettim.	F	108	289	1466	9615	14.209	25.687
	%	0,42	1,13	5,71	37,43	55,32	100
Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenleri motive etmek için onlarla hep iletişim halinde oldum.	F	108	360	1892	9987	13.340	25.687
	%	0,42	1,40	7,37	38,88	51,93	100
Uzaktan eğitim sürecinde yeterince aktif olmayan öğretmenleri teşvik ettim.	F	453	861	3732	11.070	9571	25.687
	%	1,76	3,35	14,53	43,10	37,26	100
Uzaktan eğitim sürecinde yeterince aktif olmayan öğrencileri teşvik ettim.	F	794	1978	5197	11.343	6375	25.687
	%	3,09	7,70	20,23	44,16	24,82	100
Okulumuzdaki her öğrenci uzaktan eğitim derslerine katılma imkânı buldu.	F	2998	8525	6298	6406	1460	25.687
	%	11,67	33,19	24,52	24,94	5,68	100
Uzaktan eğitimlere düzenli olarak katılmayan öğrencilerin takibini yaptım, onları sürece dahil etmek için çalıştım.	F	911	2678	5533	11.634	4931	25.687
	%	3,55	10,43	21,54	45,29	19,20	100
Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve velilere gerekli bilgilendirmeleri düzenli olarak yaptım.	F	280	942	2526	11.165	10.774	25.687
	%	1,09	3,67	9,83	43,47	41,94	100

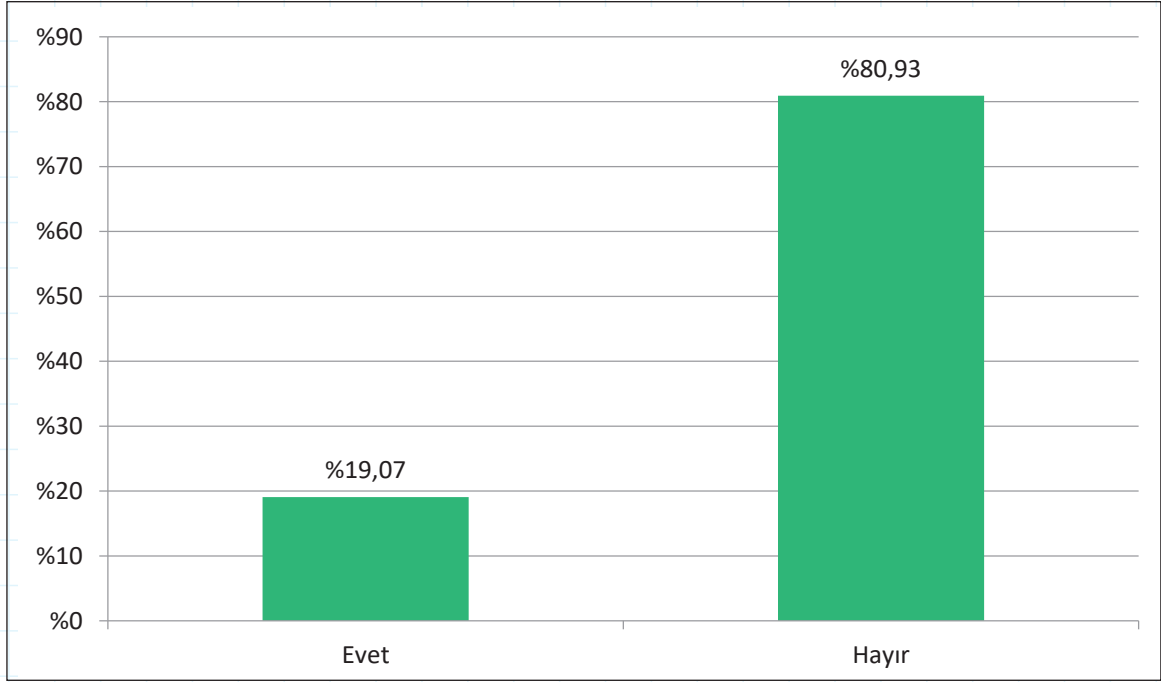
Tablo 9'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan yöneticilerin çalıştığı okullarda öğretmenlerin uzaktan eğitim derslerini düzenli olarak gerçekleştirmeleri (% 49,78), her öğrencinin uzaktan eğitim derslerine katılma imkânı bulması (% 24,94) "Sıklıkla" gerçekleşmiştir. Ayrıca yöneticilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerini "Her Zaman" düzenli olarak takip etmiş (% 55,32) ve bu süreçte öğretmenleri motive etmek için onlarla "Her Zaman" iletişim halinde olmuştur (% 51,93). Katılımcılar çalıştıkları okullarda uzaktan eğitim sürecinde yeterince aktif olmayan öğretmenleri (% 43,10) ve öğrencileri (% 44,16) "Sıklıkla" teşvik ettiklerini ifade etmiştir.

Son olarak Tablo 9'dan anlaşılacağı gibi, araştırmaya katılan yöneticiler uzaktan eğitimlere düzenli olarak katılmayan öğrencilerin takibini yapma ve onları sürece dâhil etme (% 45,29) ve hem öğrenci hem de velilere

gerekli bilgilendirmeleri düzenli olarak yapma faaliyetlerini de “Sıklıkla” gerçekleştirdiklerini (% 43,47) belirtmişlerdir.

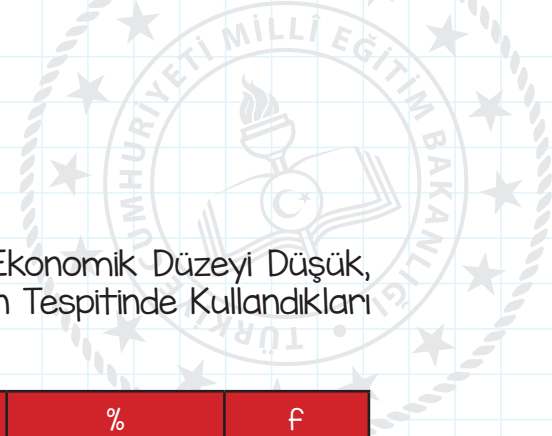
Grafik 12’de katılımcıların görev yaptıkları okullarda ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmelerine yönelik destek vermek için özel bir çalışma yapılıp yapılmadığına ait dağılım verilmiştir.

Grafik 12. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Okullarda Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmelerine Destek Vermek için Özel Bir Çalışma Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Dağılım

Grafik 12’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan yöneticilerin çoğunluğu (% 80,93; 20.788 kişi) okullarında ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel bir çalışma yapılmadığını belirtmiştir. Öte yandan katılımcıların % 19,07’si (4899 kişi) okullarında söz konusu öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapıldığını belirtmiştir.

Tablo 10’da yöneticilerin ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin tespitinde kullandıkları yöntemler gösterilmektedir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Tespitinde Kullandıkları Yöntemler

Seçenekler	%	f
Bu grubu tespit etmek için velilerle irtibata geçtim.	8,53	3832
Öğrencilerin okul dosyalarındaki ve e-okuldaki sosyo-ekonomik düzeylerini gösteren bilgilerden faydalandım.	58,04	2728
Yerel yönetimler aracılığıyla öğrencilere ulaştım.	21,17	995

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 10'dan anlaşılacağı gibi yöneticiler ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin tespitinde kendilerine yöneltilen tüm seçeneklerden faydalandıklarını belirtmişlerdir. Seçenekler en fazla kullanılma dağılımına göre sıralandığında en fazla velilerle irtibata geçme (% 8,53), daha sonra öğrencilerin okul dosyalarındaki ve e-okuldaki sosyo-ekonomik düzeylerini gösteren bilgilerden faydalanma (% 58,04) ve son olarak yerel yönetimler aracılığıyla öğrencilere ulaşma (% 21,17) yöntemlerinin kullanıldığı gözlenmiştir.

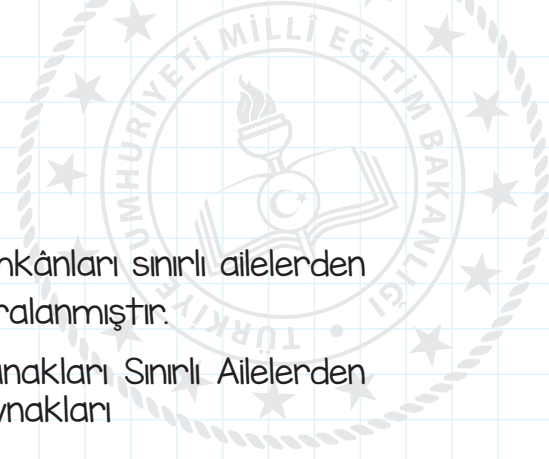
Tablo 11'de araştırmaya katılan okul yöneticilerinin okullarında ekonomik düzeyi düşük, maddi olanakları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere sağladıkları imkânlar gösterilmektedir.

Tablo 11. Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi Olanakları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilere Sağlanan İmkânların Dağılımı

Sağlanan İmkânlar	%	f
İnternet desteği	48,17	2264
Tablet bilgisayar	18,09	850
Dizüstü bilgisayar	12,68	596
Masaüstü bilgisayar	11,47	539
Akıllı cep telefonu	8,66	407
Televizyon	43,15	2028

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 11'deki verilere göre, araştırmaya katılan yöneticilerin ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere en fazla internet desteği (% 48,17), daha sonra televizyon (% 43,15) ve üçüncü olarak da tablet bilgisayar (% 18,09) desteği sağladıkları saptanmıştır. Tablodan, ayrıca, okullarında öğrenim gören ve maddi imkânları yetersiz olan öğrencilere destek veren okulların öğrencilerine en az akıllı cep telefonu sağladığı (% 8,66) anlaşılmaktadır.

Tablo 12'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere sağlanan imkânların kaynakları sıralanmıştır.

Tablo 12. Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi Olanakları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilere Sağlanan İmkânların Kaynağı/Kaynakları

İmkânların Kaynakları	%	f
Yerel yönetim	17,70	832
İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri	41,26	1939
Özel sektör	8,51	400
Yardımsaver vatandaşlar/bağışçılar	64,77	3044

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 12'den anlaşılacağı gibi araştırmaya katılan yöneticiler, ekonomik düzeyi düşük, maddi olanakları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere en çok imkânın yardımsaver vatandaşlar/bağışçılar (% 64,77) tarafından sağlandığını belirtmiştir. İkinci olarak İl-İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri (% 41,26) aracılığıyla, üçüncü olarak yerel yönetimler (% 17,70) ile imkân sağlanmıştır. En az imkânın ise özel sektörden elde edildiği gözlemlenmiştir.

Tablo 13'de araştırmaya katılan yöneticilerin ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen kaç öğrenciye destek verildiğine yönelik cevap dağılımı verilmiştir.

Tablo 13. Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre Destek Sağlanan Öğrenci Sayısı

Destek Verilen Öğrenci Sayısı Aralığı	%	f
1-10	83,26	3913
11-20	9,28	436
21-50	4,21	198
51-100	1,55	73
101 ve üstü	1,70	80
Toplam	100	4700

Tablo 13'de görüldüğü gibi yöneticilerin çoğunluğu (% 83,26) okullarında ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden en fazla 1-10 sayı aralığında öğrenciye destek verildiğini ifade etmişlerdir.

Tablo 14'de araştırmaya katılan yöneticilerin televizyon üzerinden EBATV aracılığıyla takip edilen uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelerine katılım düzeyleri verilmiştir.

Tablo 14. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Edilen Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeyi

		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılıyorum	Tamamen katılıyorum	Toplam
EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	F	148	665	1018	10145	12.987	24.963
	%	0,59	2,66	4,08	40,64	52,02	100
EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	F	996	2589	2019	9830	9529	24.963
	%	3,99	10,37	8,09	39,38	38,17	100
EBATV'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	F	204	1018	3172	12.816	7753	24.963
	%	0,82	4,08	12,71	51,34	31,06	100
EBATV'de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	F	727	3761	4327	10.824	5324	24.963
	%	2,91	15,07	17,33	43,36	21,33	100
EBATV'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	F	1467	3907	4415	8260	6914	24.963
	%	5,88	15,65	17,69	33,09	27,70	100
EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	F	739	2617	4494	12.244	4869	24.963
	%	2,96	10,48	18,00	49,05	19,50	100
EBATV'de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	F	342	1709	5108	13.386	4418	24.963
	%	1,37	6,85	20,46	53,62	17,70	100

Tablo 14'de araştırmaya katılan yöneticilerin televizyon üzerinden EBATV aracılığıyla takip edilen uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelere katılım düzeylerine bakıldığında, büyük çoğunluğun EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğu ifadesine "Tamamen Katıldığı" (% 52,02) anlaşılmaktadır.

Ayrıca katılımcıların çoğu, EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığına (% 39,38), EBATV'de ders anlatımlarının anlaşılır düzeyde olduğuna (% 51,34), EBATV'de ders sürelerinin yeterli olduğuna (% 43,36), EBATV'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerekliliğine (%33,09), EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğuna (% 49,05) ve EBATV'deki içeriklerin yeterince ilgi çekici olması ifadesine (% 53,62) "Büyük Ölçüde" katıldıklarını belirtmiştir.

Tablo 15'te araştırmaya katılan yöneticilerin internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip edilen uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelere katılım düzeyleri verilmiştir.

Tablo 15. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr Aracılığıyla Takip Edilen Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeyi

		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	Toplam
eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	f	831	3667	3430	11.839	5196	24.963
	%	3,33	14,69	13,74	47,43	20,81	100
eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	f	2672	7583	4278	7930	2500	24.963
	%	10,70	30,38	17,14	31,77	10,01	100
eba.gov.tr'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	f	234	1064	3759	15.245	4661	24.963
	%	0,94	4,26	15,06	61,07	18,67	100
eba.gov.tr'de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	f	520	3005	4367	12.844	4227	24.963
	%	2,08	12,04	17,49	51,45	16,93	100
eba.gov.tr'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerektiğini düşünüyorum.	f	1286	3287	4089	9240	7061	24.963
	%	5,15	13,17	16,38	37,01	28,29	100
eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğunu düşünüyorum.	f	925	3108	4818	12.154	3958	24.963
	%	3,71	12,45	19,30	48,69	15,86	100
eba.gov.tr canlı ders süresinin artırılması gerektiğini düşünüyorum.	f	862	3955	5847	9949	4350	24.963
	%	3,45	15,84	23,42	39,85	17,43	100
eba.gov.tr'deki içeriklerin yeterince ilgi çekici olduğunu düşünüyorum.	f	326	1614	5196	13.778	4049	24.963
	%	1,31	6,47	20,81	55,19	16,22	100

Tablo 15'te araştırmaya katılan yöneticilerin internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip edilen uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelerine katılım düzeylerine bakıldığında, büyük çoğunluğun eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğuna (% 47,43), eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığına (% 31,77), eba.gov.tr'de ders anlatımlarının anlaşılır düzeyde olduğuna (% 61,07), eba.gov.tr'de ders sürelerinin yeterli olduğuna (% 51,45), eba.gov.tr'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerekliliğine (% 37,01), eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğuna (% 48,69), eba.gov.tr canlı ders süresinin artırılması (% 39,85) ve eba.gov.tr'deki içeriklerin yeterince ilgi çekici olması ifadelerine (% 55,19) 'Büyük Ölçüde' katıldıklarını belirtmiştir.

Tablo 16'da uzaktan eğitim ile ilgili planlama yapan yöneticilerin çalıştıkları okul türüne göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 16. Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim İle İlgili Planlama Yapan Okul Yöneticilerinin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Okul Türü		Evet	Hayır	Toplam
Anaokulu	f	1103	63	1166
	%	94,6	5,4	100
İlkokul	f	9373	326	9699
	%	96,6	3,4	100
Ortaokul	f	7293	130	7423
	%	98,2	1,8	100
İmam Hatip Ortaokulu	f	1485	26	1511
	%	98,3	1,7	100
Anadolu Lisesi	f	2724	45	2769
	%	98,4	1,6	100
Fen Lisesi	f	364	5	369
	%	98,6	1,4	100
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	454	10	464
	%	97,8	2,2	100
Sosyal Bilimler Lisesi	f	117	5	122
	%	95,9	4,1	100
Spor Lisesi	f	43	0	43
	%	100	0,0	100
Güzel Sanatlar Lisesi	f	63	3	66
	%	95,5	4,5	100
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	2719	64	2783
	%	97,7	2,3	100
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	386	5	391
	%	98,7	1,3	100
Toplam	f	26124	682	26.806
	%	97,5	2,5	100

$$\chi^2 = 105,892 \quad sd = 11 \quad p = 0,000$$

Tablo 16'da uzaktan eğitim ile ilgili planlama yapan yöneticilerin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımlarında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2 ($sd=11, n= 26.806, p < .05$). Bu anlamda çalışmaya katılan okullar içinde en fazla uzaktan eğitim planlamasının Spor Liselerinde yapıldığı gözlemlenmektedir.

Tablo 17'de uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaştığını belirten okul yöneticilerinin görev yaptıkları okulların bulunduğu yerleşim birimine göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 17. Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Görev Yaptıkları Yerleşim Birimine Göre Dağılımı

Okulun Bulunduğu Yerleşim Birimi		Evet	Hayır	Toplam
Mahalle/Köy	f	4556	1509	6065
	%	75,1	24,9	100
Belde/Kasaba	f	713	299	1012
	%	70,5	29,5	100
İlçe Merkezi	f	8013	3873	11.886
	%	67,4	32,6	100
İl Merkezi	f	5026	2817	7843
	%	64,1	35,9	100
Toplam	f	18.308	8498	26.806
	%	68,3	31,7	100

$$\chi^2 = 20,164 \text{ sd} = 3 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 17'de uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaşan yöneticilerin görev yaptıkları okulların bulunduğu yerleşim birimine göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=3, n=26.806, p < .05)}$. Bu anlamda, uzaktan eğitim sürecinde en fazla mahalle/köy yerleşimlerinde görev yapan yöneticilerin zorluklarla karşılaştığı anlaşılmaktadır. En az zorluk yaşayan yöneticiler ise il merkezlerindeki okullarda görev yapmaktadır.

Tablo 18'de uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaştığını belirten yöneticilerin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımı gösterilmiştir.

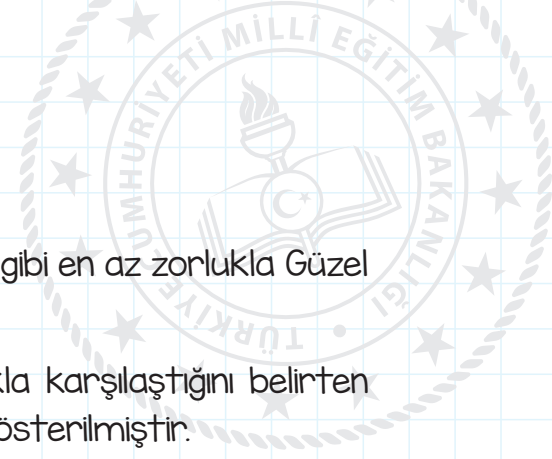

Tablo 18. Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Okul Türü		Evet	Hayır	Toplam
Anaokulu	f	670	496	1166
	%	57,5	42,5	100
İlkokul	f	6464	3235	9699
	%	66,6	33,4	100
Ortaokul	f	5396	2027	7423
	%	72,7	27,3	100
İmam Hatip Ortaokulu	f	1072	439	1511
	%	70,9	29,1	100
Anadolu Lisesi	f	1900	869	2769
	%	68,6	31,4	100
Fen Lisesi	f	239	130	369
	%	64,8	35,2	100
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	357	107	464
	%	76,9	23,1	100
Sosyal Bilimler Lisesi	f	80	42	122
	%	65,6	34,4	100
Spor Lisesi	f	26	17	43
	%	60,5	39,5	100
Güzel Sanatlar Lisesi	f	37	29	66
	%	56,1	43,9	100
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	1792	991	2783
	%	64,4	35,6	100
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	275	116	391
	%	70,3	29,7	100
Toplam	f	18.308	8498	26.806
	%	68,3	31,7	100

$\chi^2 = 191,406$ sd = 11 p = 0,000

Tablo 18'de uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaşan yöneticilerin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2 (sd=11, n= 26.806, p < .05). Bu anlamda, uzaktan eğitim sürecinde en fazla zorlukla Çok Programlı Anadolu Liselerinde görev yapan yöneticilerin karşılaştığı, ikinci olarak ise ortaokul yöneticilerinin zorluk yaşadığı anlaşılmaktadır.

maktadır. Öte yandan yine Tablo 18'den anlaşılacağı gibi en az zorlukla Güzel Sanatlar Lisesi yöneticileri karşılaşmıştır.

Tablo 19'da uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaştığını belirten yöneticilerin kıdemlerine (yıl olarak) göre dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 19. Uzaktan Eğitim Sürecinde Zorlukla Karşılaşan Yöneticilerin Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem Aralığı (Yıl)		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	9010	3468	12.478
	%	72,2	27,8	100
6-10	f	3880	1986	5866
	%	66,1	33,9	100
11-15	f	2327	1179	3506
	%	66,4	33,6	100
16-20	f	1439	805	2244
	%	64,1	35,9	100
21 ve üzeri	f	1652	1060	2712
	%	60,9	39,1	100
Toplam	f	18.308	8498	26.806
	%	68,3	31,7	100

$$\chi^2 = 192,963 \text{ sd} = 4 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 19'da uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaşan yöneticilerin kıdemlerine göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2 (sd=4, n= 26.806, p < .05). Bu anlamda, uzaktan eğitim sürecinde en fazla zorlukla kıdem yılı 1-5 aralığında olan yöneticilerin karşılaştığı, en az zorlukla ise 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip yöneticilerin karşı karşıya kaldığı görülmektedir.

Tablo 20'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin okul türüne göre dağılımları verilmiştir.

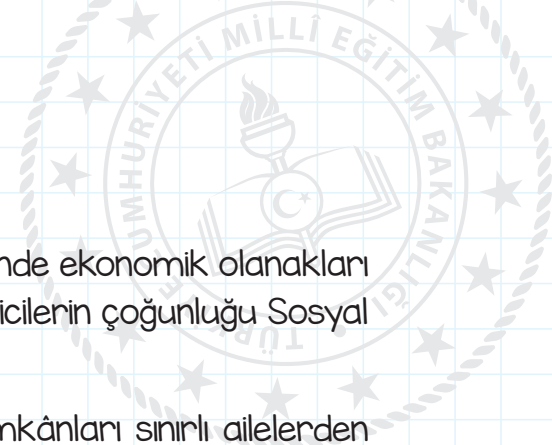

Tablo 20. Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Okul Yöneticilerinin Okul Türüne Göre Dağılımları

Okul Türü		Evet	Hayır	Toplam
Anaokulu	f	80	1023	1103
	%	7,3	92,7	100
İlkokul	f	1701	7556	9257
	%	18,4	81,6	100
Ortaokul	f	1607	5561	7168
	%	22,4	77,6	100
İmam Hatip Ortaokulu	f	301	1167	1468
	%	20,5	79,5	100
Anadolu Lisesi	f	512	2136	2648
	%	19,3	80,7	100
Fen Lisesi	f	69	286	355
	%	19,4	80,6	100
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	87	362	449
	%	19,4	80,6	100
Sosyal Bilimler Lisesi	f	27	92	119
	%	22,7	77,3	100
Spor Lisesi	f	8	33	41
	%	19,5	80,5	100
Güzel Sanatlar Lisesi	f	8	51	59
	%	13,6	86,4	100
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	435	2207	2642
	%	16,5	83,5	100
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	64	314	378
	%	16,9	83,1	100
Toplam	f	4899	20.788	25.687
	%	19,1	80,9	100

$\chi^2 = 171,827$ sd = 11 p = 0,000

Tablo 20'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin çalıştıkları okul türüne göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2 (sd=11, n= 25.687, p < .05).

Tablo 20'den anlaşılacağı gibi uzaktan eğitim sürecinde ekonomik olanakları sınırlı öğrencilere destek verdiklerini belirten yöneticilerin çoğunluğu Sosyal Bilimler Liselerinde görev yapmaktadır.

Tablo 21'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin kıdemlerine (yıl olarak) göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 21. Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Yöneticilerin Kıdemlerine Göre Dağılım

Kıdem Aralığı (Yıl)		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	1978	9990	11.968
	%	16,5	83,5	100
6-10	f	1117	4520	5637
	%	19,8	80,2	100
11-15	f	738	2613	3351
	%	22	78	100
16-20	f	462	1689	2151
	%	21,5	78,5	100
21 ve üzeri	f	604	1976	2580
	%	23,4	76,6	100
Toplam	f	4889	20.788	25.687
	%	19,1	80,9	100

$$\chi^2 = 110,675 \quad sd = 4 \quad p = 0,000$$

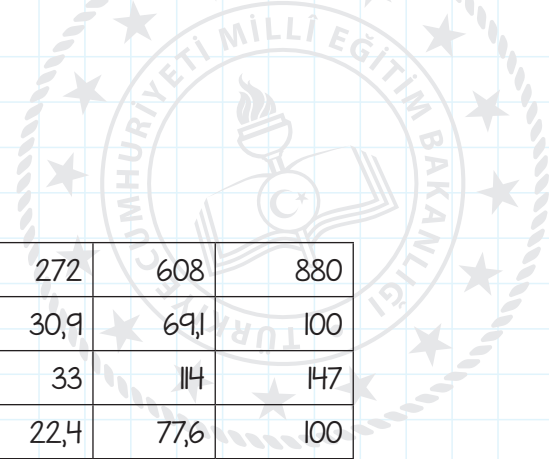
Tablo 21'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin çalıştıkları okul türüne göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=4, n=25.687, p < .05)}$. Tablo 21'den anlaşılacağı gibi uzaktan eğitim sürecinde ekonomik olanakları sınırlı öğrencilere destek verdiklerini belirten yöneticilerin çoğunluğu 21 ve üzeri kıdem yılına sahiptir. En az ekonomik desteğin verildiği okullarda görev yapan yöneticilerin ise 1-5 yıl kıdem aralığında oldukları gözlenmektedir.

Tablo 22'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin görev yaptıkları illere göre dağılımları verilmiştir.

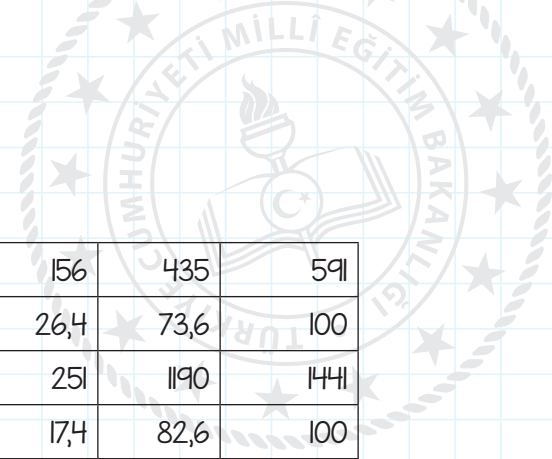

Tablo 22. Ekonomik Düzeyi Düşük, Maddi İmkânları Sınırlı Ailelerden Gelen Öğrencilerin Uzaktan Eğitimden Faydalanabilmesine Yönelik Destek Vermek için Özel Çalışmalar Yapan Yöneticilerin Görev Yaptıkları İllere Göre Dağılımları

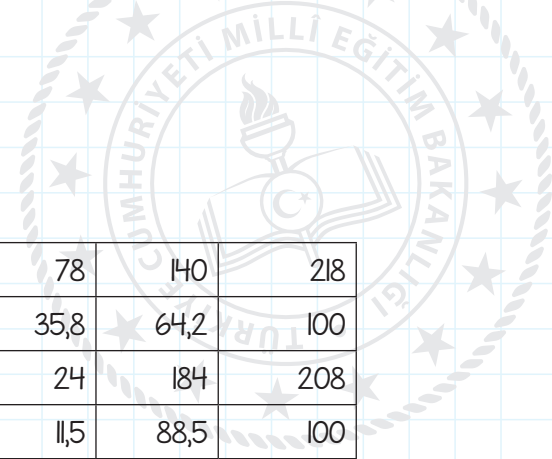
Görev Yapılan İl		Evet	Hayır	Toplam
Adana	f	119	666	785
	%	15,2	84,8	100
Adıyaman	f	43	293	336
	%	12,8	87,2	100
Afyonkarahisar	f	78	454	532
	%	14,7	85,3	100
Ağrı	f	12	113	125
	%	9,6	90,4	100
Amasya	f	32	161	193
	%	16,6	83,4	100
Ankara	f	135	490	625
	%	21,6	78,4	100
Antalya	f	237	1318	1555
	%	15,2	84,8	100
Artvin	f	26	67	93
	%	28	72	100
Aydın	f	70	375	445
	%	15,7	84,3	100
Balıkesir	f	43	399	442
	%	9,7	90,3	100
Bilecik	f	19	68	100
	%	21,8	78,2	100
Bingöl	f	21	108	129
	%	16,3	83,7	100
Bitlis	f	25	116	141
	%	17,7	82,3	100
Bolu	f	20	99	119
	%	16,8	83,2	100
Burdur	f	34	77	111
	%	30,6	69,4	100

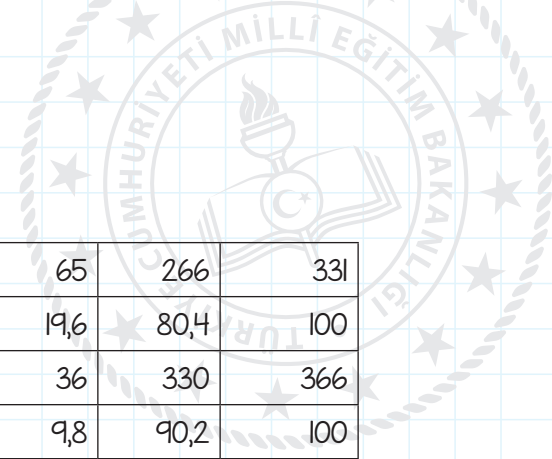
Bursa	f	272	608	880
	%	30,9	69,1	100
Çanakkale	f	33	114	147
	%	22,4	77,6	100
Çankırı	f	12	82	94
	%	12,8	87,2	100
Çorum	f	29	192	221
	%	13,1	86,9	100
Denizli	f	96	217	313
	%	30,7	69,3	100
Diyarbakır	f	78	500	578
	%	13,5	86,5	100
Edirne	f	32	98	130
	%	24,6	75,4	100
Elazığ	f	29	223	252
	%	11,5	88,5	100
Erzincan	f	50	147	197
	%	25,4	74,6	100
Erzurum	f	50	184	234
	%	21,4	78,6	100
Eskişehir	f	51	188	239
	%	21,3	78,7	100
Gaziantep	f	48	475	523
	%	9,2	90,8	100
Giresun	f	39	193	232
	%	16,8	83,2	100
Gümüşhane	f	11	67	78
	%	14,1	85,9	100
Hakkâri	f	12	55	67
	%	17,9	82,1	100
Hatay	f	61	453	514
	%	11,9	88,1	100
Isparta	f	65	171	236
	%	27,5	72,5	100

Mersin	f	156	435	591
	%	26,4	73,6	100
İstanbul	f	251	1190	1441
	%	17,4	82,6	100
İzmir	f	392	615	1007
	%	38,9	61,1	100
Kars	f	19	117	136
	%	14,0	86,0	100
Kastamonu	f	39	109	148
	%	26,4	73,6	100
Kayseri	f	75	424	499
	%	15	85	100
Kırklareli	f	9	137	146
	%	6,2	93,8	100
Kırşehir	f	21	109	130
	%	16,2	83,8	100
Kocaeli	f	125	382	507
	%	24,7	75,3	100
Konya	f	84	691	775
	%	10,8	89,2	100
Kütahya	f	41	215	256
	%	16,0	84,0	100
Malatya	f	76	288	364
	%	20,9	79,1	100
Manisa	f	110	378	488
	%	22,5	77,5	100
Kahramanmaraş	f	36	387	423
	%	8,5	91,5	100
Mardin	f	103	545	648
	%	15,9	84,1	100
Muğla	f	62	318	380
	%	16,3	83,7	100
Muş	f	18	156	174
	%	10,3	89,7	100

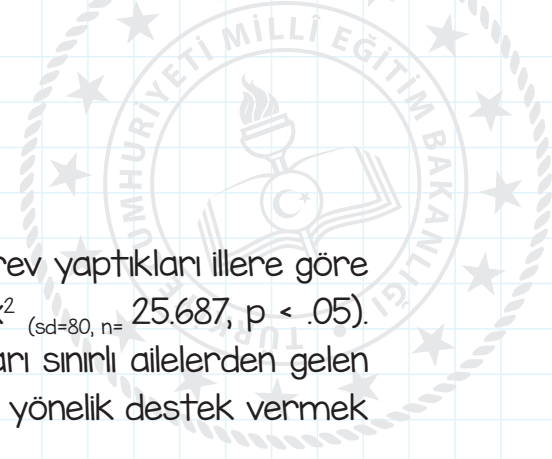
Nevşehir	f	78	140	218
	%	35,8	64,2	100
Niğde	f	24	184	208
	%	11,5	88,5	100
Ordu	f	45	209	254
	%	17,7	82,3	100
Rize	f	38	154	192
	%	19,8	80,2	100
Sakarya	f	188	346	534
	%	35,2	64,8	100
Samsun	f	201	619	820
	%	24,5	75,5	100
Siirt	f	23	128	151
	%	15,2	84,8	100
Sinop	f	28	69	97
	%	28,9	71,1	100
Sivas	f	28	158	186
	%	15,1	84,9	100
Tekirdağ	f	43	183	226
	%	19	81	100
Tokat	f	34	219	253
	%	13,4	86,6	100
Trabzon	f	61	301	362
	%	16,9	83,1	100
Tunceli	f	7	21	28
	%	25,0	75,0	100
Şanlıurfa	f	23	407	430
	%	5,3	94,7	100
Uşak	f	39	196	235
	%	16,6	83,4	100
Van	f	42	218	260
	%	16,2	83,8	100
Yozgat	f	81	159	240
	%	33,8	66,3	100

Zonguldak	f	65	266	331
	%	19,6	80,4	100
Aksaray	f	36	330	366
	%	9,8	90,2	100
Bayburt	f	3	47	50
	%	6,0	94,0	100
Karaman	f	13	94	107
	%	12,1	87,9	100
Kırıkkale	f	34	165	199
	%	17,1	82,9	100
Batman	f	24	258	282
	%	8,5	91,5	100
Şırnak	f	1	9	10
	%	10,0	90,0	100
Bartın	f	28	73	101
	%	27,7	72,3	100
Ardahan	f	6	30	36
	%	16,7	83,3	100
İğdir	f	34	51	85
	%	40,0	60,0	100
Yalova	f	42	58	100
	%	42,0	58,0	100
Karabük	f	35	131	166
	%	21,1	78,9	100
Kilis	f	10	63	73
	%	13,7	86,3	100
Osmaniye	f	25	95	120
	%	20,8	79,2	100
Düzce	f	61	140	201
	%	30,3	69,7	100
Toplam	f	4899	20788	25.687
	%	19,1	80,9	100

$$\chi^2 = 1097,675 \quad sd = 80 \quad p = 0,000$$

Tablo 22'de ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek

vermek için özel çalışmalar yapan yöneticilerin görev yaptıkları illere göre dağılımlarda anlamlı fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2 (sd=80, n= 25.687, p < .05). Buna göre ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için en fazla Yalova ilinde çalışmalar yapılmıştır.

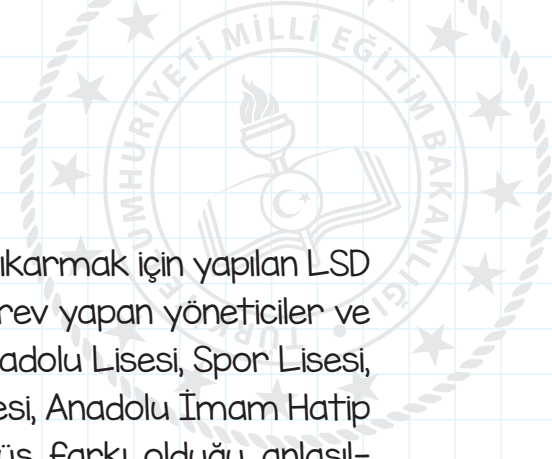
Tablo 23'te araştırmaya katılan okul yöneticilerinin çalıştıkları okul türüne göre uzaktan eğitim sürecine yönelik yapılan çalışmaların gerçekleştirilme sıklıklarına verilen cevapların Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA) ve LSD Sonuçları verilmiştir.

Tablo 23. Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Çalıştıkları Okul Türüne Göre Okullarda Uzaktan Eğitim Sürecine Yönelik Yapılan Çalışmaların Gerçekleştirilme Sıklıklarına Verdikleri Cevapların Tek Yönlü Varyans Analizi ve LSD Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlı Fark	Grup	N	\bar{Y}
Gruplar arası	11290,913	11	1026,447	36,475	Fen Lisesi- Anaokulu, İlkokul, Anadolu Lisesi, Çok Programlı Anadolu Lisesi, Spor Lisesi, Güzel Sanatlar lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi	Anaokulu	1103	34,8323
Gruplar içi	722513,365	25.675	28,141	36,475		İlkokul	9257	35,5014
						Ortaokul	7168	36,6618
Toplam	733804,278	25.686	28,141	36,475		İmam Hatip Ortaokulu	1468	36,6710
						Anadolu Lisesi	2648	35,9075
						Fen Lisesi	355	37,1521
						Çok Programlı Anadolu Lisesi	449	35,3964
						Sosyal Bilimler Lisesi	119	36,3950
						Spor Lisesi	41	34,3659
						Güzel Sanatlar Lisesi	59	35,1864
					Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	2642	34,8842	
Anadolu İmam Hatip Lisesi	378	35,8693						

p<0,05

Tablo 23 incelendiğinde araştırmaya katılan yöneticilerin çalıştıkları okul türüne göre uzaktan eğitim sürecine yönelik yapılan çalışmaların okullarında gerçekleştirilme sıklıklarına verdikleri cevaplar arasında 0,05 düzeyinde anlamlı fark bulunmuştur [$F(11,1026,447) = 36,475; p < .05$].

Farkın hangi gruptan kaynaklandığını ortaya çıkarmak için yapılan LSD testi sonuçlarına göre, en fazla Fen Liselerinde görev yapan yöneticiler ve Anaokulu, İlkokul, Anadolu Lisesi, Çok Programlı Anadolu Lisesi, Spor Lisesi, Güzel Sanatlar lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Liselerinde görev yapan yöneticiler arasında görüş farkı olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle Fen Liselerinde görev yapan yöneticiler uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirilen faaliyetlerin yapılış sıklığını, görüş farkı olduğu belirtilen diğer okul yöneticilerinin çalıştıkları okul türlerinden daha fazla olarak belirtmişlerdir.

Tablo 23'ten ayrıca Anaokullarında görev yapan yöneticiler ve İlkokul, Ortaokul, İmam Hatip Ortaokulu, Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu İmam Hatip Liselerinde görev yapan yöneticiler arasında görüş farkı olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle Anaokullarında görev yapan yöneticiler, uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirilen faaliyetlerin yapılış sıklığını, görüş farkı olduğu belirtilen diğer okul yöneticilerinin çalıştıkları okul türlerinden daha az olarak belirtmişlerdir.

Sonuç olarak, yapılan Tek Yönlü Varyans Testi sonucunda çalışmaya katılan yöneticilerin görev yaptıkları okul türleri arasında uzaktan eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilme sıklığına yönelik farklılıklar olduğu anlaşılmaktadır. Ancak sıklığın birçok okul türüne göre en yüksek olduğu okulların Fen Liseleri, en düşük sıklıkta faaliyetleri gerçekleştiren okulların ise Anaokulları olduğu gözlemlenmiştir.

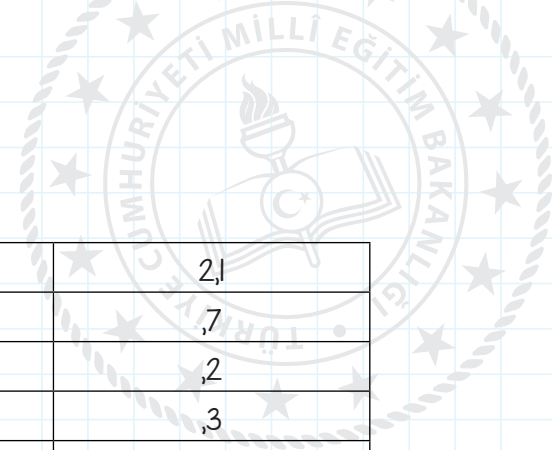

Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğretmen Görüşleriyle Değerlendirilmesi

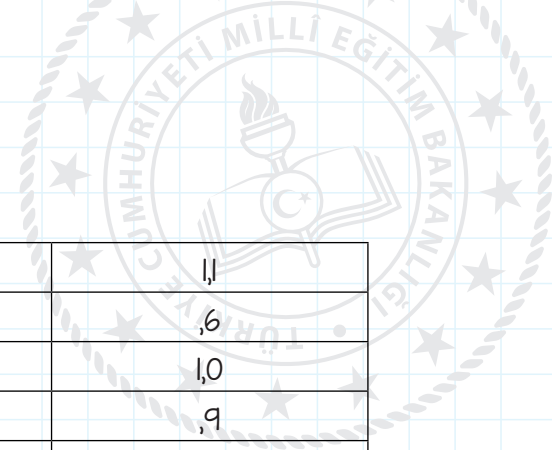
Araştırmaya katılan öğretmenlerin illere göre dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin İllere Göre Dağılımları

	İl	f	%
1.	Adana	10445	3,8
2.	Adıyaman	3247	1,2
3.	Afyonkarahisar	3377	1,2
4.	Ağrı	1343	,5
5.	Amasya	1924	,7
6.	Ankara	5447	2,0
7.	Antalya	18.701	6,9
8.	Artvin	741	,3
9.	Aydın	4953	1,8
10.	Balıkesir	4281	1,6
11.	Bilecik	729	,3
12.	Bingöl	1033	,4
13.	Bitlis	1077	,4
14.	Bolu	1261	,5
15.	Burdur	723	,3
16.	Bursa	10.222	3,8
17.	Çanakkale	1674	,6
18.	Çankırı	669	,2
19.	Çorum	1952	,7
20.	Denizli	3377	1,2
21.	Diyarbakır	6779	2,5
22.	Edirne	1027	,4
23.	Elazığ	2299	,8
24.	Erzincan	1484	,5
25.	Erzurum	2356	,9
26.	Eskişehir	3317	1,2

27.	Gaziantep	5592	2,1
28.	Giresun	1878	,7
29.	Gümüşhane	634	,2
30.	Hakkâri	905	,3
31.	Hatay	5845	2,2
32.	Isparta	2188	,8
33.	Mersin	8179	3,0
34.	İstanbul	24199	8,9
35.	İzmir	11.676	4,3
36.	Kars	1140	,4
37.	Kastamonu	1129	,4
38.	Kayseri	5822	2,1
39.	Kırklareli	1297	,5
40.	Kırşehir	1309	,5
41.	Kocaeli	6755	2,5
42.	Konya	8479	3,1
43.	Kütahya	1954	,7
44.	Malatya	3475	1,3
45.	Manisa	5818	2,1
46.	K.Maraş	3570	1,3
47.	Mardin	6175	2,3
48.	Muğla	3807	1,4
49.	Muş	1639	,6
50.	Nevşehir	1933	,7
51.	Niğde	2436	,9
52.	Ordu	2432	,9
53.	Rize	1498	,6
54.	Sakarya	5408	2,0
55.	Samsun	7290	2,7
56.	Siirt	1646	,6
57.	Sinop	1010	,4
58.	Sivas	1363	,5
59.	Tekirdağ	2185	,8
60.	Tokat	1974	,7
61.	Trabzon	3418	1,3
62.	Tunceli	264	,1
63.	Şanlıurfa	5140	1,9
64.	Uşak	2561	,9

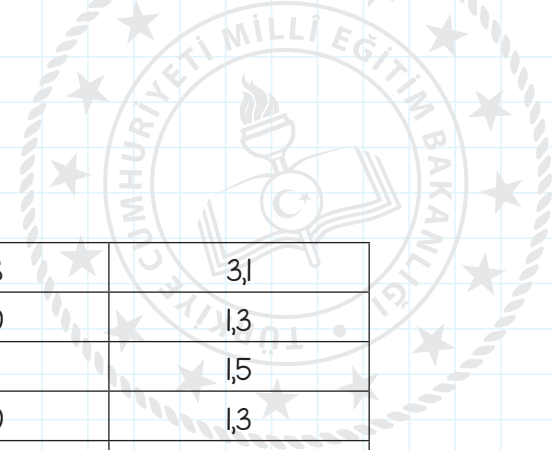
65.	Van	3029	1,1
66.	Yozgat	1676	,6
67.	Zonguldak	2823	1,0
68.	Aksaray	2498	,9
69.	Bayburt	268	,1
70.	Karaman	1029	,4
71.	Kırıkkale	1979	,7
72.	Batman	2144	,8
73.	Şırnak	73	,0
74.	Bartın	662	,2
75.	Ardahan	249	,1
76.	Iğdır	701	,3
77.	Yalova	989	,4
78.	Karabük	1495	,6
79.	Kilis	848	,3
80.	Osmaniye	1055	,4
81.	Düzce	1551	,6
Toplam		271.530	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin illere göre dağılımı Tablo 1'de incelendiğinde en yüksek katılımın % 8,9'luk bir oranla İstanbul ilinden, en az katılımın ise %0,0 (76 kişi) katılımıyla Şırnak ilinden olduğu görülmektedir.

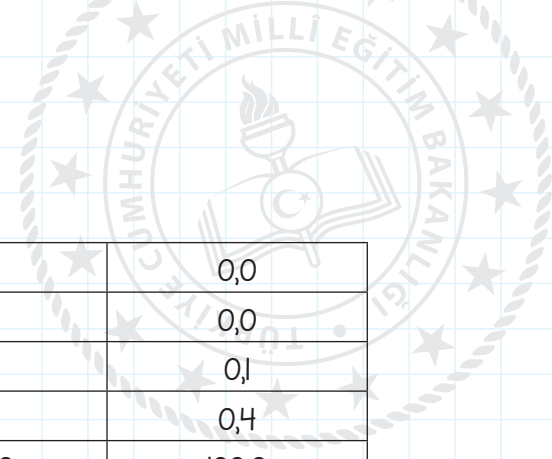
Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlarına göre dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımları

Branş	f	%
Türkçe	16.480	6,1
Fen Bilimleri/Fen ve Teknoloji	12.606	4,6
İlköğretim Matematik	12.581	4,6
Matematik	11.188	4,1
İngilizce	22.745	8,4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	11.684	4,3
Beden Eğitimi	8460	3,1
Sosyal Bilgiler	9064	3,3
Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	4308	1,6
Türk Dili ve Edebiyatı	9516	3,5
Tarih	4470	1,6

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	8428	3,1
Teknoloji ve Tasarım	3460	1,3
Görsel Sanatlar	4144	1,5
Müzik	3540	1,3
Sınıf	74.145	27,3
Okul Öncesi	19.281	7,1
Özel Eğitim	5074	1,9
Sanat Tarihi	45	0,0
Biyoloji	3575	1,3
Coğrafya	3192	1,2
Fizik	3018	1,1
Kimya/Kimya Teknolojisi	3130	1,2
İ.H.L. Meslek Dersleri	2215	0,8
Felsefe	2282	0,8
Elektrik-Elektronik Tek./Elektrik	941	0,3
Muhasebe ve Finansman/Muhasebe Grubu	1013	0,4
Sağlık/Sağlık Hizmetleri	1259	0,5
Makine Tek./Makine ve Kalıp/Makine Model	555	0,2
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	1177	0,4
Almanca	1246	0,5
Giyim Üretim Teknolojisi	360	0,1
El San. Tek./Nakış/El Sanatları	243	0,1
Metal Teknolojisi	363	0,1
Elektrik-Elektronik Teknolojisi/Elektronik	380	0,1
Yiyecek İçecek Hizmetleri	654	0,2
Motorlu Araçlar Teknolojisi	306	0,1
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	267	0,1
Arapça	790	0,3
Büro Yönetimi	324	0,1
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	264	0,1
İnşaat Tek./Yapı Tasarımı	217	0,1
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	274	0,1
Grafik ve Fotoğraf/Grafik	198	0,1
Tekstil Teknolojisi/Tekstil/Trikotaj/Tekstil Terbiye	144	0,1
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	130	0,0
Gıda Teknolojisi	103	0,0
Pazarlama ve Perakende	162	0,1

Hasta ve Yaşlı Hizmetleri	123	0,0
Fransızca	76	0,0
Adalet	183	0,1
Diğer	1147	0,4
Toplam	271.530	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin branşlarına göre dağılımı incelendiğinde en yüksek katılımın sınıf öğretmenleri tarafından sağlandığı görülmektedir (% 27,3). Oran olarak ikinci sırayı % 8,4'lik bir oranla İngilizce öğretmenleri almaktadır. Okul öncesi öğretmenleri % 7,1'lik bir oranla üçüncü sırayı almaktadır.

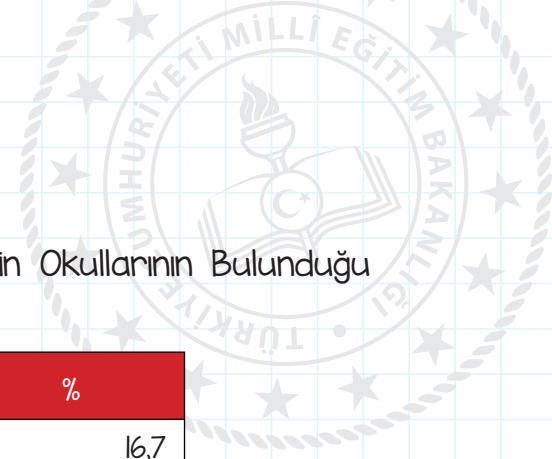
Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılımları Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımları

Yıl	f	%
1-5 Yıl	52.029	19,2
6-10 Yıl	57.920	21,3
11-15 Yıl	49.073	18,1
16-20 Yıl	39.588	14,6
21 Yıl üstü	72.920	26,9
Toplam	271.530	100,0

Tablo 3'e göre araştırmaya görüş bildiren öğretmenler içerisinde oran olarak en yüksek pay % 26,9'luk bir oranla 21 yıl ve üzerinde kıdeme sahip öğretmenlerdir. İkinci sırayı % 23,3'lük bir oranla 6-10 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenler almaktadır. En düşük katılım % 14,6'lık bir oranla 16-20 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlerden gelmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları yerleşim yerlerinin dağılımı Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Okullarının Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim Yeri	f	%
Mahalle/Köy	45.393	16,7
Belde/Kasaba	7421	2,7
İlçe merkezi	122.828	45,2
İl merkezi	95.888	35,3
Toplam	271.530	100,0

Tablo 4'e göre öğretmenlerin % 45,2'si ilçe merkezinde görev yapmaktadır. İkinci sırada % 35,3'lik bir oranla il merkezinde görev yapan öğretmenler bulunmaktadır. Oran olarak en düşük pay % 2,7'lik bir oranla belde/kasabalarda görev yapan öğretmenlere aittir.

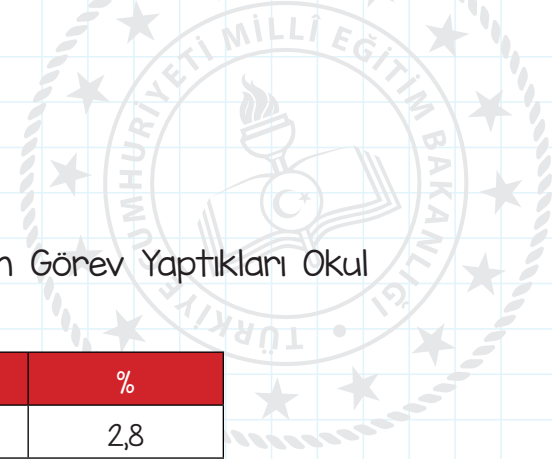
Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	f	%
Kadın	169.966	62,6
Erkek	101.564	37,4
Toplam	271.530	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 62,6'sını kadın öğretmenler oluştururken, erkek meslektaşlarının oranı ise % 37,4 olmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türlerinin dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türlerine Göre Dağılımı

Okul türü	f	%
Okul öncesi	7703	2,8
İlkokul	95.551	35,2
Ortaokul	83.462	30,7
İmam Hatip ortaokulu	13.654	5,0
Anadolu Lisesi	25.918	9,5
Anadolu İmam Hatip Lisesi	11.215	4,1
Fen Lisesi	2534	0,9
Çok Programlı Anadolu Lisesi	4050	1,5
Sosyal Bilimler Lisesi	1033	0,4
Spor Lisesi	424	0,2
Güzel Sanatlar Lisesi	516	0,2
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	25.470	9,4
Toplam	271530	100,00

Tablo 6'ya göre araştırmaya görüş bildiren öğretmenlerin % 35,2'si ilkokullarda görev yapmaktadır. Oran olarak ikinci sırayı % 30,7'lik bir oranla ortaokullarda görev yapan öğretmenler almaktadır. Spor Liseleri ve Güzel Sanatlar liselerinde görev yapan öğretmenler en az orana sahiptir.

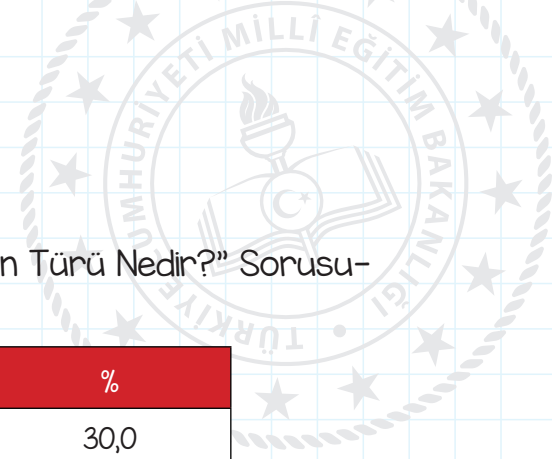
Öğretmenlerin "Şahsınıza/ailenize ait internet bağlantınız var mı?" sorusuna verdikleri cevabın dağılımı Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin "Şahsınıza/Ailenize Ait İnternet Bağlantınız Var mı?" Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı

	f	%
Evet	253.253	93,3
Hayır	18.277	6,7
Toplam	271530	100,0

Tablo 7'ye göre öğretmenlerin % 93,3'ünün şahıslarına/ailelerine ait internet bağlantısı olduğu anlaşılmaktadır. İnternet bağlantısı olmayanların oranı ise % 6,7'dir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "İnternet Bağlantınızın Türü Nedir?" sorusuna verdikleri cevabın dağılımı Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmenlerin “İnternet Bağlantınızın Türü Nedir?” Sorusuna Verdikleri Cevabın Dağılımı

Bağlantı Türü	f	%
Ev interneti	75.461	30,0
Mobil internet	29.182	11,6
Her ikisi	146.612	58,4
Toplam	251.255	100,0

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan öğretmenlerin % 58,4'ü internet bağlantılarının ev interneti ve mobil internetten müşterek olduğunu ifade etmiştir. Ev interneti % 30,0'luk bir orana sahiptir. Mobil interneti olanların oranı ise % 11,6'dır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin internet bağlantılarının olmama sebepleri Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Öğretmenlerin İnternet Bağlantılarının Olmama Sebepleri Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı*

Sebepler	f	%
Nasıl kullanılacağını bilmiyorum	125	0,8
Okulumdan/İş yerinden internet erişimini sağlayabiliyorum,	2384	14,4
İhtiyacım olmadığını düşünüyorum	1329	8,0
Kişisel tercihim	4693	28,4
Yaşadığım yerde altı yapı uygun değil	5027	30,4
Bilgisayar kullanmayı sevmiyorum	190	1,1
Bilgisayarla ilgili bilgim yok	94	0,6
Sağlık açısından zararlı olduğunu düşünüyorum	668	4,0
Maddi imkânım yok	2016	12,2

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin internet bağlantılarının olmama sebepleri içinde oran olarak en yüksek payın “Yaşadığım yerde alt yapı uygun değil” ifadesinin olduğu görülmektedir (% 30,4). Oran olarak ikinci sırada (% 28,4) ile “Kişisel tercihim” ifadesi yer almaktadır. “Okulumdan/iş yerinden internet erişimini sağlayabiliyorum” ifadesi oran olarak üçüncü sırayı teşkil etmektedir (% 14,4).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde eğitim faaliyetlerine katılım durumu Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğretmenlerin Pandemi Döneminde Eğitim Faaliyetlerine Katılım Durumu

		Evet	Hayır	Toplam
Pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim tecrübeniz var mıydı?	f	38.701	224.760	263.461
	%	14,3	82,8	100,0
Pandemi döneminde kendiniz herhangi bir uzaktan eğitim aldınız mı?	f	101.284	162.177	263.461
	%	37,3	59,7	100,0
Pandemi sürecinde uzaktan eğitim verdiniz mi?	f	202.995	59.466	263.461
	%	77,4	22,6	100,0

Tablo 10'daki verilere göre araştırmaya görüş bildiren öğretmenlerin % 14,3'ü "Pandemi Dönemi Öncesinde Uzaktan Eğitim konusunda tecrübe sahibi olduğunu" ifade ederken, öğretmenlerin % 37,3'ü "Pandemi Döneminde Kendilerinin Uzaktan Eğitim aldığını" ifade etmiştir. Öğretmenlerin % 77,4'ü "Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim verdiğini" ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim tecrübelerinin var olup olmadığı Tablo 11'de verilmiştir.

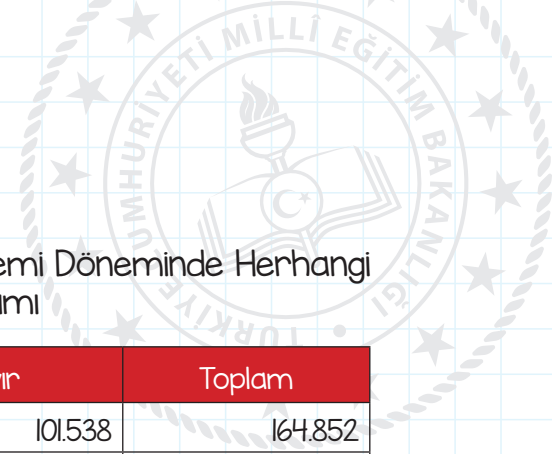
Tablo 11. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Dönemi Öncesinde Uzaktan Eğitim Tecrübelerinin Var Olup Olmadığının Dağılımı

Cinsiyet		Evet	Hayır	Toplam
Kadın	f	20612	144.240	164.853
	%	12,5	87,5	100,0
Erkek	f	18.089	80.520	98.609
	%	18,3	81,7	100,0

$$\chi^2_{(1)} = 1679.713 \text{ sd} = 1 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 11'e göre öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim tecrübelerinin varlığına ilişkin görüşlerinin dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=1, n=263.462)} = 0,000, p < .05$, "erkek öğretmenlerin kendilerini uzaktan eğitim" konusunda daha yetkin gördükleri ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyete göre pandemi döneminde kendilerinin herhangi bir uzaktan eğitim alıp almadıklarına dair görüşlerinin dağılımı Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Pandemi Döneminde Herhangi Bir Uzaktan Eğitim Alıp Almama Durumlarının Dağılımı

Cinsiyet		Evet	Hayır	Toplam
Kadın	f	63.314	101.538	164.852
	%	38,4	61,6	100,0
Erkek	f	37.970	60.639	98.609
	%	38,5	61,5	100,0

$$\chi^2 = 0,256 \quad sd = 1 \quad p = 0,613$$

Tablo 12'de görüleceği üzere öğretmenlerin cinsiyetlerine göre pandemi döneminde uzaktan eğitim almalarına ilişkin görüşlerinin dağılımında anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=1, n=263.461) = 0,613, p > .05$.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim vermelerine dair görüşlerinin cinsiyete göre dağılımı Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet		Evet	Hayır	Toplam
Kadın	f	128.891	35.861	164.852
	%	78,2	21,8	100,0
Erkek	f	75.004	23.605	98.608
	%	76,1	23,9	100,0

$$\chi^2 = 168,482 \quad sd = 1 \quad p = 0,000$$

Tablo 13'e göre öğretmenlerin cinsiyetlerine göre pandemi döneminde uzaktan eğitim verme konusunda görüşlerinin dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=1, n=263.460) = 168,482, p < .05$. Kadın öğretmenlerin pandemi döneminde erkek meslektaşlarına göre daha çok uzaktan eğitim verdikleri ifade edilebilir.

Öğretmenlerin pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim konusunda tecrübelerinin olup olmadığının kıdemlerine göre dağılımı Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Öğretmenlerin Pandemi Dönemi Öncesinde Uzaktan Eğitim Konusunda Tecrübelerinin Olup Olmadığının Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	8176	41.856	50.032
	%	16,3	83,7	100,0
6-10	f	8503	47.790	56.293
	%	15,1	84,0	100,0
11-15	f	7135	40.640	47.775
	%	14,9	85,1	100,0
16-20	f	5612	33.011	38.523
	%	14,3	85,7	100,0
21 yıl ve üzeri	f	9375	61.463	70.838
	%	13,2	86,8	100,0

$$\chi^2 = 243.153 \text{ sd} = 4 \text{ p} = 0,000$$

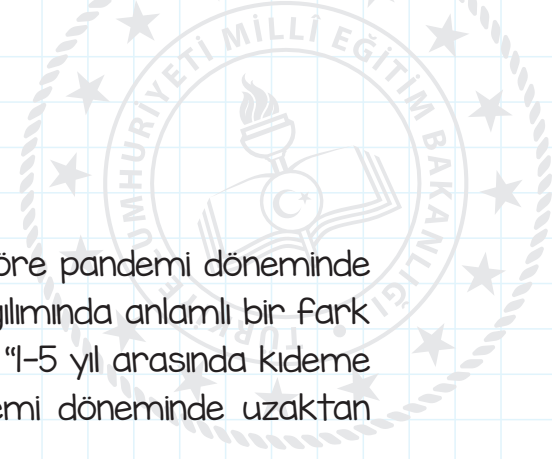
Tablo 14'e göre öğretmenlerin pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim verme konusunda tecrübeye sahip olup olmama konusundaki görüşlerinin kıdemlerine göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır. $\chi^2 = (sd=4, n=263.461) = 0,000, p < .05$. "1-5 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlerin meslektaşlarına göre pandemi öncesinde daha çok tecrübe sahibi oldukları" ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan herhangi bir eğitim alıp almadıklarının kıdemlerine göre dağılımı Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15. Öğretmenlerin Pandemi Döneminde Herhangi Bir Uzaktan Eğitim Alma Durumlarının Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	22.107	27.925	50.032
	%	44,2	55,8	100,0
6-10	f	23.609	32.684	56.293
	%	41,9	58,1	100,0
11-15	f	19.365	28.410	47.775
	%	40,5	59,5	100,0
16-20	f	14.965	23.558	38.523
	%	38,8	61,2	100,0
21 yıl ve üzeri	f	21.238	49.600	70.838
	%	30,0	70,0	100,0

$$\chi^2 = 3222.385 \text{ sd} = 4 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 15'e göre öğretmenlerin kıdemlerine göre pandemi döneminde uzaktan eğitim alma konusundaki görüşlerinin dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=4, n=263,461)} = 0,000, p < .05$. "1-5 yıl arasında kıdeme sahip öğretmenlerin meslektaşlarına göre pandemi döneminde uzaktan daha çok eğitim aldıkları ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim verme konusundaki görüşlerinin kıdemlerine göre dağılımı Tablo 16'da verilmiştir.

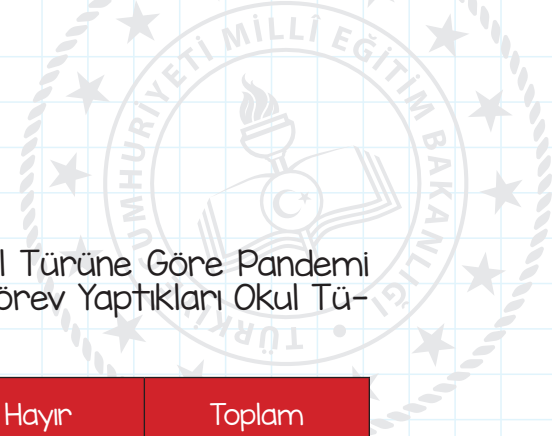
Tablo 16. Öğretmenlerin Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	37.376	12.656	50.032
	%	74,7	25,3	100,0
6-10	f	43.409	12.884	56.293
	%	77,1	22,9	100,0
11-15	f	37.775	10.000	47.775
	%	79,1	20,9	100,0
16-20	f	30.852	7.671	38.523
	%	80,1	19,9	100,0
21 yıl ve üzeri	f	54.583	16.255	70.838
	%	77,1	22,9	100,0

$$\chi^2 = 450,739 \quad sd = 4 \quad p = 0,000$$

Tablo 16'ya göre öğretmenlerin kıdemlerine göre pandemi döneminde uzaktan eğitim verme konusundaki görüşlerinin dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=4, n=263,461)} = 0,000, p < .05$. "16-20 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin meslektaşlarına göre pandemi döneminde daha çok uzaktan eğitim faaliyetinde buldukları" ifade edilebilir.

Öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verme durumlarının görev yaptıkları okul türüne göre dağılımı Tablo 17'de verilmiştir.

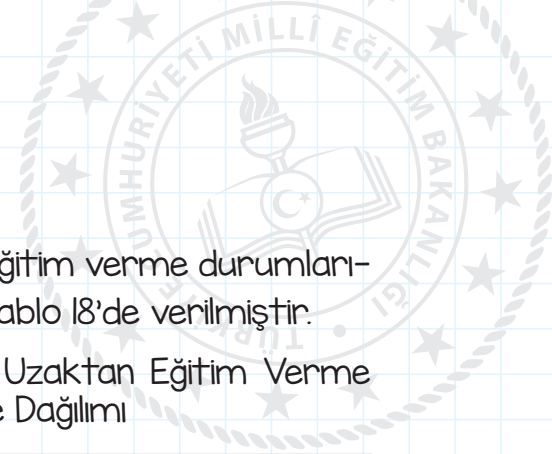

Tablo 17. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Kıdem		Evet	Hayır	Toplam
Okul öncesi	f	5604	1825	7429
	%	75,4	24,6	100,0
İlkokul	f	69.512	22.998	92.510
	%	75,1	24,0	100,0
Ortaokul	f	64.812	16.299	81.111
	%	79,9	20,1	100,0
İmam Hatip Ortaokulu	f	10.947	2337	13.284
	%	82,4	17,6	100,0
Anadolu Lisesi	f	20.125	5070	25.195
	%	79,0	20,1	100,0
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	9010	1871	10.881
	%	82,8	17,2	100,0
Fen Lisesi	f	208	442	2460
	%	82,0	18,0	100,0
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	3100	828	3928
	%	78,9	21,1	100,0
Sosyal Bilimler Lisesi	f	856	152	1008
	%	84,9	15,1	100,0
Spor Lisesi	f	301	104	405
	%	74,3	25,7	100,0
Güzel Sanatlar Lisesi	f	407	95	502
	%	81,1	18,9	100,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	17.303	7445	24.748
	%	69,9	30,1	100,0

$$\chi^2 = 1999,640 \text{ sd} = 11 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 17'ye göre öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verme konusundaki görüşlerinin görev yaptıkları okul türüne göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=11, n=263.461) 1999,640, p < .05$. Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde görev yapmakta olan öğretmenler oran olarak en az paya sahiptir. Uygulamalı derslerin bu okullarda daha yoğun programa sahip olmasının böyle bir sonuç ortaya çıkardığı ifade edilebilir.

Öğretmenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitim verme durumlarının görev yaptıkları yerleşim yerine göre dağılımı Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Verme Durumlarının Görev Yaptıkları Yerleşim Yerine Göre Dağılımı

Kıdem		Evet	Hayır	Toplam
İl merkezi	f	72.445	20.749	93.194
	%	77,7	22,3	100,0
İlçe	f	92.726	26.455	119.181
	%	77,8	22,1	100,0
Belde	f	5596	1590	7186
	%	77,9	22,1	100,0
Mahalle/köy	f	33.228	10.672	43.900
	%	75,7	24,3	100,0

$$\chi^2 = 91.297 \quad sd = 3 \quad p = 0,000$$

Tablo 18'den öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verme konusundaki görüşlerinin görev yaptıkları yerleşim yerine göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=3, n=263.461) 0,000, p < .05$. Köy/ Mahalle gibi yerleşim yerlerinde görev yapan öğretmenlerin diğer yerleşim yerlerinde görev yapan meslektaşlarına göre pandemi döneminde daha az uzaktan eğitim faaliyeti yürüttükleri görülmektedir.

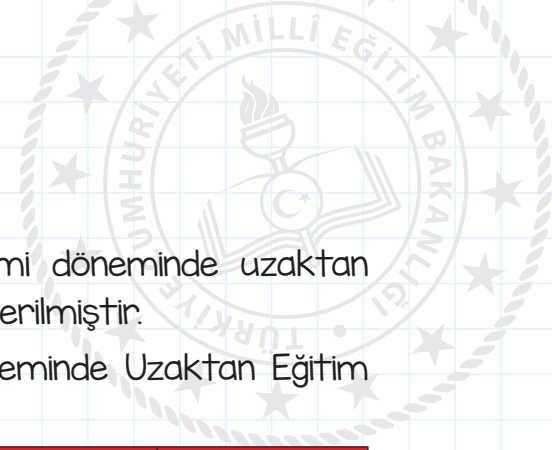
Öğretmenlerin pandemi sürecinde uzaktan eğitimde hangi yöntemleri kullandıklarının dağılımı Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19. Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Verirken Hangi Yöntemleri Kullandıklarına Dair Görüşlerinin Dağılımı*

	f	%
Öğrencilerime EBA üzerinden ödevler gönderdim.	164.934	60,7
Öğrencilerime farklı iletişim kanalları (video konferans, mesajlaşma uygulamaları, telefon, e-posta vb) üzerinden ulaştım.	179.541	66,1
Öğrencilerimle eba.gov.tr üzerinden canlı dersler yaptım.	131.276	48,3

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 19'a göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin % 66,1'i öğrencilerine farklı iletişim kanalları (video konferans, mesajlaşma uygulamaları, telefon, e-posta v.b.) üzerinden ulaştığını ifade ederken, öğrencilerine EBA üzerinden ödevler gönderdiğini ifade eden öğretmenlerin oranı % 60,7 olmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verememe sebeplerinin dağılımı Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20. Öğretmenlere Göre Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim Verememe Sebeplerinin Dağılımı *

	f	%
Branşım uzaktan eğitime uygun değildi.	26.568	9,8
Çalıştığım okulun türünden dolayı uzaktan eğitim verilmedi.	7339	2,7
Bireysel olarak yeterli teknolojik donanıma veya internete sahip değilim.	6055	2,2
Öğrencilerimin teknolojik donanımı veya interneti yeterli değildi.	22.512	8,3
Sağlık sorunlarım vardı.	4811	1,8
Uzaktan eğitim vermek konusunda kendimi yetkin göremem.	3321	1,2
Uzaktan eğitimin faydalı olacağına inanmıyorum.	4152	1,5

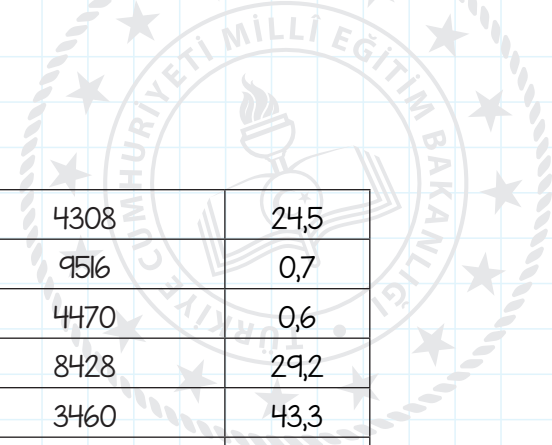
*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 20’ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verememe sebeplerinin dağılımı incelendiğinde; “Branşım uzaktan eğitime uygun değildi” ifadesinin oran olarak en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir (% 9,8). Oran olarak ikinci sırayı % 8,3’lük bir oranla “Öğrencilerimin teknolojik donanımı veya interneti yeterli değildi” ifadesi gelmektedir. Oran olarak üçüncü sırayı % 2,7’lik oranla “Çalıştığım okulun türünden dolayı uzaktan eğitim verilmedi” ifadesi almaktadır.

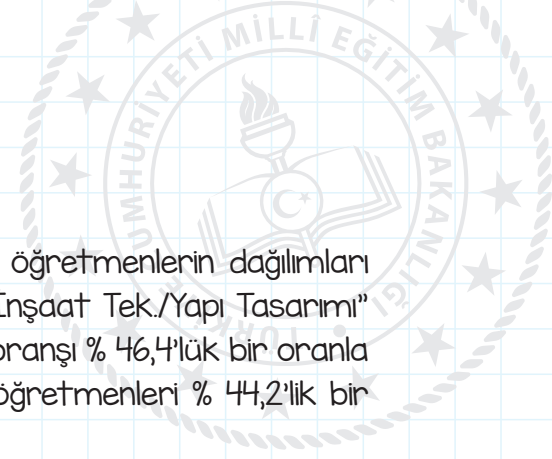
Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verememe sebebi olarak “Branşım Uygun Değil” cevabını verenlerin dağılımı Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21. “Branşım Uygun Değil Cevabı Veren” Öğretmenlerin Dağılımı

Branş	Branşım Uygun Değil	Araştırmaya Katılan Öğretmen Sayısı	%
Türkçe	216	16.480	1,3
Fen Bilimleri/Fen ve Teknoloji	82	12.606	0,7
İlköğretim Matematik	164	12.581	1,3
Matematik	248	11.188	2,2
İngilizce	307	22.745	1,3
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	388	11.684	3,3
Beden Eğitimi	3923	8460	46,4
Sosyal Bilgiler	45	9064	0,5

Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	1055	4308	24,5
Türk Dili ve Edebiyatı	66	9516	0,7
Tarih	26	4470	0,6
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	2459	8428	29,2
Teknoloji ve Tasarım	1498	3460	43,3
Görsel Sanatlar	1578	4144	38,1
Müzik	1233	3540	34,8
Sınıf Öğretmeni	4351	74145	5,9
Okul Öncesi	3165	19281	16,4
Özel Eğitim	1601	5071	31,6
Sanat Tarihi	6	45	13,3
Biyoloji	26	3575	0,7
Coğrafya	29	3192	0,9
Fizik	61	3018	2,0
Kimya	45	3130	1,4
İ.H.L. Meslek Dersleri	225	2215	10,2
Felsefe	64	2282	2,8
Elektrik-Elektronik Tek./Elektrik	344	941	36,6
Muhasebe ve Finansman/Muhasebe Grubu	248	1013	24,5
Sağlık/Sağlık Hizmetleri	320	1259	25,4
Makine Tek./Makine ve Kalıp/Makine Model	245	555	44,1
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	265	1177	22,5
Almanca	212	1246	17,0
Giyim Üretim Teknolojisi	142	360	39,4
El San. Tek./Nakış/El Sanatları	107	243	44,0
Metal Teknolojisi	16	363	4,4
Elektrik-Elektronik Teknolojisi/Elektronik	129	380	33,9
Yiyecek İçecek Hizmetleri	205	654	31,3
Motorlu Araçlar Teknolojisi	108	306	35,3
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	118	267	44,2
Arapça	72	790	9,1
Büro yönetim	91	324	28,1
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	99	264	37,5
İnşaat Tek./Yapı Tasarımı	104	217	47,9
Konaklama ve Seyahat Hizmetleri	99	274	36,1
Grafik ve Fotoğraf/Grafik	39	198	19,7
Tekstil Teknolojisi/Tekstil/Trikotaj/Tekstil	60	144	41,7
Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri	44	130	33,8

Tablo 21'de "Branşım Uygun Değil" cevabı veren öğretmenlerin dağılımları incelendiğinde; en yüksek oranın % 47,9'luk bir oranla "İnşaat Tek./Yapı Tasarımı" öğretmenlerinde olduğu görülmektedir. Beden Eğitimi branşı % 46,4'lük bir oranla ikinci sırayı teşkil etmektedir. Mobilya ve İç Tasarım öğretmenleri % 44,2'lik bir oranla üçüncü sırayı almaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitimi hangi cihazlardan verdiklerinin dağılımı Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22. Öğretmenlere Göre Uzaktan Eğitimi Hangi Cihazlardan Verdiklerinin Dağılımı*

Cihaz Türü	f	%
Bilgisayar	153.705	56,6
Akıllı telefon	153.436	56,5
Tablet	16.102	5,9

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 22'deki verilere göre öğretmenlerin öğrencilerine verdikleri uzaktan eğitimde iki cihazın aynı oranda kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bilgisayar (% 56,5), akıllı telefon ise % 56,5'lik bir orana sahiptir. Tablet kullanım açısından üçüncü sırada gelmektedir (% 5,9).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi sürecinde ne sıklıkta canlı çevrimiçi ders yaptıklarının dağılımı Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23. Öğretmenlerin "Pandemi Sürecinde Ne Sıklıkta Canlı Çevrimiçi Ders Yaptıklarına" Dair Görüşlerinin Dağılımı

		Hiç	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman	Toplam
Pandemi sürecinde ne sıklıkta canlı çevrimiçi ders yaptınız?	f	33.371	23.651	31.693	76.064	34.675	199.454
	%	16,7	11,9	15,9	38,1	17,4	100,0

Tablo 23'teki verilere göre öğretmenlerin % 38,1'i "Sıklıkla", % 17,4'ü ise "Her zaman" çevrimiçi ders yaptığını belirtmiştir. "Bazen" düzeyinde çevrimiçi ders yaptığını ifade eden öğretmenlerin oranı ise % 15,9 olmuştur. "Hiç" çevrimiçi ders yapmayan öğretmenlerin oranı ise % 16,7 olmuştur.

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre uzaktan eğitim sürecinde ne sıklıkta çevrimiçi ders yaptıklarının dağılımı Tablo 24'te verilmiştir.

Tablo 24. Öğretmenlerin Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Uzaktan Eğitim Sürecinde Ne Sıklıkta Çevrimiçi Ders Yaptıklarının Dağılımı

		Hiç	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman	Toplam
Okul öncesi	f	2822	965	816	611	234	5448
	%	51,8	17,1	15,0	11,2	4,3	100,0
İlkokul	f	19.237	8444	9197	17570	13.458	67.906
	%	28,3	12,4	13,5	25,9	19,8	100,0
Ortaokul	f	5010	6063	9785	30617	11.943	63.418
	%	7,9	9,6	15,4	48,3	18,8	100,0
İmam Hatip Ortaokulu	f	663	1044	1648	5458	1929	10.742
	%	6,2	9,7	15,3	50,8	18,0	100,0
Anadolu Lisesi	f	1398	2248	3640	9224	3183	19.693
	%	7,1	11,4	18,5	46,8	16,2	100,0
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	595	1039	1740	4145	1301	8820
	%	6,7	11,8	19,7	47,0	14,8	100,0
Fen Lisesi	f	93	178	279	934	478	1962
	%	4,7	9,1	14,2	47,6	24,4	100,0
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	319	467	683	1251	331	3051
	%	10,5	15,3	22,4	41,0	10,8	100,0
Sosyal Bilimler Lisesi	f	35	61	119	456	171	842
	%	4,2	7,2	14,1	54,2	20,3	100,0
Spor Lisesi	f	24	63	61	111	32	291
	%	8,2	21,6	21,0	38,1	11,0	100,0
Güzel Sanatlar Lisesi	f	41	60	93	144	58	396
	%	10,4	15,2	23,5	36,4	14,6	100,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	3134	3019	3632	5543	1557	16.885
	%	18,6	17,9	21,5	32,8	9,2	100,0

$$\chi^2 = 25460.673 \text{ sd} = 44 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 24'e göre öğretmenlerinin görev yaptıkları okul türüne göre pandemi sürecinde canlı çevrimiçi ders yapma faaliyetlerinin sıklık dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=44, n=199.454)} = 0,000, p < .05$. Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin diğer okullarda görev yapan meslektaşlarına göre daha çok çevrimiçi ders yaptıkları ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ne sıklıkta çevrimiçi ders yaptıklarının kıdemlerine göre dağılımı Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Ne Sıklıkta Çevrimiçi Ders Yaptıklarının Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem		HİÇ	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman	Toplam
1-5 yıl	f	5828	4536	6618	14.180	5297	36.459
	%	16,0	12,4	18,2	38,9	14,5	100,0
6-10 yıl	f	6654	4967	7052	17.419	6409	42.501
	%	15,7	11,7	16,6	41,0	15,1	100,0
11-15 yıl	f	7126	4315	5624	13.729	6179	36.973
	%	19,3	11,7	15,2	37,1	16,7	100,0
16-20 yıl	f	4707	3376	4661	11.883	5620	30.247
	%	15,6	11,2	15,4	39,3	18,6	100,0
21 yıl ve üzeri	f	9056	6457	7738	18.853	11.170	53.274
	%	17,0	12,1	14,5	35,4	21,0	100,0

$$\chi^2 = 1397,923 \text{ sd} = 16 \text{ p} = 0,000$$

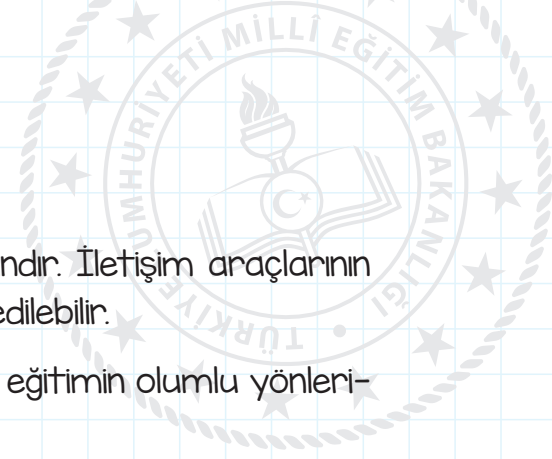
Tablo 25'e göre öğretmenlerinin pandemi sürecinde canlı çevrimiçi ders yapma faaliyetlerinin kıdemlerine göre sıklık dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2_{(sd=16, n=199.454)} = 0,000, p < .05$. "Sıklıkla" canlı derse yaptığını ifade eden öğretmenler içerisinde 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin oranı en yüksektir. "Her zaman" canlı ders yaptığını ifade eden öğretmenler içerisinde 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler oran olarak daha fazladır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Uzaktan eğitim sürecinde veli ve öğrencilerle ne sıklıkta iletişim kurduklarına" dair görüşleri Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26. Öğretmenlerin "Uzaktan Eğitim Sürecinde Veli ve Öğrencilerle Ne Sıklıkta İletişim Kurduklarına" Dair Görüşlerinin Dağılımı

		HİÇ	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman	Toplam
Uzaktan Eğitim Sürecinde Veli ve Öğrencilerinizle Ne Sıklıkta İletişim Kurdunuz?	f	1012	9497	26.702	96.326	65917	199.454
	%	0,5	4,8	13,4	48,3	33,0	100,0

Tablo 26'ya göre araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde veli ve öğrencilerle ne sıklıkta iletişim kurduklarının dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin oran olarak yarıya yakınının "Sıklıkla" veli ve öğrencilerle iletişim halinde buldukları anlaşılmaktadır. "Her zaman" ile-

tişimde bulunan öğretmenlerin oranı da 1/3'e yakındır. İletişim araçlarının yaygın kullanılmasının bu sonucu doğurduğu ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitimin olumlu yönlerine ilişkin görüşleri Tablo 27'de verilmiştir.

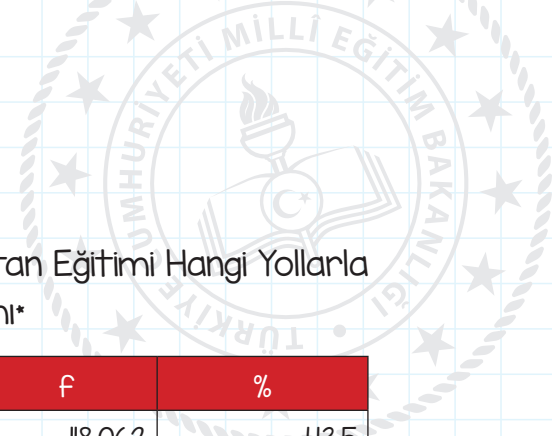
Tablo 27. Öğretmenlere Göre Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri Nelerdir? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Maddeler	f	%
Esnek olması	140.404	51,7
Kaynak Çeşitliliğinin fazla olması	97.830	36,0
Kullanımının kolay olması	88.438	32,6
Öğrenci öğrenmesini kişiselleştirmesi	70.056	25,8
Uygulanabilir yöntem çeşitliliği	66.871	24,6
Ulaşılabilir olması	60.513	22,3
Öğrencilerin eğlenerek katılıyor olması	50.497	18,6
Öğrencilerimle ilişkilerimi geliştirmesi	47.236	17,4

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir

Tablo 27'de araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitimin olumlu yönlerine yönelik görüşleri incelendiğinde; uzaktan eğitimin esnek olmasını en olumlu özellik olarak değerlendirdikleri görülmektedir (% 51,0) . İkinci sırada belirtilen özellik % 36,0'lık bir oranla "Kaynak çeşitliliğinin fazla olması" ifadesidir. "Kullanımının kolay olması" oran olarak üçüncü sırada bulunmaktadır (% 32,6).

Araştırmaya katılan öğretmenlere göre öğrencilerinin uzaktan eğitimi hangi yollarla takip ettiklerine dair görüşleri Tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 28. Öğretmenlerin “Öğrencileriniz Uzaktan Eğitimi Hangi Yollarla Takip Etti ?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı*

	f	%
eba.gov.tr websitesi üzerinden video yoluyla	118.062	43,5
EBA canlı dersle	135.161	49,8
EBATV kanalından	133.616	49,2
Telefonda konuşarak	70689	26,0
WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamalarıyla	157.924	58,0
Youtube veya sosyal medya hesaplarından canlı yayın yoluyla	14.085	5,5
Youtube veya sosyal medya hesaplarından kaydedilmiş ders izleyerek	33.208	12,2
Skype, Teams, Zoom, Adobe Connect, Webex, EzTalks, Hangouts gibi video konferans uygulamaları üzerinden canlı ders yaparak	53.501	19,7
Google Clasroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamalarıyla	4840	1,8
e-posta yoluyla	6927	2,6

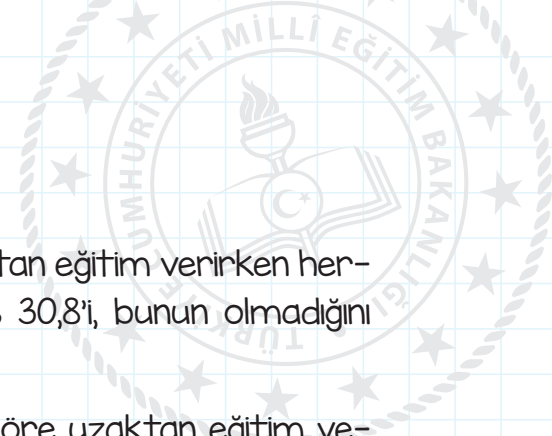
*Katılımlar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir

Tablo 28’de araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrencilerinin uzaktan eğitimi hangi yolla takip ettiklerine dair görüşleri incelendiğinde, “WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamaları”nın öğrencilerin uzaktan eğitimi almalarında en yüksek oranda kullanılan araçlar olduğu anlaşılmaktadır (% 58,0). İkinci ve üçüncü sırada yer alan “EBA canlı ders” ve “EBA TV Kanalını” oran olarak hemen hemen aynı düzeyde kullandıklarını görülmektedir. Kullanım açısından dördüncü sırayı % 43,5’lik bir oranla “eba.gov.tr websitesi üzerinden video yoluyla” seçeneği almaktadır. Öğretmenlerin görüşlerine göre “Google Classroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamaları” az kullanılmıştır (% 1,8).

Öğretmenlerin uzaktan eğitim verirken herhangi bir problemle karşılaşma durumları Tablo 29’da verilmiştir.

Tablo 29. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemle Karşılaştınız mı? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	f	%
Evet	138.080	69,2
Hayır	61.374	30,8
Toplam	199.454	100,0

Tablo 29'a göre öğretmenlerin % 69,2'si uzaktan eğitim verirken herhangi bir problemle karşılaştığını ifade ederken % 30,8'i, bunun olmadığını düşünmektedir.

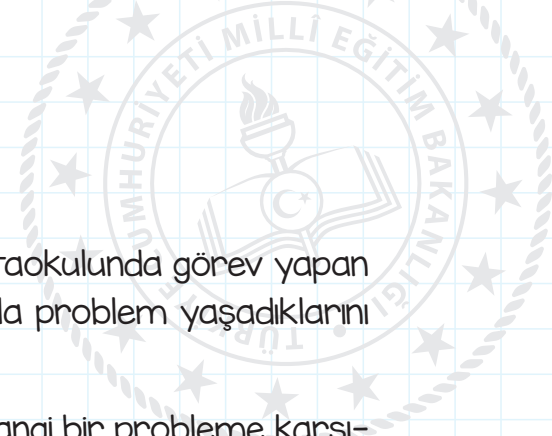
Öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre uzaktan eğitim verirken herhangi bir problemle karşılaşma durumlarının dağılımı Tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 30. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemle Karşılaşma Durumlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Okul Türü		Evet	Hayır	Toplam
Okul öncesi	f	3070	2378	5448
	%	56,4	43,6	100,0
İlkokul	f	47151	20.755	67.906
	%	69,4	30,6	100,0
Ortaokul	f	45.830	17.588	63.418
	%	72,3	27,7	100,0
İmam Hatip Ortaokulu	f	7661	3081	13.284
	%	71,3	28,7	100,0
Anadolu Lisesi	f	13.273	6420	19.693
	%	67,4	32,6	100,0
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	5954	2866	8820
	%	67,5	32,5	100,0
Fen Lisesi	f	1279	683	1962
	%	65,2	34,8	100,0
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	2091	960	3051
	%	68,5	31,5	100,0
Sosyal Bilimler Lisesi	f	591	251	842
	%	70,2	29,8	100,0
Spor Lisesi	f	176	115	291
	%	60,5	39,5	100,0
Güzel Sanatlar Lisesi	f	258	138	396
	%	65,2	34,8	100,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	10.746	6139	24.748
	%	63,6	30,8	100,0

$$\chi^2_{10} = 1042.453 \text{ sd} = 11 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 30'a göre, öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verirken herhangi bir problemle karşılaşmaya yönelik görüşlerinin çalıştıkları okul türüne göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır χ^2_{10}

(sd=11, n= 199,454) 0,000, p < .05. Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulunda görev yapan öğretmenler uzaktan eğitim konusunda daha fazla problem yaşadıklarını ifade etmektedir.

Öğretmenlerin uzaktan eğitim verirken herhangi bir probleme karşılaşma durumlarının kıdemlerine göre dağılımı Tablo 31'de verilmiştir.

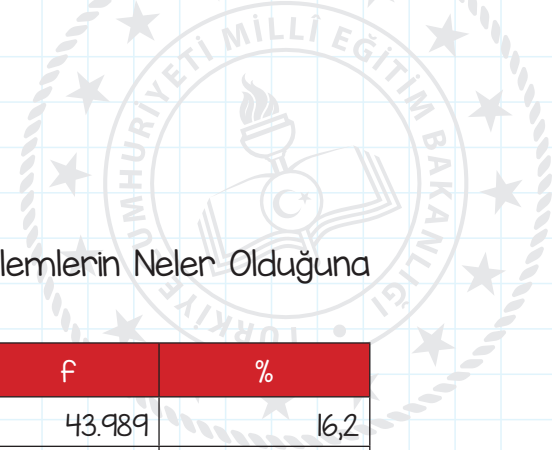
Tablo 31. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Verirken Herhangi Bir Problemle Karşılaşma Durumlarının Kıdemlerine Göre Dağılımı

Kıdem /Yıl		Evet	Hayır	Toplam
1-5	f	26.236	10.223	36.459
	%	72,0	28,0	100,0
6-10	f	30.556	11.945	42.501
	%	71,9	28,1	100,0
11-15	f	25.584	11.389	36.973
	%	69,2	30,8	100,0
16-20	f	20.728	9.519	30.247
	%	68,5	31,5	100,0
21 yıl ve üzeri	f	34.976	18.298	53.274
	%	65,7	34,3	100,0

$$\chi^2 = 596,225 \text{ sd} = 4 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 31'e göre öğretmenlerin pandemi döneminde uzaktan eğitim verirken herhangi bir problemle karşılaşmaya yönelik görüşlerinin kıdemlerine göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=11, n=199,545) 0,000, p < .05$. "21 yıl ve üzeri" kıdeme sahip öğretmenlerin mesleklerinde daha az tecrübeye sahip meslektaşlarına göre daha az problem yaşadıkları ifade edilebilir.

Öğretmenlerin karşılaştıkları problemlerin neler olduğuna dair görüşleri Tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 32. Öğretmenlerin Karşılaştıkları Problemlerin Neler Olduğuna Dair Görüşlerinin Dağılımı *

Problemler	f	%
Uzaktan eğitimle ilgili bilgi ve deneyiminin bulunmaması.	43.989	16,2
Sahip olduğum teknolojik donanım ve alt yapının yetersizliği.	41.923	15,4
Öğrencilerimin sahip olduğu teknolojik donanım ve alt yapının yetersizliği.	123.247	45,4
Yetersiz internet erişimine sahip olmam	22.104	8,1
Öğrencilerle iletişim kurabilme zorluğu	52.147	19,2
Uzaktan eğitime uygun ders hazırlığı yapmak/planlamak	17.455	6,4
Öğrencilerin ödevlerini düzenli olarak yapmaması	84.790	31,2
Velilerle iletişim kurmak	23.507	8,7
Velilerden yeterince destek alamamak	75.818	27,9
Dijital okuryazarlığımın yetersiz olması	13.832	5,1
Öğrencilerimin dijital okuryazarlığının yetersiz olması	54.437	20,0
Velilerin dijital okuryazarlığının yetersiz olması	69.594	25,6
Öğrencileri motive etmek	45.362	16,7
Dezavantajlı durumda olan öğrencileri sürece dâhil etmek	65.464	24,1
Müfredatı uzaktan eğitime adapte etmek	30.278	11,2
Öğrencilere geri dönüt vermek	25.528	9,4
Uzaktan eğitime uygun ölçme-değerlendirme uygulamaları yapamamak	45.834	16,9
Okul idaresinin yeterince destek olmaması	4.424	1,6
Evden çalışmanın getirdiği stres ve iş yükü	25.051	9,2
Zaman yönetimi	16.176	6,0
Mesafeden dolayı öğrencilerle duygusal bağ kuramamak	72.884	26,8
Pandemi sürecinde iş yükümün artmış olması	16.989	6,3
Sorunlara tek başıma çözüm aramak zorunda kalmış olmam	19.661	7,2
Okul ortamındaki kadar araç-gereç/ materyal sahibi olamamam	62.360	23,0

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir

Tablo 32’de araştırmaya katılan öğretmenlerin karşılaştıkları problemlerin neler olduğuna dair görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin en çok yaşadıkları sorunun öğrencilerinin sahip olduğu teknolojik donanım ve alt yapı yetersizliği olduğu anlaşılmaktadır (% 45,4). İkinci sırada belirtilen sorunun öğrencilerin ödevlerini düzenli yapmaması (% 31,2), 3. sırada velilerden yeterince destek alamamaları, 4. sırada mesafeden dolayı öğrencilerle

duygusal bağ kuramamaları, 5. sırada ise velilerin dijital okuryazarlığının yetersizliği olduğu saptanmıştır.

Öğretmenlerin pandemi sürecinde öğrencilerinizde değişiklikler fark ettiniz mi sorusuna verdikleri cevabın dağılımı Tablo 33'te verilmiştir.

Tablo 33. Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz Mi? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	f	%
Evet	144.865	73,2
Hayır	53.157	26,8
Toplam	198.022	100,0

Tablo 33'teki verilere göre öğretmenlerin % 73,2'si pandemi sürecinde öğrencilerinde değişiklikler fark ettiklerini ifade etmiştir. Öğretmenlerin % 26,8'i bunun olmadığını düşünmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Pandemi sürecinde öğrencilerinizde değişiklikler fark ettiniz mi?" sorusuna verdikleri cevabın cinsiyete göre dağılımı Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34. Öğretmenlerin Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz Mi? Sorusuna Verdikleri Cevabın Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet		Evet	Hayır	Toplam
Kadın	f	88.251	37.877	126.128
	%	70,0	30,0	100,0
Erkek	f	49.826	23.497	73.326
	%	68,0	32,0	100,0

$$\chi^2 = 88.288 \text{ sd} = 1 \text{ p} = 0,000$$

Tablo 34'e göre öğretmenlerin "Pandemi sürecinde öğrencilerinizde değişiklikler fark ettiniz mi?" sorusuna verdikleri cevapların cinsiyetlerine göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = (sd=1, n=199.454) 0,000, p < .05$. Araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin öğrencilerindeki değişimleri erkek meslektaşlarına göre daha çok gözlemledikleri ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "Pandemi sürecinde öğrencilerinizde değişiklikler fark ettiniz mi?" sorusuna verdikleri cevapların görev yaptıkları okul türüne göre dağılımı Tablo 35'te verilmiştir.

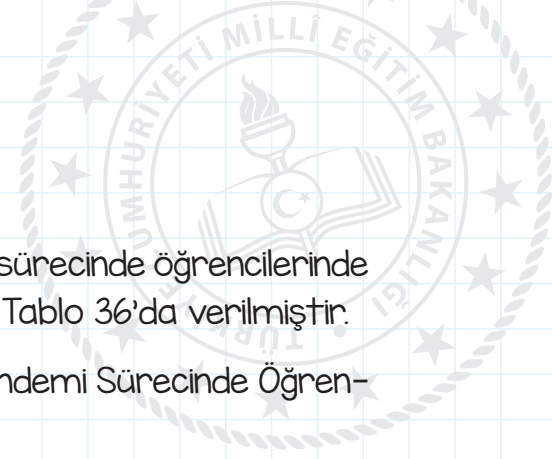

Tablo 35. Öğretmenlerin “Pandemi Sürecinde Öğrencilerinizde Değişiklikler Fark Ettiniz Mi?” Sorusuna Verdikleri Cevabın Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Dağılımı

Okul Türü		Evet	Hayır	Toplam
Okul öncesi	f	4063	1345	5408
	%	75,1	24,9,6	100,0
İlkokul	f	53.096	14.303	67.399
	%	78,8	21,4	100,0
Ortaokul	f	45.316	17561	62.967
	%	72,0	28,0	100,0
İmam Hatip Ortaokulu	f	7719	2951	10.670
	%	72,3	27,7	100,0
Anadolu Lisesi	f	13.553	6001	19.554
	%	69,3	30,7	100,0
Anadolu İmam Hatip Lisesi	f	6015	2274	8759
	%	68,7	31,3	100,0
Fen Lisesi	f	1407	543	1950
	%	72,2	27,8	100,0
Çok Programlı Anadolu Lisesi	f	1982	1045	3027
	%	65,6	34,5	100,0
Sosyal Bilimler Lisesi	f	591	246	837
	%	70,6	29,4	100,0
Spor Lisesi	f	175	112	287
	%	61,0	39,0	100,0
Güzel Sanatlar Lisesi	f	281	111	392
	%	71,7	28,3	100,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	f	10667	6105	16.722
	%	63,6	36,4	100,0

$\chi^2 = 1042.453$ sd = 11 p = 0,000

Tablo 35'e göre öğretmenlerin “Pandemi sürecinde öğrencilerinizde değişiklikler fark ettiniz mi?” sorusuna verdikleri cevapların görev yaptıkları okul türüne göre dağılımında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır $\chi^2 = 1042.453$, p < .05. Buna göre, ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin diğer okullarda görev yapan meslektaşlarına göre öğrencilerindeki değişimleri daha çok fark ettikleri anlaşılmaktadır. Bunun sebebi öğrencilerin çocukluk çağında olmaları ve sınıf öğretmenlerinin bu yaştaki öğrencilerle daha çok iletişim halinde olmaları olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi sürecinde öğrencilerinde fark ettikleri değişimlerin neler olduğu ve oranları Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36. Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Pandemi Sürecinde Öğrencilerinde Fark Ettikleri Değişimlerin Dağılımı *

Değişim	f	%
Sıkılma	89.253	32,9
İsteksizlik	95.595	35,2
Üzüntü	40.357	14,9
Mutluluk	18.356	6,8
Rahatlama	36.579	13,5
Kaygı	56.666	20,9
Heyecan	26.165	9,6
Yerinde duramama	12.561	4,6
Sürekli telefon kullanma	49.042	18,1
İştah değişikliği	5797	2,1
Uyku bozukluğu	28.948	10,7
Sürekli bilgisayar oyunu oynama	44.967	16,6
Hoşgörü artışı	9677	3,6
Daha yardımsever olmak	7670	2,8
Sağlıklı olmanın önemini fark etmek	56.170	20,7
Aileleriyle ve sevdikleriyle daha çok vakit geçirme isteği	28.825	10,6
Zorluklarla baş etme becerilerinin artması	29.530	10,9
Sorunlara çözüm bulma becerilerinin artması	28.827	10,6
Empati (karşımdaki insanı anlamaya çalışma) becerilerimin artması	27.107	10,0

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir

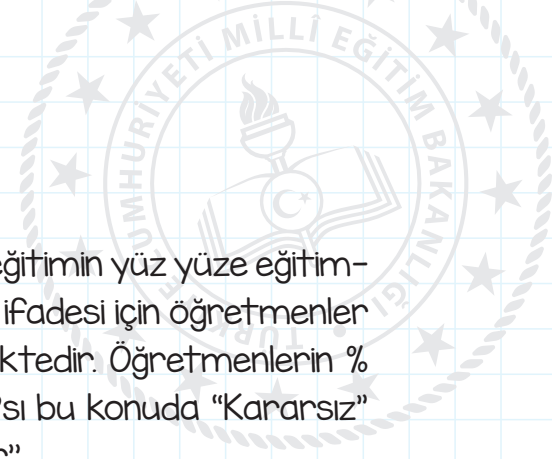
Tablo 36'da araştırmaya katılan öğretmenlerin pandemi döneminde öğrencilerinde gözlemledikleri değişikliklerin başında % 35,2'lik bir oranla "İsteksizlik", % 32,9'luk bir oranla "Sıkılma", % 20,9'luk bir oranla "Kaygı" ilk üç sırayı paylaşmaktadır. Dördüncü sırada % 20,7'lik bir oranla "Sağlıklı olmanın önemini kavramak" gelmektedir. Öğretmenler tarafından en az fark edilen değişim; % 3,1'lik bir oranla "İştah değişikliği" olmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim süreciyle ilgili ifadelerine verdikleri cevaplar doğrultusunda hesaplanan frekans ve yüzde değerleri Tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı

		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	Toplam
Uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığını düşünüyorum.	F	3040	15.182	35.471	107.515	22.862	184.070
	%	1,7	8,2	19,3	58,4	12,4	100,0
EBA Canlı sınıf uygulamasının iyi planlandığını düşünüyorum.	F	4118	19.205	41.158	95.883	23.706	184.070
	%	2,2	10,4	22,4	52,1	12,9	100,0
Uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum.	F	50.147	81.801	29.696	18.033	4393	184.070
	%	27,2	44,4	16,1	9,8	2,4	100,0
Pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.	F	27.810	44.307	47.841	47.872	16.240	184.070
	%	15,1	24,1	26,0	26,0	8,8	100,0
Bu süreçte işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılmasının yararlı olacağını düşünüyorum.	F	4143	12.889	22.739	83.985	60.314	184.070
	%	2,3	7,0	12,4	45,6	32,8	100,0
Sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığını düşünüyorum.	F	9659	28.541	42.269	79.667	23.934	184.070
	%	5,2	15,5	23,0	43,3	13,0	100,0
Benim ve öğrencilerimin kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duydum.	F	11.404	39.920	36.291	62.017	34.438	184.070
	%	6,2	21,7	19,7	33,7	18,7	100,0
Öğrencilerimle yüz yüze eğitim yapamayışımın onların gelecekteki eğitimlerinde problemler/ eksiklikler yaratacağını düşünüyorum.	F	7396	38.275	40.85	71.103	25.421	184.070
	%	4,0	20,8	22,2	39,2	13,8	100,0
Pandemi sürecinin eğitimde yeni fırsatlar sunduğunu düşünüyorum.	F	6293	18.466	43.126	92.419	23.766	184.070
	%	3,4	10,0	23,4	50,2	12,9	100,0

Tablo 37' ye göre araştırmaya katılan öğretmenler "Uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığını düşünüyorum" ifadesine % 58,4 oranında "Büyük ölçüde" katılmıştır. "EBA canlı sınıf uygulamasının iyi planlandığını düşünüyorum" ifadesi de öğretmenler tarafından kabul gören bir ifade olmuştur. Öğretmenlerin yarısından fazlası "Büyük ölçüde" katıldıklarını ifade etmiştir. "Uzaktan eğitim derslerinin yüz yüze eğitim kadar etkili olduğunu düşünüyorum" ifadesinin öğretmenler tarafından kabul görmediği verdikleri cevaptan anlaşılmaktadır. % 27,2'si, "Hiç", % 44,4'ü "Katılmıyorum" şeklinde bu soruya cevap vermiştir.

“Pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiğini düşünüyorum” ifadesi için öğretmenler arasında bir görüş birliğinin olmadığı dikkat çekmektedir. Öğretmenlerin % 39,2’si söz konusu ifadeye “Katılmamakta”, % 26,0’sı bu konuda “Kararsız” olduğunu ifade ederken, % 34,4’ü ise “Katılmaktadır”.

“Bu süreçte işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılmasının yararlı olacağını düşünüyorum” ifadesine öğretmenlerin katılım oranı bir hayli yüksektir. Öğretmenlerin % 78,4’ü ifadeye katılmaktadır.

“Sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığını düşünüyorum,” ifadesi de öğretmenler tarafından kabul görmüştür. Öğretmenlerin % 43,3’ü “Büyük ölçüde”, % 13,8’i Tamamen” düzeyinde bu ifadeye katılmaktadır. Bu durumda pandemi döneminin öğretmenler arasındaki iş birliğini zorunlu olarak artırdığını ifade edilebiliriz.

“Öğrencilerimle yüz yüze eğitim yapamayışımın onların gelecekteki eğitimlerinde problemler/ eksiklikler yaratacağını düşünüyorum” ifadesini öğretmenlerin kabul düzeyi % 53,0’ü bulmaktadır. Eğitimle ilgili planlamalarda bu hususun dikkate alınması önem arz etmektedir.

“Pandemi sürecinin eğitimde yeni fırsatlar sunduğunu düşünüyorum” ifadesine de öğretmenlerin katılım oranının hayli yüksek olduğu dikkati çekmektedir. “Büyük ölçüde” katılanların % 50,2, “Tamamen düzeyinde” katılanların oranının ise % 12,9 olduğu gözlemlenmiştir. Bu durumda pandemi dönemi ve daha sonrasında eğitim şeklinin yeniden gözden geçirilmesi düşünülebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin televizyon üzerinden EBA TV aracılığıyla takip ettiği uzaktan eğitimlere ilişkin görüşleri Tablo 38’de verilmiştir.

Tablo 38. Öğretmenlerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeyleri

Maddeler		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılıyorum	Tamamen katılıyorum	Toplam
EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	f	1673	7513	11,949	87294	75.641	184.070
	%	0,9	4,1	6,5	47,4	41,1	100,0
EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	f	6983	24.397	21.601	79.943	51.146	184.070
	%	3,8	13,3	11,7	43,4	27,8	100,0
EBATV'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	f	3199	15.593	35.291	95.004	34.983	184.070
	%	1,7	8,5	19,2	51,6	19,0	100,0
EBATV'de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	f	9308	42.000	38.259	71.544	22.959	184.070
	%	5,1	22,8	20,8	38,9	12,5	100,0
EBATV'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	f	8764	29.071	33.902	67.686	44.647	184.070
	%	4,8	15,8	18,4	36,8	24,3	100,0
EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	f	4258	18.956	38.287	95.579	26.990	184.070
	%	2,8	10,3	20,8	51,9	14,7	100,0
EBATV'de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	f	4049	21.619	51.851	88.723	17.828	184.070
	%	2,2	11,7	28,2	48,2	9,7	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin “EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.” ifadesine katılım oranları incelendiğinde, bu ifadenin % 90,0'a yakın bir oranda kabul gördüğü anlaşılmaktadır. “EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum” ifadesine katılmayan öğretmenlerin oranının % 17,1 olması öğretmenlerin bu konuda herhangi bir sorun görmedikleri şeklinde izah edilebilir. “EBATV'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum” ifadesi de öğretmenler tarafından büyük ölçüde kabul görmüştür. İfadeye yönelik % 70,0 civarında “Katılıyorum” düzeyinde bir cevap oranı dikkati çekmektedir.

“EBATV'de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum” ifadesine % 28,0 oranında “Katılmıyorum” cevabının verildiği tablodan görülmektedir. Bu ifadeye % 50,0 kadar bir “Katılıyorum” cevabı verilmiştir. “EBATV'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır” ifadesi de öğretmenler tarafından paylaşılan bir ifade olmuştur. Katılım göstermeyen öğretmenler % 20,6'lık bir orana sahiptir.

“EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur” ifa-

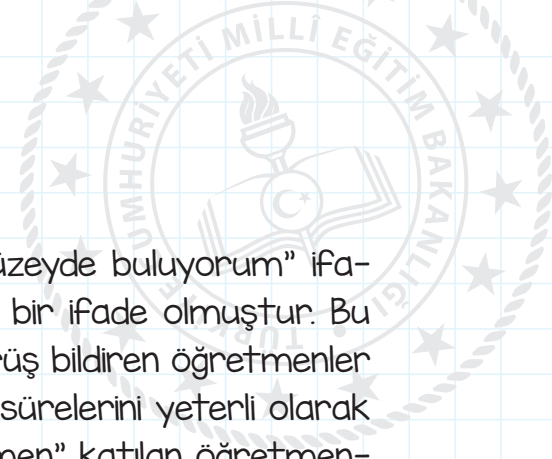
desine öğretmenlerin % 66,6'sı katıldıklarını belirtmiştir. "EBATV'de içerikler yeterince ilgi çekicidir" ifadesine öğretmenlerin % 48,2'si "Büyük ölçüde", % 9,7'ise "Tamamen" düzeyinde katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip ettikleri uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelerle katılım Düzeylerinin dağılımı Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39. Öğretmenlerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr Aracılığıyla Takip Ettikleri Uzaktan Eğitimlerle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı

		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılıyorum	Tamamen katılıyorum	Toplam
eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	F	8661	37858	30.926	82.478	24.147	184.070
	%	4,7	20,6	16,8	44,8	13,1	100,0
eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	F	25.285	70.307	32.120	46.000	10.358	184.070
	%	13,7	38,2	17,4	25,0	5,6	100,0
eba.gov.tr'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	F	3000	14.936	39.680	105.744	20.710	184.070
	%	1,6	8,1	21,6	57,4	11,3	100,0
eba.gov.tr'de ders sürelerini yeterli olarak görüyorum.	F	4911	29.128	39.628	90.386	19.987	184.070
	%	2,7	15,8	21,5	49,1	10,9	100,0
eba.gov.tr'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	F	7435	24.294	31.749	71.753	48.839	184.070
	%	4,0	13,2	17,2	39,0	26,5	100,0
eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	F	5297	22.145	42.736	92.703	21.189	184.070
	%	2,9	12,0	23,2	50,4	11,5	100,0
eba.gov.tr'de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	F	3382	19.157	49.098	94.504	17.929	184.070
	%	1,8	10,4	26,7	51,3	9,7	100,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin "eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum" ifadesine katılım oranları incelendiğinde katılım oranlarının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. İfadeye % 60,0 yakın bir oranda katılım söz konusudur. "eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum" ifadesine araştırmaya katılan öğretmenlerin % 13,7'sinin "Hiç Katılmıyorum", "%38,2'sinin "Katılmıyorum" şeklinde görüş beyan etmelerinin pandemi döneminde bir takım teknik problemlerin yaşandığına işaret olabileceği düşünülmektedir.

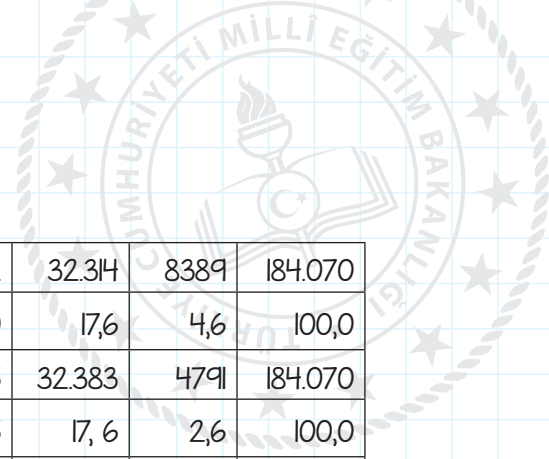
“eba.gov.tr’de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum” ifadesi de öğretmen görüşlerine göre kabul gören bir ifade olmuştur. Bu ifade için “Büyük ölçüde” katılıyorum şeklinde görüş bildiren öğretmenler % 57,4'lük bir orana sahiptir. “eba.gov.tr’de ders sürelerini yeterli olarak görüyorum” ifadesine “Büyük ölçüde” ve “Tamamen” katılan öğretmenlerin oranı % 60’dır.

“eba.gov.tr’de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır” ifadesi de öğretmenler tarafından desteklenmiştir. Bu ifade % 65,5’lik bir kabul oranına sahiptir. “eba.gov.tr’de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur” ifadesine öğretmenlerin % 50,4’ü “Büyük ölçüde”, % 11,5’i ise “Tamamen” düzeyinde katılmıştır. “eba.gov.tr’de içerikler yeterince ilgi çekicidir” ifadesi için öğretmenlerin % 26,7’sinin “Kararsızım” şeklinde cevap vermeleri dikkat çekicidir. İfadeye katılan öğretmenlerin oranı % 61,0 civarındadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşlerinin dağılımı Tablo 40’da verilmiştir.

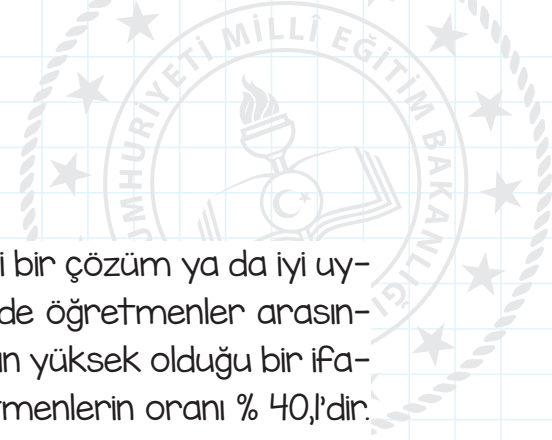
Tablo 40. Öğretmenlerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

		Hiç	Seyrek	Bazen	Sıklıkla	Her Zaman	Toplam
Bu süreçte karşılaştığım teknik sorunlara hızlıca çözüm bulabildim.	F	2836	12.213	61.430	84.029	23.562	184.070
	%	1,5	6,6	33,4	45,7	8,7	100,0
Bu süreçte, bir başka öğretmenin geliştirdiği bir çözüm ya da iyi uygulamadan faydalandım.	F	25.540	23.392	73.750	48.704	12.684	184.070
	%	13,9	12,7	40,1	26,5	6,9	100,0
EBATV/EBA portal üzerinden öğrencilerimin kendi sınıf seviyesinde olan bazı videoları izlemelerini ödev olarak verdim.	F	14.724	15.460	45.923	66.865	41.098	184.070
	%	8,0	8,4	24,9	36,3	22,3	100,0
EBA dışında farklı içeriklerden de faydalandım.	F	5584	10,147	46.097	77,771	44,471	184,070
	%	3,0	5,5	25,0	42,3	24,2	100,0
Uzaktan eğitim derslerimi düzenli olarak gerçekleştirebildim.	F	3927	10.960	22.814	73.711	72658	184.070
	%	2,1	6,0	12,4	40,0	39,5	100,0

Bu süreçte ders programında değişiklikler yaptım.	F	41.247	28.438	73.682	32.314	8389	184.070
	%	22,4	15,4	40,0	17,6	4,6	100,0
EBA üzerinden yaptığım canlı derslere öğrenciler düzenli olarak katıldı.	F	35.586	66.205	45.105	32.383	4791	184.070
	%	19,3	36,0	24,5	17,6	2,6	100,0
EBA üzerinden öğrencilere ödev verip, takibini yaptım.	F	14.298	15.171	27.633	70.031	56.937	184.070
	%	7,8	8,2	15,0	38,0	30,9	100,0
Bu süreçte öğrencilerime ve velilere rahatlıkla ulaşım onlara bilgilendirme ve geri bildirim sağlayabildim.	F	4140	19.873	36.865	73.206	49.986	184.070
	%	2,2	10,8	20,0	39,8	27,2	100,0
Öğrencilerime düzenli olarak kaynak/araç gereç tavsiye ettim.	F	8016	15.664	42.376	76.702	41.312	184.070
	%	4,4	8,5	23,0	41,7	22,4	100,0
Bu süreçte okul idaresi tarafından desteklendim.	F	5722	9103	23.940	68.709	76.596	184.070
	%	3,1	4,9	13,0	37,3	41,6	100,0
Öğrencilerim uzaktan eğitim derslerine katılma imkânı buldu.	F	6073	47613	55.161	59.939	15.284	184.070
	%	3,3	25,9	30,0	32,6	8,3	100,0
Derslere düzenli katılmayan öğrencilerin takibini yapıp onları sürece dâhil etmeye çalıştım.	F	6150	15.260	37.048	84.968	40.644	184.070
	%	3,3	8,3	20,1	46,2	22,1	100,0
Öğrencilere kendi hazırladıkları materyalleri sunma ödevleri verdim.	F	47241	34.026	48.812	36.266	17725	184.070
	%	25,7	18,5	26,5	19,7	9,6	100,0
Öğrencilere ders anlatma etkinliği yaptım.	F	83.873	36.848	39.168	17.453	6728	184.070
	%	45,6	20,0	21,3	9,5	3,7	100,0
Öğrencilerim/velilerim çeşitli kanallarla (whatsapp, e-mail, sosyal medya gibi) ders içi faaliyetler konusunda benimle iletişim kurabildiler.	F	3767	9681	18.864	53.755	98.003	184.070
	%	2,0	5,3	10,2	29,2	53,2	100,0
Meslektaşlarımla düzenli olarak iletişim kurdum.	F	1669	9886	30.355	72.111	70.049	184.070
	%	0,9	5,4	16,5	39,2	38,1	100,0
EBA Mesleki Gelişim alanındaki kurslardan faydalandım.	F	37680	27.487	43.928	39.351	35.624	184.070
	%	20,5	14,9	23,9	21,4	19,4	100,0
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen eğitim webinarlarına katıldım (eTwinning, Scientix, FCL).	F	98.074	30.973	28.404	16.348	10.271	184.070
	%	53,3	16,8	15,4	8,9	5,6	100,0

Tablo 40'daki veriler incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenler "Bu süreçte karşılaştığım teknik sorunlara hızlıca çözüm bulabildim" ifadesine 1/3 oranında "Bazen", % 45,7 oranında "Sıklıkla", % 8,7 oranında "Her zaman" düzeyinde katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Bu süreçte, bir başka öğretmenin geliştirdiği bir çözüm ya da iyi uygulamadan faydalandım” ifadesi pandemi döneminde öğretmenler arasında gerçekleştirilen iş birliğinin sonucu olarak katılımın yüksek olduğu bir ifade olmuştur. “Bazen” bunu yaptığını belirten öğretmenlerin oranı % 40,1’dir. “Sıklıkla” gerçekleştirdiğini ifade eden öğretmenlerin oranı ise % 26,5’tir.

“EBATV/EBA portal üzerinden öğrencilerimin kendi sınıf seviyesinde olan bazı videoları izlemelerini ödev olarak verdim” ifadesi için öğretmenler gerçekleştirme düzeylerini oldukça yüksek olarak belirtmiştir. Söz konusu ifade için “Sıklıkla” ve “Her zaman” seçenekleri toplamda % 58,6’lık bir oranla öne çıkmaktadır.

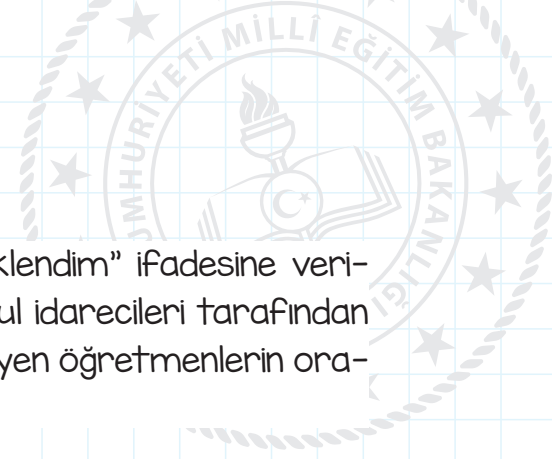
“EBA dışında farklı içeriklerden de faydalandım” ifadesi için de öğretmenlerin zaman zaman EBA dışındaki kaynaklardan da faydalandıkları anlaşılmaktadır. Öğretmenler % 42,0 oranında “Sıklıkla” başka kaynaklara da başvurmuştur.

“Uzaktan eğitim derslerimi düzenli olarak gerçekleştirebildim” diyen öğretmenler bu konuda iddialı olduklarını verdikleri cevapla göstermiştir. “Sıklıkla” cevabı % 40,0’lık bir orana sahiptir.

“Bu süreçte ders programında değişiklikler yaptım” ifadesi için “Bazen” değişiklik yaptığını ifade eden öğretmenlerin % 40,0 olması dikkat çekicidir. “Hiç” ve “Seyrek” cevabını verenlerin oranı % 37,8’dir. Ders programında “Sıklıkla” değişiklik yaptığını beyan eden öğretmenlerin oranı % 17,8’dir.

“EBA üzerinden yaptığım canlı derslere öğrenciler düzenli olarak katıldı” ifadesi için öğretmenlerin % 36,0’lık oranlı “Seyrek” cevabı öne çıkmaktadır. Canlı derslere katılımın pandemi süreci boyunca değiştiği ifade edilebilir. “EBA üzerinden öğrencilere ödev verip, takibini yaptım” ifadesine öğretmenlerin katılım oranları bir hayli yüksektir. “Sıklıkla” ve “Her zaman” seçenekleri belirgin olarak öne çıkmaktadır. “Bu süreçte öğrencilerime ve velilere rahatlıkla ulaşım onlara bilgilendirme ve geri bildirim sağlayabildim” ifadesi de öğretmenler tarafından yüksek oranda kabul görmüştür. İletişim araçlarının çeşitliliği ve yaygın kullanımı pandemi sürecinde taraflar arasındaki iletişimin güçlü olmasını sağlamıştır.

“Öğrencilerime düzenli olarak kaynak/araç gereç tavsiye ettim” ifadesine öğretmenlerin verdikleri cevaplar bu çalışmayı gerçekleştirdiklerini göstermiştir. Bu anlamda, “Sıklıkla” seçeneği % 41,7’lik bir orana sahiptir.

“Bu süreçte okul idaresi tarafından desteklendim” ifadesine verilen cevaplar pandemi sürecinde öğretmenlerin okul idarecileri tarafından desteklendiklerini göstermektedir. “Her zaman” diyen öğretmenlerin oranı % 41,6’dır.

“Öğrencilerim uzaktan eğitim derslerine katılma imkânı buldu” ifadesine verilen cevaplar içerisinde “Seyrek” cevabını veren öğretmenlerin oranı % 25,2’dir. “Sıklıkla” cevabı ise % 32,6’dır. “Bazen” şeklinde görüş bildiren öğretmenlerin oranı ise % 30,0’dur. Bu durumda öğrencilerin uzaktan eğitim derslerine katılımlarında bir takım problemlerin yaşandığı ifade edilebilir.

“Derslere düzenli katılmayan öğrencilerin takibini yapıp onları sürece dâhil etmeye çalıştım” ifadesine de öğretmenlerin katılım oranlarının yüksek olması öğretmenlerin öğrencileri sürece dahil etmek için bir takım çalışmalar yaptıklarını göstermektedir. “Sıklıkla” bunu gerçekleştirdiğini belirten öğretmenlerin oranı % 46,2’dir.

“Öğrencilere kendi hazırladıkları materyalleri sunma ödevleri verdim” ifadesine “Hiç” cevabı veren öğretmenlerin oranı % 25,7 olmuştur. “Bazen” düzeyinde bunu gerçekleştirdiğini ifade eden öğretmenlerin oranı % 26,7 olmuştur. “Öğrencilere ders anlatma etkinliği yaptım” ifadesi için oran olarak en yüksek cevap % 45,6 ile “Hiç” seçeneğidir. Böylece pandemi döneminde öğretmenlerin derslerinde bu yöntem az başvurdukları ifade edilebilir.

“Öğrencilerim/velilerim çeşitli kanallarla (whatsapp, e-mail, sosyal medya gibi) ders içi faaliyetler konusunda benimle iletişim kurabildiler” ifadesine öğretmenlerin verdikleri cevapla bunun her zaman gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu konuda “Her zaman” % 53,2’lik bir orana sahiptir.

“Meslektaşlarımla düzenli olarak iletişim kurdum” ifadesi de öğretmenlerin pandemi sürecinde yoğun olarak meslektaşlarıyla düzenli iletişim kurduklarının tezahürü sonucunda yüksek katılım oranlarına sahiptir. Verilen cevaplarda “Her zaman” % 38,1’lik bir orana sahiptir.

“EBA Mesleki Gelişim alanındaki kurslardan faydalandım” ifadesi için öğretmenlerin % 20,5’i “Hiç” cevabını vermiştir. Kurslardan “Bazen” faydalandığını belirten öğretmenlerin oranı % 23,9 olmuştur. “Her zaman” düzeyinde katılım sağladığını belirten öğretmenlerin oranı ise % 19,4 olmuştur.

“Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerçek-

leştirilen eğitim webinarlarına katıldım (eTwinning, Scientix, FCL)” ifadesi için araştırmaya katılan öğretmenlerin % 53,3’ü “Hiç” katılmamıştır. Bu ifade katılım düzeyleri içinde ‘Hiç’ seçeneğinin en yüksek çıktığı ifade olmuştur. Son olarak ifadeyle ilgili “Her zaman” düzeyinde katılanların oranı ise %5,6 olmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim sürecinde öğretmenlere destek olabilecek unsurlar hakkındaki görüşleri Tablo 41’de verilmiştir.

Tablo 41. Öğretmenlerin Eğitim Sürecinde Öğretmenlere Destek Olabilecek Unsurlar Hakkındaki Görüşlerinin Dağılımı *

	f	%
MEB tarafından hazırlanmış bir kılavuz	131.922	48,6
Ulusal medya kanalları aracılığı ile daha fazla eğitim içerikli yayın yapılması	102.230	37,6
Öğretmenlerin deneyim ve görüşlerini paylaşacağı video konferanslar yapılması	106.417	39,2
Eğitim teknolojileri şirketleri tarafından daha fazla kaynak sunulması	120.357	44,3
Mesleki gelişim için uzaktan eğitimler	117.661	43,3
İyi uygulama videoları ya da ders planları	152.245	56,1

Tablo 41’de araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim sürecinde öğretmenlere destek olabilecek unsurlara yönelik görüşleri incelendiğinde oran olarak en fazla (% 56,1) “İyi uygulama videoları ya da ders planları” üzerinde durulmaktadır. İkinci sırayı “MEB tarafından hazırlanmış bir kılavuz” tercih edenlerin oranı % 48,6’dır. Üçüncü sırada olan “Eğitim teknolojileri şirketleri tarafından daha fazla kaynak sunulması” % 44,3’lük bir paya sahiptir.

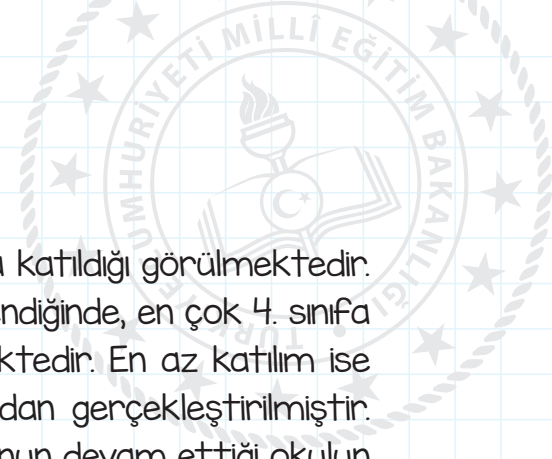
Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrenci Görüşleriyle Değerlendirilmesi

Araştırmaya devlet okullarındaki ilkokul, ortaokul ve lisede öğrenim gören toplam 811.368 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracını dolduran öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyleri ve okullarının bulunduğu yerleşim yerlerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyet, Sınıf Düzeyleri ve Okullarının bulunduğu Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı

Değişkenler	Kategoriler	f	%
Cinsiyet	Kız	477.299	59
	Erkek	334.069	41
	Toplam	811.368	100
Sınıf düzeyi	1.sınıf	82.308	10,1
	2.sınıf	80.982	10,1
	3.sınıf	82.726	10,2
	4.sınıf	85.900	10,6
	5.sınıf	77.956	9,6
	6.sınıf	73.782	9,1
	7.sınıf	77.295	9,5
	8.sınıf	78.880	9,7
	9.sınıf	52.764	6,5
	10.sınıf	47.158	5,8
	11.sınıf	40.068	4,9
	12.sınıf	31.549	3,9
	Toplam	811.368	100
Okulun yerleşim yeri	Mahalle/Köy	174.453	21,5
	Belde/Kasaba	20.137	2,5
	İlçe merkezi	382.950	47,2
	İl merkezi	233.828	28,8
	Toplam	811.368	100

Tablo 1'e göre katılımcıların % 59'u kız, % 41'i ise erkek öğrenciden oluş-

maktadır. Araştırmaya kız öğrencilerin daha fazla katıldığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf düzeyi incelendiğinde, en çok 4. sınıfa devam eden öğrencilerin (% 10,6) katıldığı görülmektedir. En az katılım ise 12. sınıfa devam eden öğrenciler (% 3,9) tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun devam ettiği okulun bulunduğu yerleşim yerinin ilçe merkezi (% 47,2) olduğu görülmektedir. En az katılımın gerçekleştiği okullar belde/kasabada (% 2,5) bulunanlardır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin devam ettikleri okul türüne göre dağılımı Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okul Türüne Göre Dağılımı

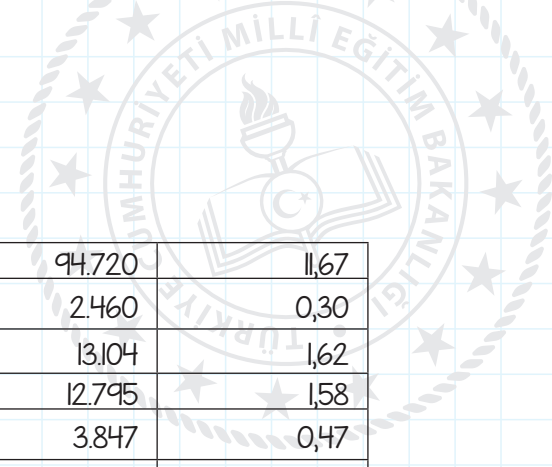
Okul Türleri	f	%
İlkokul	305.057	37,6
Ortaokul	293.559	36,2
Anadolu Lisesi	80.861	10,0
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	52.146	6,4
İmam Hatip Ortaokulu	37.625	4,6
Anadolu İmam Hatip Lisesi	20.584	2,5
Fen Lisesi	9.631	1,2
Çok Programlı Anadolu Lisesi	5.178	0,6
Sosyal Bilimler Lisesi	4.527	0,6
Spor Lisesi	1.306	0,2
Güzel Sanatlar Lisesi	894	0,1
Toplam	811.368	100

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya en çok katılımın ilkokuldan (% 37,6), ikinci olarak ise ortaokuldan (% 36,2) sağlandığı görülmektedir. En az katılımın gerçekleştiği okul türü ise Güzel Sanatlar Lisesidir (% 0,1).

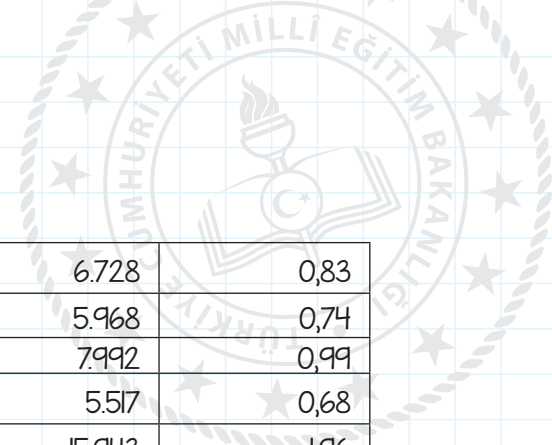
Araştırmaya katılan öğrencilerin illere göre dağılımı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin İllere Göre Dağılımı

İller	f	%
ADANA	32.360	3,99
ADIYAMAN	4.576	0,56
AFYONKARAHİSAR	8.984	1,1
AĞRI	2.262	0,28
AMASYA	6.725	0,83
ANKARA	19.008	2,34

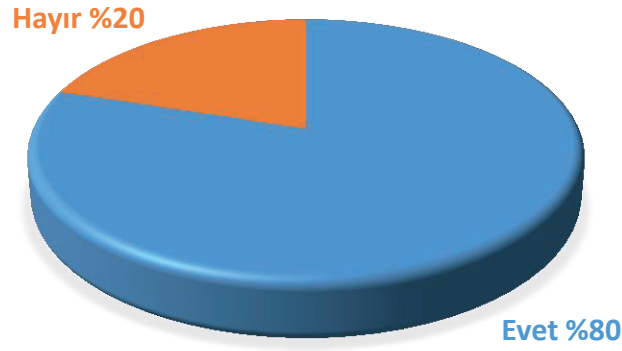
ANTALYA	94.720	11,67
ARTVİN	2.460	0,30
AYDIN	13.104	1,62
BALIKESİR	12.795	1,58
BİLECİK	3.847	0,47
BİNGÖL	1.659	0,20
BİTLİS	1.269	0,16
BOLU	4.486	0,55
BURDUR	2.912	0,36
BURSA	35.311	4,35
ÇANAKKALE	5.210	0,64
ÇANKIRI	1.223	0,15
ÇORUM	5.169	0,64
DENİZLİ	9.975	1,23
DİYARBAKIR	8.012	0,99
EDİRNE	2.955	0,36
ELAZIĞ	4.365	0,54
ERZİNCAN	4.698	0,58
ERZURUM	3.623	0,45
ESKİŞEHİR	10.214	1,26
GAZİANTEP	12.871	1,59
GİRESUN	4.967	0,61
GÜMÜŞHANE	1.886	0,23
HAKKARİ	1.177	0,15
HATAY	16.424	2,02
ISPARTA	6.138	0,76
MERSİN	17.278	2,13
İSTANBUL	83.478	10,29
İZMİR	43.888	5,41
KARS	1.633	0,20
KASTAMONU	4.074	0,50
KAYSERİ	13.925	1,72
KIRKLARELİ	5.594	0,69
KIRŞEHİR	3.381	0,42
KOCAELİ	26.533	3,27
KONYA	22.332	2,75
KÜTAHYA	7.721	0,95
MALATYA	7.524	0,93
MANİSA	20.166	2,49
KAHRAMANMARAŞ	8.380	1,03
MARDİN	12.450	1,53
MUĞLA	12.897	1,59
MUŞ	1.500	0,18

NEVŞEHİR	6.728	0,83
NİĞDE	5.968	0,74
ORDU	7.992	0,99
RİZE	5.517	0,68
SAKARYA	15.943	1,96
SAMSUN	20.200	2,49
SİİRT	3.245	0,40
SİNOP	2.880	0,35
SİVAS	2.690	0,33
TEKİRDAĞ	12.370	1,52
TOKAT	4.597	0,57
TRABZON	9.055	1,12
TUNCELİ	628	0,08
ŞANLIURFA	6.332	0,78
UŞAK	10.314	1,27
VAN	2.365	0,29
YOZGAT	5.107	0,63
ZONGULDAK	13.310	1,64
AKSARAY	6.546	0,81
BAYBURT	544	0,07
KARAMAN	2.123	0,26
KIRIKKALE	3.941	0,49
BATMAN	2.015	0,25
ŞIRNAK	44	0,01
BARTIN	2.255	0,28
ARDAHAN	319	0,04
İĞDIR	926	0,11
YALOVA	3.352	0,41
KARABÜK	5.082	0,63
KİLİS	1.282	0,16
OSMANİYE	2.261	0,28
DÜZCE	7.298	0,90
Toplam	811.368	100

Tablo 3 incelendiğinde en çok katılımın Antalya'dan (% 11,67) olduğu görülmektedir. İkinci sırada İstanbul (% 10,29), üçüncü sırada ise İzmir (% 5,4) yer almaktadır. En az katılım ise Şırnak (% 0,01) ve Ardahan'dan (%0,04) gerçekleşmiştir. Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin Türkiye'nin her ilinden görüş bildirdikleri, bu nedenle dengeli bir dağılımın olduğu görülmektedir.

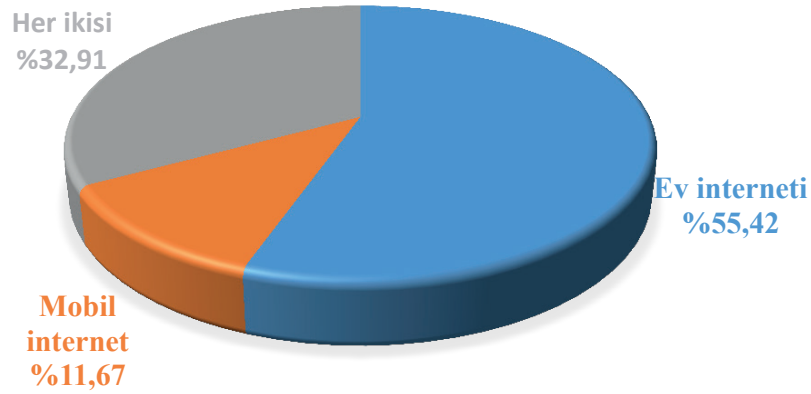
Öğrencilerin evlerinde ailelerine ait internet bağlantısı olup olmama durumlarına göre dağılımı Grafik 1'de verilmiştir.

Grafik 1. Öğrencilerin Evlerinde İnternet Olup Olmama Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 1'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 80, 649.821 kişi) evlerinde internet bağlantısı olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin evlerinde ne tür internet bağlantısı olduğu ile ilgili dağılım Grafik 2'de verilmiştir.

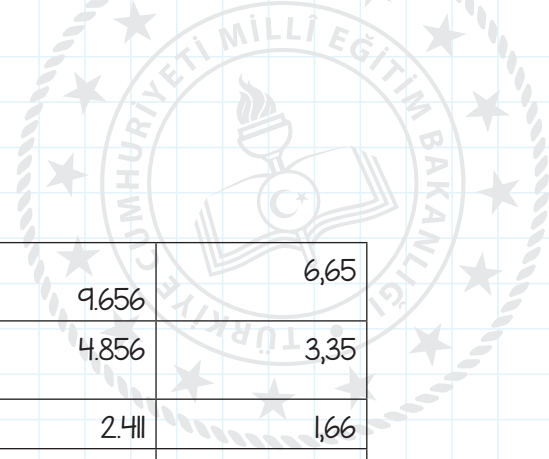
Grafik 2. Öğrencilerin Evlerindeki İnternet Bağlantısı Türüne Göre Dağılımı

Grafik 2'ye göre çoğu öğrencinin evinde ev interneti (% 55,42; 352.711 kişi) mevcutken, hem ev hem de mobil interneti olanların oranı % 32,91'dir (209.439 kişi).

Araştırmaya katılan öğrencilerin evlerinde internet bağlantısı olmama nedenlerine göre dağılımı Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Evlerinde İnternet Bağlantısı Olmama Nedenlerine Göre Dağılımı

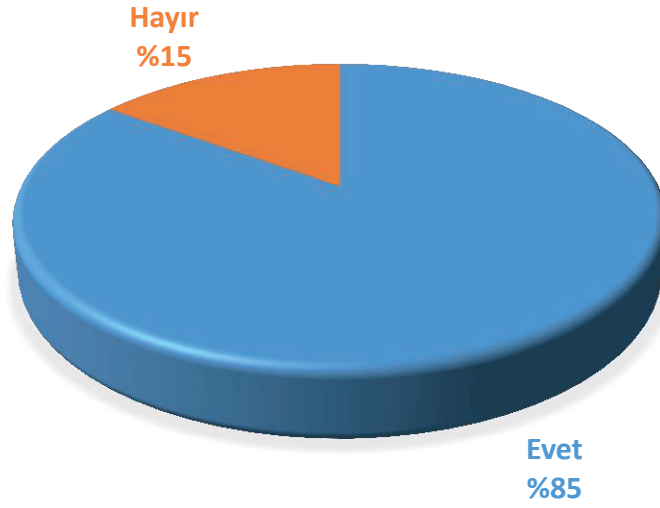
İnternet Bağlantısı Olmama Nedenleri	f	%
Maddi imkânımız yok.	51.304	35,35
Ailemin tercihi	39.723	27,37
Yaşadığımız yerde alt yapı uygun değil.	22.607	15,57
Ailem sağlık açısından zararlı olduğunu düşünüyor.	11.953	8,23

İhtiyacım olmadığını düşünüyorum.	9.656	6,65
Okulumdan/iş yerimden internet erişimini sağlayabiliyorum.	4.856	3,35
Nasıl kullanılacağını bilmiyorum.	2.411	1,66
Bilgisayarla ilgili bilgim yok.	1.452	1,00
Bilgisayar kullanmayı sevmiyorum.	1.189	0,82
Toplam	81.368	100

Tablo 4'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin evlerinde internet bağlantısı olmama nedenlerinin başında maddi imkân yetersizliği (% 35,35) gelmektedir. Ailesinin tercihi olduğunu belirten öğrencilerin oranı % 27,37'dir. % 15,57 oranında öğrenci ise yaşadıkları yerde alt yapının uygun olmadığını belirtmiştir.

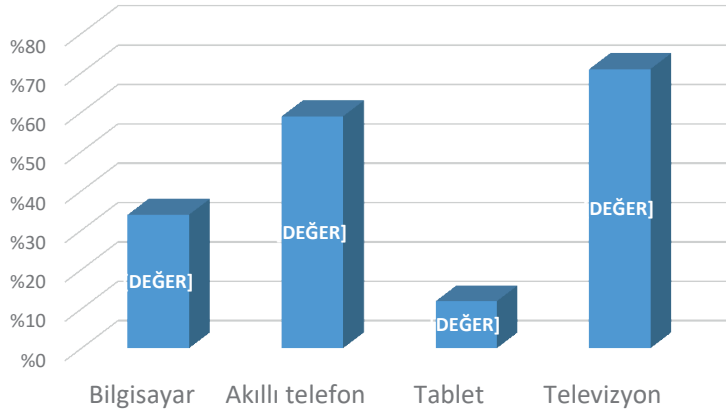
Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitimi takip etme durumları Grafik 3'te verilmiştir.

Grafik 3. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimi Takip Etme Durumları

Grafik 3'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 85; 655.045 kişi) uzaktan eğitimi takip ettiklerini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitimi takip etmek için kullandıkları araçların dağılımı Grafik 4'te verilmiştir.

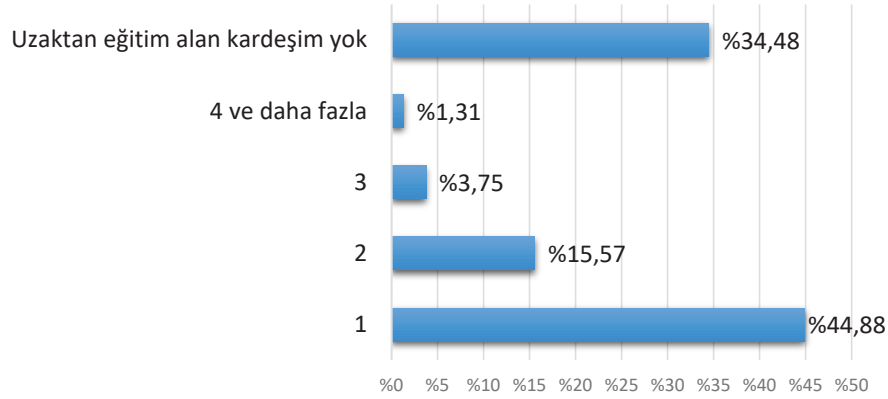

Grafik 4. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Etmek İçin Kullandıkları Araçların Dağılımı

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Grafik 4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin çok büyük çoğunluğunun uzaktan eğitimi televizyondan (% 71; 457.684 kişi) takip ettikleri görülmüştür. Öğrenciler en az oranda tablettan (% 12; 75.360 kişi) uzaktan eğitimleri takip ettiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitimi birlikte takip ettiği kardeş sayısına göre dağılımı Grafik 5'te verilmiştir.

Grafik 5. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alan Kardeş Sayılarına Göre Dağılımı

Grafik 5'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin % 44,88'i (281.358 kişi) uzaktan eğitimi bir (1) kardeşi ile birlikte takip ettiğini belirtmiştir. Uzaktan eğitim alan kardeşi olmayan öğrencilerin oranı ise % 34,48'dir (216.139 kişi).

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitimi nasıl aldıklarına göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Uzaktan Eğitimi Alma Biçimlerine Göre Dağılımı

Uzaktan Eğitimi Alma Biçimleri	f	%
EBATV kanalından	399.687	63,76
eba.gov.tr web sitesi üzerinden	395.824	63,14
WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamalarıyla	268.458	42,83
Skype, Teams, Zoom, Adobe Connect, Webex, EzTalks, Hangouts gibi video konferans uygulamaları üzerinden canlı derslerle	167.644	26,74
Telefonda konuşarak	98.211	15,67
Youtube veya sosyal medya hesaplarından kaydedilmiş ders izleyerek	36.995	5,90
Youtube veya sosyal medya hesaplarından canlı yayınlarla	30.941	4,94
Google Classroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamalarıyla	16.233	2,59
e-posta yoluyla	7521	1,20
Toplam	811.368	100

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrenciler uzaktan eğitimi en çok EBATV kanalındaki dersleri (% 63,76) izleyerek gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. İkinci olarak ise eba.gov.tr websitesi üzerinden (% 63,14) almışlardır. En az tercih edilen seçeneğin ise e-posta olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim süreciyle ilgili verilen ifadelerle katılım düzeylerine göre dağılımı Tablo 6'da verilmiştir.

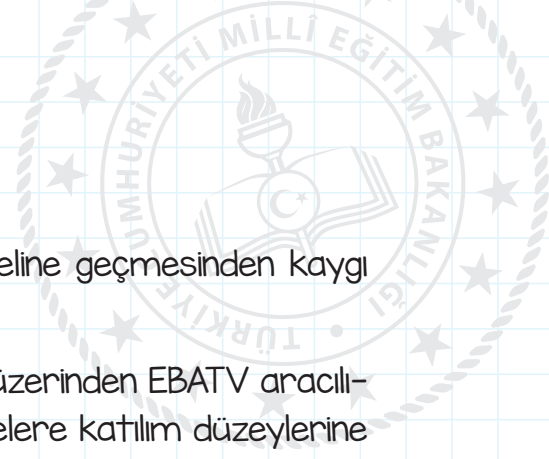

Tablo 6. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Süreciyle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı

Maddeler		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ederim.	F	53.400	45.823	49.643	87.537	237.933
	%	11,26	9,66	10,47	18,45	50,16
Pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.	F	90.343	93.780	107.907	72.501	109.805
	%	19,05	19,77	22,75	15,28	23,15
Bu süreçte işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılmasının yararlı olacağını düşünüyorum.	F	18.664	30.139	59.636	113.799	252.098
	%	3,93	6,35	12,57	23,99	53,15
Öğretmenimin/Öğretmenlerimin yüz yüze eğitimde olduğundan daha çok ödev verdiğini düşünüyorum.	F	83.549	159.977	91.055	62.716	77.039
	%	17,61	33,73	19,20	13,22	16,24
Uzaktan eğitim sırasında kişisel bilgilerimin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duydum.	F	88.513	137.621	123.970	57.012	67.220
	%	18,66	29,01	26,14	12,02	14,17
Yüz yüze eğitim yapamayışımızın gelecekteki eğitimimde problemler/eksiklikler çıkaracağını düşünüyorum.	F	25.728	55.680	94.626	121.043	177.259
	%	5,42	11,74	19,95	25,52	37,37

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin yarısının yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih ettikleri (% 50,16) görülmüştür. Yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime büyük ölçüde tercih edenlerin oranı ise % 18,45'tir. Öte yandan öğrencilerin çoğu pandemi süreci bittikten sonra da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte devam etmesi gerektiğini de (% 23,15) düşünmektedir. Ek olarak öğrencilerin % 37,37'si yüz yüze eğitim yapamayışlarının gelecekteki eğitimlerinde problemler/eksiklikler çıkaracağını düşünmektedir. Özetle, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun yüz yüze eğitim yapamayışlarının gelecekteki eğitimlerini etkileyeceği kaygısı duyduğu için yüz yüze eğitimi tercih ettikleri sonucuna varılabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlası uzaktan eğitim sürecinde işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılmasının yararlı olacağı ifadesine tamamen katıldıklarını (% 53,15) ifade etmiştir. Ayrıca öğrencilerin çoğu uzaktan eğitim sırasında öğretmeninin/öğretmenlerinin yüz yüze eğitimde olduğundan daha az ödev verdiğini düşünmektedir (% 33,73). Başka bir deyişle öğretmenlerin yüz yüze eğitim esnasında öğrencilerine daha fazla ödev verdikleri söylenebilir. Öğrencilerin çoğu uzak-

tan eğitim sırasında kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duymamışlardır (% 29,01).

Araştırmaya katılan öğrencilerin televizyon üzerinden EBATV aracılığıyla takip ettiği uzaktan eğitim ile ilgili verilen ifadelere katılım düzeylerine göre dağılımı Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettikleri Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeyleri

Maddeler		HİÇ katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	f	22.626	44.889	59.369	139.434	208.018
	%	4,77	9,46	12,52	29,40	43,85
EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	f	47342	83.112	69.862	113.043	160.977
	%	9,98	17,52	14,73	23,83	33,94
EBATV’de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	f	47826	74.242	112.507	120.754	119.007
	%	10,08	15,65	23,72	25,46	25,09
EBATV’de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	f	80.926	115.558	94.157	85.123	98.572
	%	17,06	24,36	19,85	17,95	20,78
EBATV’de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	f	80.747	95.565	107.699	81.319	109.006
	%	17,02	20,15	22,71	17,14	22,98
EBATV’de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	f	48.257	72.568	102.880	124.323	126.308
	%	10,17	15,30	21,69	26,21	26,63
EBATV’de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	f	54.502	84.445	132.545	108.103	94.741
	%	11,49	17,80	27,94	22,79	19,97

Tablo 7 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin çoğu EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğu (% 43,85), EBATV kullanırken teknik sorun yaşamadığı (% 33,94), EBATV’de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerektiği (% 22,98), EBATV’de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygun olduğu (% 26,63) ifadelerine tamamen düzeyinde katılmaktadır.

Ayrıca, öğrenciler EBATV’de ders anlatımlarını büyük ölçüde anlaşılır bulmuşlardır (% 25,09). Ancak öğrencilerin çoğu EBATV’de ders sürelerinin yeterli olmadığını (% 24,36) düşünmektedir. Öğrencilerin çoğu EBATV içeriklerini yeterince ilgi çekici bulma konusunda kararsız kalmışlardır (% 27,9).

Araştırmaya katılan öğrencilerin internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip ettikleri uzaktan eğitim ile ilgili verilen ifadelere katılım düzey-

lerine göre dağılımı Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin İnternet Üzerinden eba.gov.tr Aracılığıyla Takip Ettikleri Uzaktan Eğitimle İlgili İfadelere Katılım Düzeylerinin Dağılımı

Maddeler		Hic katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	F	54.944	86.393	84.112	123.793	125.094
	%	11,58	18,21	17,73	26,10	26,37
eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	F	84.305	128.178	86.697	86.720	88.436
	%	17,77	27,02	18,28	18,28	18,64
eba.gov.tr'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	F	36.470	59.503	116.832	141.696	119.835
	%	7,69	12,54	24,63	29,87	25,26
eba.gov.tr'de ders sürelerini yeterli olarak görüyorum.	F	53.204	91.992	109.235	110.421	109.484
	%	11,22	19,39	23,03	23,28	23,08
eba.gov.tr'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	F	75.259	91.111	114.146	84.210	109.610
	%	15,87	19,21	24,06	17,75	23,11
eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	F	46.816	72.015	117.793	122.067	115.645
	%	9,87	15,18	24,83	25,73	24,38
eba.gov.tr canlı ders süresi artırılmalıdır.	F	53.155	80.909	123.496	97.558	119.218
	%	11,21	17,06	26,04	20,57	25,13
eba.gov.tr'de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	F	44.165	70.849	143.952	114.418	100.952
	%	9,31	14,94	30,35	24,12	21,28

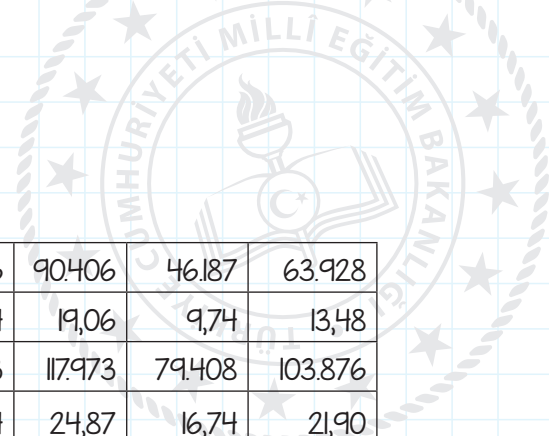
Tablo 8 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin çoğu eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğu (% 26,37) ifadesine tamamen katılmaktadır. eba.gov.tr'de ders anlatımlarını büyük ölçüde anlaşılır bulmakta (% 29,87), ders sürelerini yeterli bulmakta (% 23,28) ve ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğunu (% 24,83) düşünmektedir. Öğrencilerin çoğunun eba.gov.tr'deki derslerde devam zorunluluğu ve yoklama olması (% 24,06) ve canlı ders süresinin artırılması (% 26,04) gerektiğini düşünürken, içeriklerin yeterince ilgi çekici olması konularında ise kararsız (% 30,35) kaldıkları görülmektedir. Ancak öğrencilerin çoğu eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşadıklarını (% 27,02) belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirdikleri faaliyetlere ilişkin görüşlerinin dağılımı Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Gerçekleştirdikleri Faaliyetlere İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Maddeler		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılıyorum	Tamamen katılıyorum
EBATV ders programlarını düzenli takip ettim.	F	12.298	43.873	102.217	155.132	160.816
	%	2,59	9,25	21,55	32,71	33,90
EBA canlı derslere düzenli ve aktif olarak katıldım.	F	48.334	40.192	87.526	131.514	166.770
	%	10,19	8,47	18,45	27,73	35,16
eba.gov.tr adresinden öğretmenimin verdiği ödevleri yaptım.	F	29.747	32.968	80.303	129.699	201.619
	%	6,27	6,95	16,93	27,34	42,51
eba.gov.tr adresinden ders içeriklerini izledim.	F	33.220	42.148	109.074	13.338	156.556
	%	7,00	8,89	23,00	27,11	33,01
eba.gov.tr adresinden soru/sınavlar çözdüm.	F	53.211	50.532	119.257	120.485	130.851
	%	11,22	10,65	25,14	25,40	27,59
Bu süreçte derslerime kolaylıkla erişim sağlayabildim.	F	28.834	47.813	115.294	131.228	151.167
	%	6,08	10,08	24,31	27,67	31,87
Bu süreçte öğretmenimle rahatlıkla iletişim kurup geri bildirim alabildim.	F	31.301	33.945	69.384	97.476	242.018
	%	6,60	7,16	14,63	20,55	51,07
Okul idaresi ve öğretmenlerim bana uzaktan eğitimle ilgili bilgilendirme yaptılar.	F	22.161	21.977	46.178	95.002	289.018
	%	4,67	4,63	9,74	20,03	60,93
Bu süreçte ailemden destek aldım.	F	12.152	13.585	42.363	73.479	332.757
	%	2,56	2,86	8,93	15,49	70,15
Bu süreçte arkadaşlarımdan destek aldım.	F	139.687	57.866	119.296	67.328	90.159
	%	29,45	12,20	25,15	14,19	19,01
Öğretmenlerimiz eba.gov.tr ve EBATV üzerinden bize video izleme ödevi verdi.	F	41.749	28.662	97.026	124.551	182.348
	%	8,80	6,04	20,46	26,26	38,44
Öğretmenlerim eba.gov.tr ve EBATV üzerinden bize ödev verip, takibini yaptı.	F	31.701	22.740	56.056	105.621	258.218
	%	6,68	4,79	11,82	22,27	54,44
Öğretmenlerim düzenli olarak kaynak/araç gereç tavsiye etti.	F	60.647	41.933	91.803	101.704	178.249
	%	12,79	8,84	19,35	21,44	37,58
Öğretmenlerim hazırladığım materyalleri sunma ödevleri verdi.	F	157.853	52.122	99.049	66.503	98.809
	%	33,28	10,99	20,88	14,02	20,83
Öğretmenlerim bizlere ders anlatma etkinliği yaptırdı.	F	160.446	46.283	88.185	68.424	110.998
	%	33,83	9,76	18,59	14,43	23,40

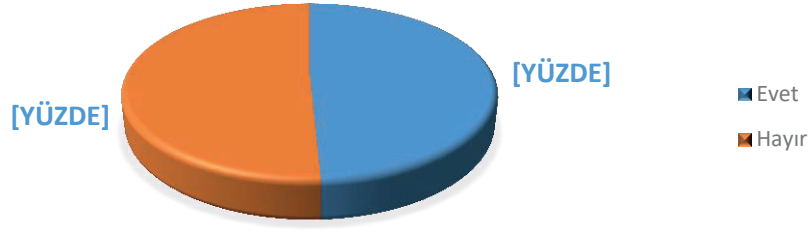

Öğretmenlerim bizlere proje ödevi yaptırdı.	F	220.959	52.856	90.406	46.187	63.928
	%	46,58	11,14	19,06	9,74	13,48
Uzaktan eğitim sürecinde arkadaşlarımla düzenli olarak iletişim kurdum.	F	88.466	84.613	117.973	79.408	103.876
	%	18,65	17,84	24,87	16,74	21,90
Ailem/ben çeşitli kanallarla (whatsApp, e-mail, sosyal medya gibi) öğretmenimle/ öğretmenlerimle iletişim kurabildik.	F	26.421	31.305	65.790	98.993	251.827
	%	5,57	6,60	13,87	20,87	53,09
Öğretmenimle EBA dışında (Zoom, Skype vb) çevrimiçi dersler yaptık.	F	195.569	39.667	67.393	62.565	109.142
	%	41,23	8,36	14,21	13,19	23,01
EBA canlı sınıf uygulaması aracılığıyla öğretmen ve arkadaşlarımla buluşmaktan mutlu oldum.	F	90.787	28.722	60.473	70.627	223.727
	%	19,14	6,06	12,75	14,89	47,17

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde her zaman EBATV ders programlarını düzenli takip ettikleri (% 33,90), EBA canlı derslere düzenli ve aktif olarak katıldıkları (% 35,16), eba.gov.tr adresinden öğretmenlerinin verdiği ödevleri yaptıkları (% 42,51), eba.gov.tr adresinden ders içeriklerini izledikleri (% 33,01), eba.gov.tr adresinden soru/sınavlar çözdükleri (% 27,59), derslerine kolaylıkla erişim sağlayabildikleri (% 31,87), öğretmenleriyle rahatlıkla iletişim kurup geri bildirim alabildikleri (% 51,07), okul idaresi ve öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili bilgilendirme yaptıkları (% 60,93), ailelerinden destek aldıkları (% 70,15), öğretmenlerinin eba.gov.tr ve EBATV üzerinden video izleme ödevi verdikleri (% 38,44), öğretmenlerinin eba.gov.tr ve EBATV üzerinden ödev verip takibini yaptıklarını (% 54,44), öğretmenlerinin düzenli olarak kaynak/araç gereç tavsiye ettiğini (% 37,58), ailesi/kendisinin çeşitli kanallarla (WhatsApp, e-mail, sosyal medya gibi) öğretmenleriyle iletişim kurabildikleri (% 53,09), EBA canlı sınıf uygulaması aracılığıyla öğretmen ve arkadaşlarıyla buluşmaktan mutlu oldukları (% 47,17) görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrenciler uzaktan eğitim sürecinde bazen arkadaşlarıyla düzenli olarak iletişim kurduklarını (% 24,87) belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra öğrenciler, uzaktan eğitim sürecinde arkadaşlarından hiç destek almadıklarını (% 29,45), öğretmenlerinin öğrencilere hazırladıkları materyalleri sunma ödevi vermediklerini (% 33,28), proje ödevi (% 46,58) ve ders anlatma etkinliği (% 33,83) yaptırmadıklarını ve öğretmenleriyle EBA dışında (Zoom, Skype vb.) çevrimiçi ders yapmadıklarını (% 41,23) belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim alırken herhangi bir problemle karşılaşma durumuna göre dağılımı Grafik 6'da verilmiştir.

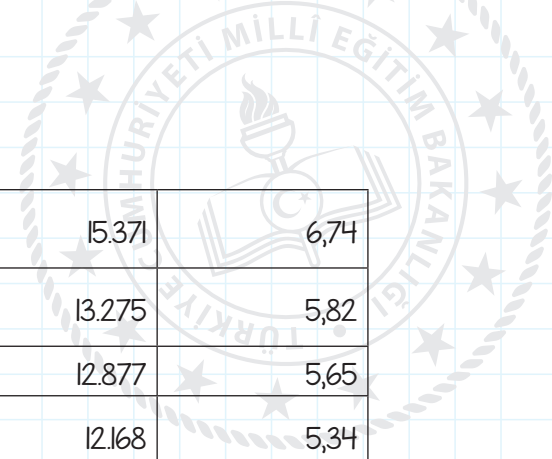
Grafik 6. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alırken Herhangi Bir Problemlle Karşılaşma Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 6'ya göre araştırmaya katılan öğrencilerin % 50,78'i (239.116 kişi) uzaktan eğitim alırken herhangi bir problemlle karşılaşmamışlardır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim alırken karşılaştıkları problemlerin neler olduğuna dair görüşlerinin dağılımı Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Alırken Karşılaştıkları Problemlerin Dağılımı

Maddeler	f	%
İlk defa uzaktan eğitim almış olmam	135.105	59,28
İnternet bağlantısında sorun yaşamam	121.052	53,12
EBA'ya giriş saatlerimin kısıtlı olması	116.732	51,22
EBA Canlı Ders sürelerinin yetersiz olması	65.228	28,62
EBA TV'den yayınlanan ders sürelerinin yetersiz olması	62.303	27,34
Bu süreçte arkadaşlarımla/öğretmenlerimle görüşmemem	55.151	24,20
Canlı ders programının çok yoğun olması	54.412	23,88
Yaşadığımız bu olağanüstü durumun derslerime odaklanmama engel olması	52.461	23,02
Evde verimli ders çalışma ortamımın olmaması	41.216	18,09
Derslerimi bireysel olarak çalışmamdan kaynaklanan problemler	40.032	17,57
Evimizde veya telefonumuzda yetersiz internet erişiminin olması	33.826	14,84
Kardeşlerimle eğitim saatlerimin aynı zamana denk gelmesi	32.013	14,05
Kullandığım cihazları aynı saatlerde diğer aile bireyleriyle paylaşmak zorunda olmam	30.484	13,38
Evimizde tablet, bilgisayar gibi cihazların olmaması	25.233	11,07
Bilgisayar kullanma becerimin yetersiz olması	22.100	9,70

Evimizde veya telefonumuzda internet bağlantısının olmaması	15.371	6,74
Öğretmenimin çalışmalarına yeterince/zamanında dönüt vermemesi/verememesi	13.275	5,82
Merkezi giriş sınavlarına hazırlanıyor olmam	12.877	5,65
Evimizdeki televizyondan uzaktan eğitimi takip etme fırsatının olmaması	12.168	5,34
Ailemin bu süreçte destek olmaması/olamaması	9.163	4,02
Gelir getiren bir işte/herhangi bir işte çalışmak zorunda olmam	2.544	1,12
Evimizde televizyonun olmaması	2.373	1,04

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 10'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim alırken karşılaştıkları problemlerin başında ilk defa uzaktan eğitim almış olmaları (% 59,28) gelmektedir. Devamında ise sırasıyla internet bağlantısında sorun yaşamaları (% 53,12) ve EBA'ya giriş saatlerinin kısıtlı olması (% 51,22) yer almaktadır. Evlerinde televizyon olmaması (% 1,04) ise en az karşılaşılan problem olarak görülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslerini takip etmek için yararlandıkları kaynaklar/materyallerin dağılımı Tablo 11'de verilmiştir.

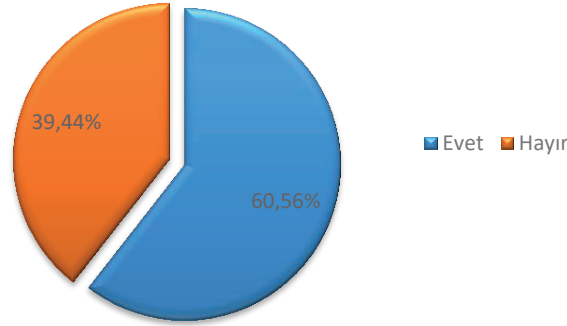
Tablo 11. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Derslerini Takip Etmek İçin Yararlandıkları Kaynakların/Materyallerin Dağılımı

Maddeler	f	%
EBATV (İlkokul, Ortaokul, Lise)	324.313	70,75
Eğitim Bilişim Ağı (EBA) web sitesi veya mobil uygulamasından ulaştığım içerikler (ders videoları, sorular, sınavlar vb.)	320.577	69,93
EBA üzerinden öğretmenimin/öğretmenlerin paylaştığı materyaller	291.426	63,57
EBA üzerinden öğretmenim/öğretmenlerim ile gerçekleştirdiğimiz EBA canlı dersler	253.855	55,38
Öğretmenimin/Öğretmenlerin EBA dışında paylaştığı materyaller	208.067	45,39
Öğretmenim/öğretmenlerim ile gerçekleştirdiğimiz EBA dışında çevrimiçi (canlı) görüşmeler	133.616	29,15
Ücretli eğitim içerikleri (test kitapları, destek kaynaklar vb)	87.132	19,01
Katıldığım kursların sağladığı kaynaklar/dersler/canlı bağlantılar	41.264	9,00
Arkadaşlarımla paylaştığı kaynaklar	36.714	8,01
Ücretli eğitim siteleri	17.538	3,83

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo II incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde derslerini takip etmek için yararlandıkları kaynakların/materyallerin başında EBATV'nin (% 70,75) olduğu görülmektedir. EBATV'yi eba.gov.tr websitesi veya mobil uygulamasından ulaşılan içerikler (% 69,93) takip etmektedir. En az tercih edilen kaynak/materyal ise ücretli eğitim siteleridir (% 3,83).

Araştırmaya katılan öğrencilerin pandemi sürecinde kendilerinde değişiklik fark etme durumlarına göre dağılımı Grafik 7'de verilmiştir.

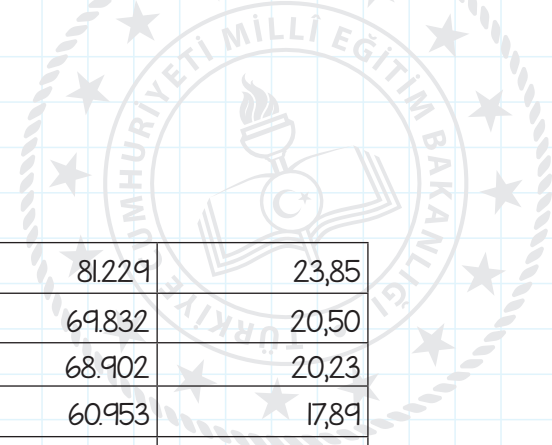
Grafik 7. Öğrencilerin Pandemi Sürecinde Kendilerinde Değişiklik Fark Etme Durumlarına Göre Dağılımı

Grafik 7'ye göre öğrencilerin % 60,56'sı pandemi döneminde kendilerinde değişiklik fark ettiklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin pandemi sürecinde kendilerinde fark ettikleri değişimlerin dağılımı Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin Pandemi Sürecinde Kendilerinde Fark Ettikleri Değişikliklerin Dağılımı

Maddeler	f	%
Sıkılma	236.362	69,39
İsteksizlik	171.521	50,35
Uyku bozukluğu	145.444	42,70
Sağlıklı olmanın önemini fark etme	142.936	41,96
Kaygı	140.191	41,15
Ailemle ve sevdiğilerimle daha çok vakit geçirme isteği	136.548	40,08
Sürekli telefonumu kullanma	128.660	37,77
Üzüntü	121.243	35,59
Empati (karşımdaki insanı anlamaya çalışma) becerilerimin artması	101.567	29,82
Zorluklarla baş etme becerilerimin artması	100.125	29,39
Sorunlara çözüm bulma becerimin artması	98.830	29,01

İştah değişikliği	81.229	23,85
Rahatlama	69.832	20,50
Heyecan	68.902	20,23
Mutluluk	60.953	17,89
Yerinde duramama	60.566	17,78
Sürekli bilgisayar oyunu oynama	51.003	14,97
Daha yardımsever olma	48.374	14,20
Hoşgörü artışı	35.370	10,38

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin pandemi sürecinde kendilerinde fark ettikleri değişimlerin başında sıkılma (% 69,39) gelmektedir. Pandemi sürecinde dışarıya çıkma kısıtlamaları da bu süreçte eklendiğinde öğrencilerin neden sıkıldıkları anlaşılabilir. İkinci sırada gelen değişiklik isteksizlik (% 50,35), üçüncü sıradaki değişiklik ise uyku bozukluğu (% 42,70) olarak göze çarpmaktadır. Öğrencilerde en az oluşan değişikliğin hoşgörü artışı (% 10,38) olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde ders dışında yaptıkları etkinliklerin dağılımı Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim Sürecinde Ders Dışında Yaptıkları Etkinliklerin Dağılımı

Maddeler	f	%
Çizgi film/film/dizi izleme	390.291	69,90
Kitap okuma	389.489	69,76
Ev işlerine yardım etme	388.490	69,58
Telefonda vakit geçirme	376.125	67,37
Resim, yap-boz, müzik aleti çalma gibi hobi etkinlikleri yapma	265.503	47,55
Spor ve egzersiz faaliyetleri yapma	265.295	47,52
Oyuncaklarla oyun oynama	217.263	38,91
Bilgisayarda oyun oynama	196.466	35,19
Kardeşime/kardeşlerime bakma	177.787	31,84
Elişi etkinlikleri yapma	139.935	25,06

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 13'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin ders dışında yaptıkları etkinliklerin ilk üçünün çizgi film/film/dizi izleme (% 69,90), kitap okuma (% 69,76) ve ev işlerine yardım etme (% 69,58) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin bu süreçte en az elişi etkinlikleri yaptıkları (% 25,06) anlaşılmaktadır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde çeşitli etkinlikler yaptıkları ifade edilebilir.

Uzaktan Eğitim Sürecinin Veli Görüşleriyle Değerlendirilmesi

Bu bölümde, pandemi nedeniyle uygulanan uzaktan eğitim uygulamaları hakkında araştırmaya katılan 702.828 velinin görüşü bildirilmiştir. Görüş bildiren velilere ait bulgular ve yorumlar aşağıda yer almaktadır.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin cinsiyetlerine göre dağılım bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Velilerin Cinsiyete Göre Dağılımları

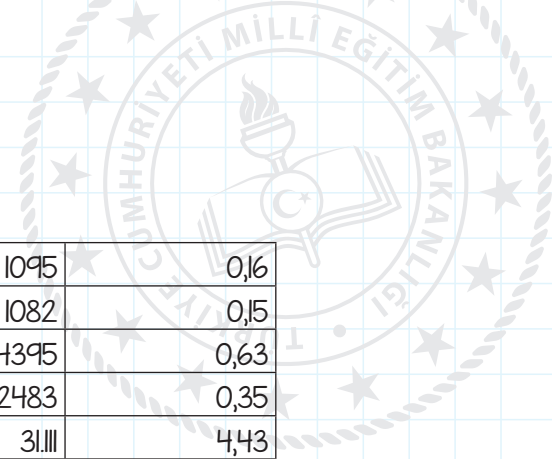
Cinsiyet	f	%
Kadın	497.779	70,83
Erkek	205.049	29,17
Toplam	702.828	100,00

Tablo 1'e göre ankete katılan velilerin % 70,83'ü kadın, % 29,17'si erkektir. Kadınların ankete görüş bildirmede erkeklere göre daha fazla oldukları görülmektedir.

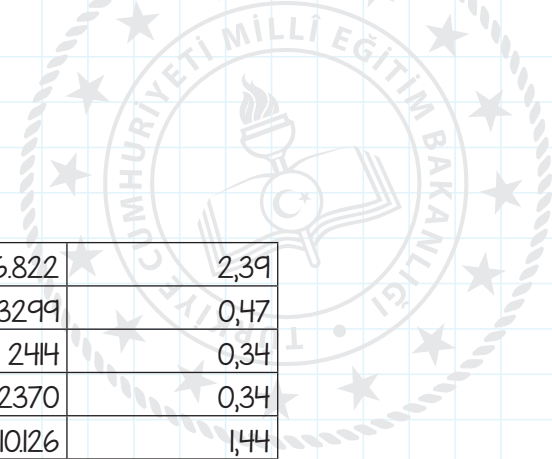
Araştırmaya görüş bildiren velilerin çocuklarının öğrenim gördükleri okulların illere göre dağılımları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Velilerin "Çocuğunuzun Okulunun Bulunduğu İl" Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı

Cinsiyet		f	%
1	Adana	26.228	3,73
2	Adıyaman	2591	0,37
3	Afyonkarahisar	8328	1,18
4	Ağrı	1220	0,17
5	Amasya	5151	0,73
6	Ankara	16.936	2,41
7	Antalya	79.815	11,36
8	Artvin	2494	0,35
9	Aydın	12.131	1,73
10	Balıkesir	11.873	1,69
11	Bilecik	2732	0,39

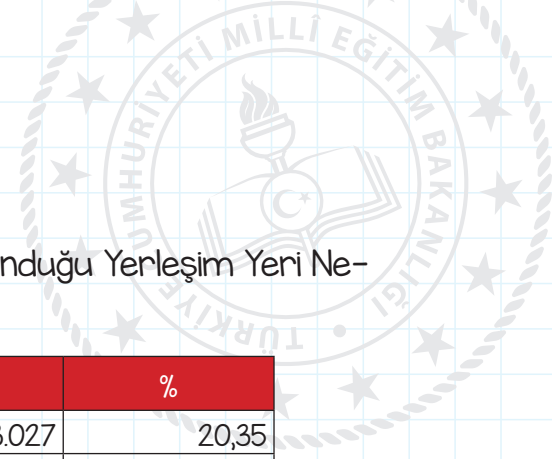
12	Bingöl	1095	0,16
13	Bitlis	1082	0,15
14	Bolu	4395	0,63
15	Burdur	2483	0,35
16	Bursa	3111	4,43
17	Çanakkale	5069	0,72
18	Çankırı	1344	0,19
19	Çorum	4060	0,58
20	Denizli	8851	1,26
21	Diyarbakır	6963	0,99
22	Edirne	3511	0,50
23	Elazığ	2992	0,43
24	Erzincan	3220	0,46
25	Erzurum	3214	0,46
26	Eskişehir	9705	1,38
27	Gaziantep	10.943	1,56
28	Giresun	4002	0,57
29	Gümüşhane	1533	0,22
30	Hakkâri	781	0,11
31	Hatay	14.382	2,05
32	Isparta	5475	0,78
33	Mersin	14.023	2,00
34	İstanbul	75.341	10,72
35	İzmir	41.872	5,96
36	Kars	1341	0,19
37	Kastamonu	3536	5,00
38	Kayseri	13.869	1,97
39	Kırklareli	5006	0,71
40	Kırşehir	3633	0,52
41	Kocaeli	23.611	3,36
42	Konya	18.791	2,67
43	Kütahya	7621	1,08
44	Malatya	6534	0,93
45	Manisa	17133	2,44
46	Kahramanmaraş	6288	0,89
47	Mardin	10.794	1,54
48	Muğla	10.848	1,54
49	Muş	1061	0,15
50	Nevşehir	6860	0,98
51	Niğde	5767	0,82
52	Ordu	5191	0,75
53	Rize	5108	0,73
54	Sakarya	13.692	1,95

55	Samsun	16.822	2,39
56	Sıirt	3299	0,47
57	Sinop	2414	0,34
58	Sivas	2370	0,34
59	Tekirdağ	10126	1,44
60	Tokat	3174	0,45
61	Trabzon	8872	1,26
62	Tunceli	474	0,07
63	Şanlıurfa	4695	0,67
64	Uşak	8474	1,21
65	Van	1785	0,25
66	Yozgat	3570	0,51
67	Zonguldak	11.108	1,58
68	Aksaray	6160	0,88
69	Bayburt	425	0,06
70	Karaman	2100	0,30
71	Kırıkkale	2660	0,38
72	Batman	1602	0,23
73	Şırnak	39	0,01
74	Bartın	1536	0,22
75	Ardahan	405	0,06
76	Iğdır	458	0,07
77	Yalova	3081	0,44
78	Karabük	4528	0,64
79	Kilis	958	0,14
80	Osmaniye	2071	0,29
81	Düzce	5892	0,84
Toplam		702.828	100,00

Tabloya göre ankete görüş bildiren velilerin çocuklarının okullarının bulunduğu iller arasında en çok katılım sağlanan üç il % 11,36 ile Antalya, % 10,72 ile İstanbul ve % 5,96 ile İzmir'dir. En az katılım sağlanan üç il ise, % 0,01 ile Şırnak, % 0,06 ile Ardahan ve Bayburt ve % 0,07 ile Iğdır ve Tunceli olmuştur.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin çocuklarının öğrenim gördükleri okulların yerleşim yeri dağılımı Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Velilerin “Çocuğunuzun Okulunun Bulunduğu Yerleşim Yeri Nedir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Yerleşim Yeri	f	%
Mahalle/Köy	143.027	20,35
Belde/Kasaba	16.805	2,39
İlçe Merkezi	324.260	46,14
İl Merkezi	218.736	31,12
Toplam	702.828	100,00

Tabloya göre, ankete görüş bildiren velilerin çocuklarının okul yerleşim yeri olarak en çok % 46,14 ile ilçe merkezi belirtilmiştir. Bunu % 31,12 ile il merkezindeki okullar takip etmektedir.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin “Gelir getirici bir işte çalışıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 4. Velilerin “Gelir Getirici Bir İşte Çalışıyor Musunuz?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	f	%
Evet	264.401	34,62
Hayır	438.427	62,38
Toplam	702.828	100,00

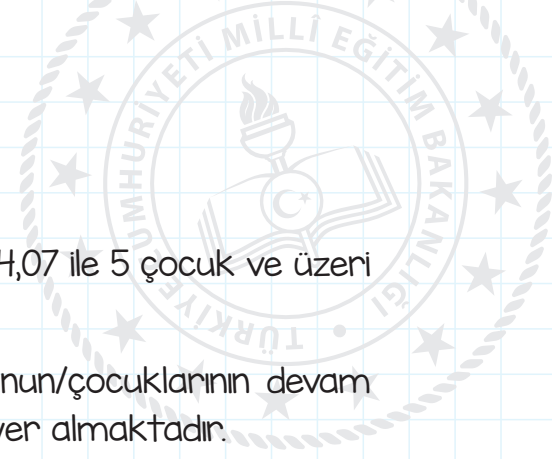
Tabloya göre ankete görüş bildiren velilerin % 62,38’i gelir getirici bir işte çalışmadıklarını belirtirken, sadece % 37,62’si gelir getirici bir işte çalıştıklarını ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin “kaç çocuğunuz var?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Velilerin “Kaç Çocuğunuz Var?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Çocuk Sayısı	f	%
1	78.954	11,23
2	336.888	47,93
3	199.241	28,35
4	59.139	8,41
5 ve üzeri	28.606	4,07
Toplam	702.828	100,00

Tablo 5’e göre velilerin % 47,93’ü 2 çocuk sahibidir. Bunu % 28,35 ile 3

çocuk sahibi veliler izlemektedir. En az oran ise, % 4,07 ile 5 çocuk ve üzeri takip etmektedir.

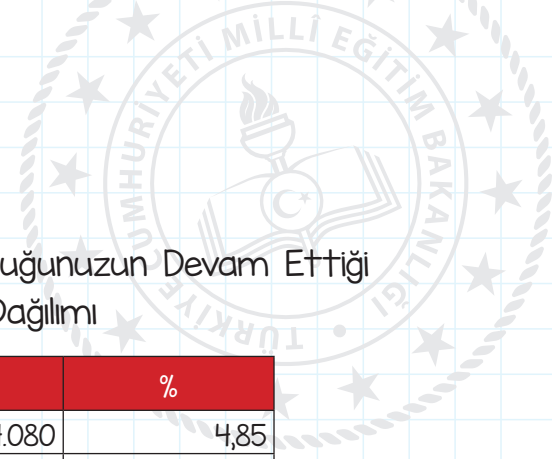
Araştırmaya görüş bildiren velilerin çocuğunun/çocuklarının devam ettiği sınıf düzeylerini gösteren veriler Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. Velilerin "Çocuğunuzun/Çocuklarınızın Devam Ettiği Sınıf Düzeyi Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Sınıf Düzeyi	f	%
Okul Öncesi	101.066	14,38
1. Sınıf	131.385	18,69
2. Sınıf	131.708	18,74
3. Sınıf	132.083	18,79
4. Sınıf	117514	16,72
5. Sınıf	105.146	14,96
6. Sınıf	99.475	14,15
7. Sınıf	96.598	13,74
8. Sınıf	99.974	14,22
9. Sınıf	70.029	9,96
10. Sınıf	52.294	7,44
11. Sınıf	46.014	6,55
12. Sınıf	42.582	6,06
Toplam	702.828	100,00

Tablo 6'ya göre; araştırmaya görüş bildiren velilerin çocukları en çok % 18'ler düzeyinde 1, 2., ve 3. sınıflarda öğrenim görmektedir. Bunu % 16 düzeyi ile 4. sınıf takip etmektedir. En az oran ise % 6'lar ile 11. ve 12. sınıf olarak görülmektedir.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin anketi doldurduğu çocuğunun devam ettiği okul türü bilgileri Tablo 7'de gösterilmektedir.

Tablo 7. Velilerin “Anketi Doldurduğunuz Çocuğunuzun Devam Ettiği Okul Türü Nedir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Okul Türü	f	%
Anaokulu	34.080	4,85
İlkokul	345.811	49,20
Ortaokul	220.041	31,31
İmam Hatip Ortaokulu	26.583	3,78
Anadolu Lisesi	35.416	5,04
Anadolu İmam Hatip Lisesi	9295	1,32
Fen Lisesi	4992	0,71
Çok Programlı Anadolu Lisesi	2352	0,33
Sosyal Bilimler Lisesi	1988	0,28
Meslekî ve Teknik Anadolu Lisesi	22.270	3,17
Toplam	702.828	100,00

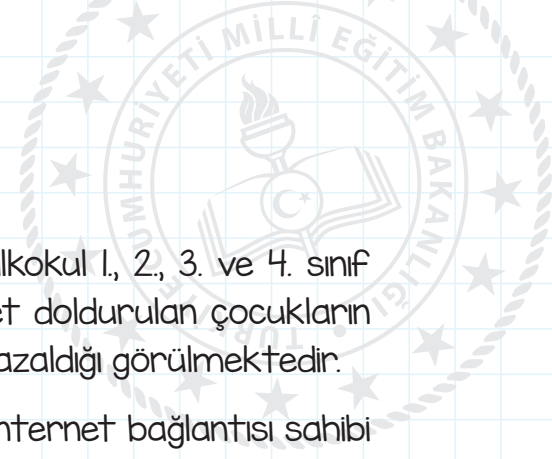
Tablo 7'ye göre velilerin hakkında anket doldurdıkları çocuklarının devam ettiği okul türü incelendiğinde; en çok % 49,20 ile ilkokul gelmektedir. Bunu % 31,31 ile ortaokul izlemektedir. En az okul türleri ise % 0,28 ile Sosyal Bilimler Lisesi ve % 0,33 ile Çok Programlı Anadolu Lisesidir.

Araştırmaya katılan velilerin hakkında anket doldurdıkları çocuğun okuduğu sınıf bilgisi Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Velilerin “Anketi Doldurduğunuz Çocuğunuzun Sınıf Düzeyi Nedir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Sınıf Düzeyi	f	%
Okul Öncesi	35.958	5,12
1. Sınıf	8747	12,39
2. Sınıf	89.256	12,70
3. Sınıf	9787	12,92
4. Sınıf	77.684	11,05
5. Sınıf	65.377	9,30
6. Sınıf	61.312	8,72
7. Sınıf	58.924	8,38
8. Sınıf	58.152	8,27
9. Sınıf	27.152	3,86
10. Sınıf	21.348	3,04
11. Sınıf	17.698	2,52
12. Sınıf	12.133	1,73
Toplam	702.828	100,00

Tablo 8'de yer alan verilere göre; velilerin hakkında anket doldurduk-

ları çocuklarının ağırlıklı olarak % 12'ler düzeyinde ilkökul 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri oldukları görülmektedir. Hakkında anket doldurulan çocukların sınıf düzeyleri arttıkça velilerin katılım oranlarının azaldığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan velilerin şahıslarına ait internet bağlantısı sahibi olma durumları Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Velilerin "Şahsınıza/Ailenize Ait İnternet Bağlantısı Var Mı?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

İnternet Bağlantısı	f	%
Evet	561.387	79,88
Hayır	141.441	20,12
Toplam	702.828	100,00

Tablo 9'a göre; ankete cevap veren velilerin % 79,88'i hâlihazırda bir internet bağlantısına sahip olduklarını ifade etmektedirler.

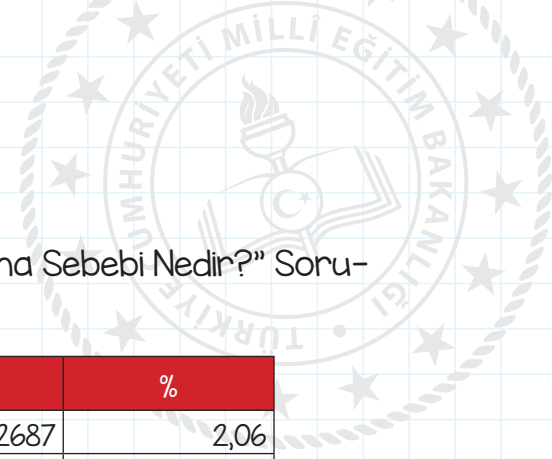
Araştırmaya katılan velilerin sahip oldukları internet türü bilgisi Tablo 10'da görülmektedir.

Tablo 10. Velilerin "İnternet Bağlantı Türünüz Nedir?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

İnternet Bağlantı Türü	f	%
Ev İnterneti	315.024	56,85
Mobil İnternet	68.362	12,34
Her İkisi	17.698	3,81
Toplam	554.084	100,00

Tabloya göre; bu maddeyi cevaplandıran 554.084 velinin % 56,85'i ev internetine, % 12,34'ü de mobil internete sahip olduklarını ifade etmektedir. Her ikisine de sahip olduklarını belirtenlerin oranı % 3,81'dir.

Araştırmaya katılıp, şahıslarına ait herhangi bir internet bağlantısı olmadığını bildiren velilerin internet bağlantısına neden sahip olmadıkları bilgisi Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo II. Velilerin “İnternet Bağlantınızın Olmama Sebebi Nedir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

İnternet Sahibi Olmama Sebebi	f	%
Nasıl kullanılacağını bilmiyorum.	2687	2,06
Okulumdan/İş yerimden internet erişimi sağlayabiliyorum.	5859	4,5
İhtiyacım olmadığını düşünüyorum.	11.439	8,78
Kişisel tercihim	2449	18,80
Yaşadığım yerde alt yapı uygun değil.	21.097	16,19
Bilgisayar kullanmayı sevmiyorum.	1475	1,13
Bilgisayarla ilgili bilgim yok..	3499	2,69
Çocuğumun/Çocuklarımin internet kullanmasını istemiyorum	2477	18,96
Maddi imkânım yok.	63.852	49,10
Toplam	130.291	100,00
Her İkisi	17.698	3,81
Toplam	554.084	100,00

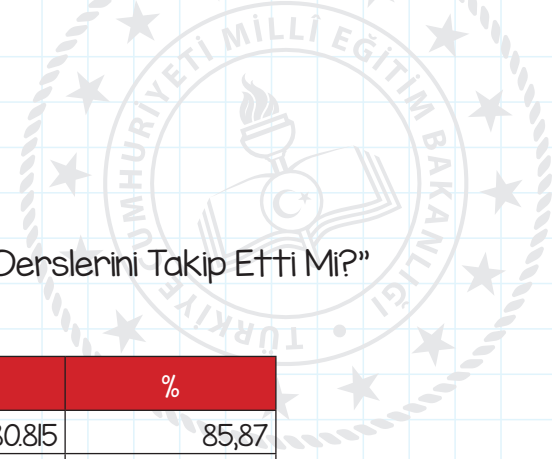
*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo II'e göre; “İnternet bağlantınızın olmama sebebi nedir?” sorusuna verilen cevaplar arasında en çok % 49,1 ile maddi imkânsızlık gösterilmektedir. Velilerin % 49,1'inin maddi olanaksızlıklar nedeniyle internet bağlantılarının olmaması, üzerinde önemle durulması gereken bir husus olarak değerlendirilmektedir.

Velilerin % 18,96'sı çocuklarının internet kullanmasını istemedikleri için internet bağlantısı sahibi olmadıklarını ifade ederken, % 18,80'i bu durumun kişisel tercih olduğunu belirtmektedir. Velilerin sadece % 16,19'u da yaşadıkları yerlerde internet altyapısının uygun olmadığını ifade etmiştir.

Ayrıca; toplamda % 37,76 oranında velinin çocuklarının internet kullanımını istemedikleri ve kişisel tercih olarak internet kullanımına sıcak bakmadıklarını belirtmeleri yine üzerinde önemle durulması gereken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu maddeye 572.537 veli cevap vermemiştir.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin “Çocuğunuz uzaktan eğitim derslerini takip etti mi?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları Tablo 12'de yer almaktadır.

Tablo 12. Velilerin “Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Etti Mi?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Takip Durumu	f	%
Evet	580.815	85,87
Hayır	95.575	14,13
Toplam	676.390	100,00

Tablo 12'ye göre, çocuklarının pandemi döneminde derslerini uzaktan eğitim yoluyla takip ettiklerini söyleyen velilerin oranı % 85,87 olarak gerçekleşmiştir.

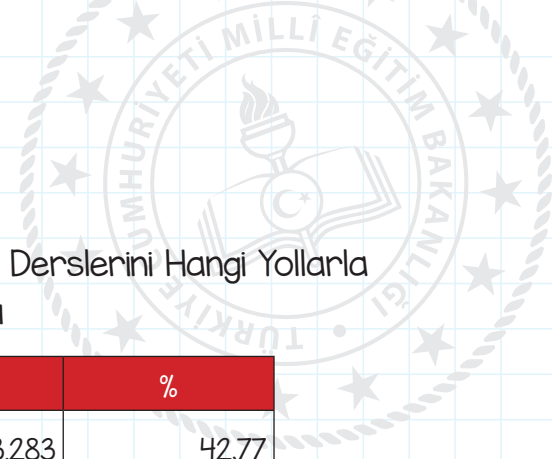
Ankete görüş bildiren velilerin çocuklarının uzaktan eğitimi hangi cihazlardan takip ettiği sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 13'te belirtilmektedir.

Tablo 13. Velilerin “Çocuğunuz Uzaktan Eğitimi Hangi Cihaz/Cihazlardan Takip Etti?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Cihaz	f	%
Bilgisayar	199.334	34,53
Akıllı telefon	345.332	59,82
Tablet	76.956	13,33
TV	401.190	69,50
Toplam	577.269	100,00

Tablo 13'te yer alan verilere göre, veliler çocuklarının en çok % 69,50 ile TV üzerinden uzaktan eğitim etkinliklerini takip ettiklerini ifade etmektedirler. Bu oranı % 59,82 ile akıllı telefon takip etmektedir. Tablet yoluyla uzaktan eğitim etkinliklerini takip etme oranı ise % 13,33 ile en düşük olanıdır.

Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının uzaktan eğitim derslerini hangi yollarla takip ettiği ile ilgili soruya verdikleri cevapların dağılımı Tablo 14'te yer almaktadır.

Tablo 14. Velilerin “Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Hangi Yollarla Takip Etti?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Uzaktan Eğitim Alma Biçimleri	f	%
eba.gov.tr websitesi üzerinden video yoluyla	243.283	42,77
EBA canlı dersle	310.330	54,56
EBATV kanalından	424.200	74,57
Telefonda konuşarak	43.760	7,69
WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamalarıyla	184.938	32,51
Youtube veya sosyal medya hesaplarından canlı yayın yoluyla	25.317	4,45
Youtube veya sosyal medya hesaplarından kaydedilmiş ders izleyerek	39.010	6,86
Skype, Teams, Zoom, Adobe Connect, Webex, EzTalks, Hangouts gibi video konferans uygulamaları üzerinden canlı ders yaparak	107.697	18,93
Google Classroom, ClassDojo, Edmodo gibi sınıf takip ve dosya paylaşım uygulamalarıyla	11.174	1,96
e-posta yoluyla	4068	0,72
Toplam	568.826	100,00

Tablo 14'e göre; veliler çocuklarının uzaktan eğitim derslerini en çok % 74,57 ile EBATV kanalından takip ettiklerini ifade etmektedirler. Bunu % 54,56 ile EBA canlı ders yoluyla uzaktan eğitim etkinlikleri izlemektedir. Yine velilere göre çocukların % 42,77'si de eba.gov.tr websitesi üzerinden video yoluyla dersleri takip etmektedir.

Sıralanan bu verilerin yanında yine velilere göre, öğrencilerin % 32,51'i WhatsApp, imessage gibi mesajlaşma programlarını uzaktan eğitim etkinliklerinde kullanmakta, % 18,93'ü de Zoom, Skype, Teams vb. çevrimiçi platformlarda uzaktan eğitim derslerini takip etmektedirler.

Çocuğu uzaktan eğitim derslerini takip ederken herhangi bir problemle karşılaşmış veya karşılaşmadığı sorusuna velilerin verdiği cevapların dağılımı Tablo 15'te sunulmaktadır.

Tablo 15. Velilerin “Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Derslerini Takip Ederken Herhangi Bir Problemle Karşılaştı Mı?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Problem Durumu	f	%
Evet	222.325	39,29
Hayır	343.519	60,71
Toplam	565.844	100,00

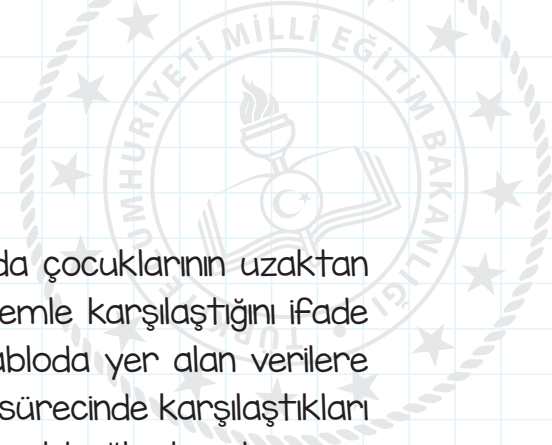
Tablo 15’te yer alan verilere göre; velilerin % 60,71’i çocuklarının uzaktan eğitim derslerini takip ederken herhangi bir problemle karşılaşmadıklarını belirtmiştir. Çocuklarının problem yaşadıklarını belirten veli oranı ise % 39,29 olarak gerçekleşmiştir.

Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının uzaktan eğitim sürecinde hangi problemlerle karşılaştıklarına dair görüşleri Tablo 16’da gösterilmiştir.

Tablo 16. Velilerin “Çocuğunuz Uzaktan Eğitim Alırken Karşılaştığı Problemler Aşağıdakilerden Hangisi/Hangileridir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Problem Türü	f	%
Dijital okuryazarlığının yetersiz olması	14.184	6,53
İnternet bağlantısında sorun yaşamaması	128.794	59,28
Yetersiz internet erişimimizin olması	44.984	20,70
Çocuğumun derslerini bireysel olarak çalışmasından kaynaklanan motivasyon sorunu	68.939	31,73
Evde verimli çalışma ortamının olmaması	40127	18,47
Ders sürelerinin yetersiz olması	67699	31,16
Evimizde televizyon olmaması	1522	0,70
Evimizde tablet, bilgisayar gibi cihazların olmaması	21.770	10,02
Evimizde veya telefonumuzda internet bağlantısının olmaması	9300	4,28
Evimizde veya telefonumuzda yetersiz internet erişiminin olması	22.990	10,58
Çocuğuma bu süreçte destek olamamam	17207	7,92
Çocuklarımın eğitim saatlerinin aynı zamana denk gelmesi	28.727	13,22
Ders programının çok yoğun olması	12.582	5,79
Çocuğumun yaşadığımız bu olağanüstü durum sebebiyle derslerine odaklanmakta güçlük çekmesi	65.164	29,99
Öğretmen desteğinin zayıf kalması	34.167	15,73
Toplam	217.267	100,00

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretlemişlerdir.

Tablo 16'da yer alan veriler bir önceki soruda çocuklarının uzaktan eğitim derslerini takip ederken herhangi bir problemle karşılaştığını ifade eden 222.325 velinin görüşlerini yansıtmaktadır. Tabloda yer alan verilere göre, veliler tarafından çocukların uzaktan eğitim sürecinde karşılaştıkları problemler arasında en yoğun olanı % 59,28 ile internet bağlantısında sorun yaşanması gösterilmiştir. Bu orana göre, bilgiye erişildiği internet sitesinde belirli zamanlarda aşırı yüklenme ile yaşanan yoğunluk ve evlerin internet bağlantı hızı ve kotasının durumu internet bağlantısında sorunların yaşanmasına neden olduğu yorumu yapılabilir.

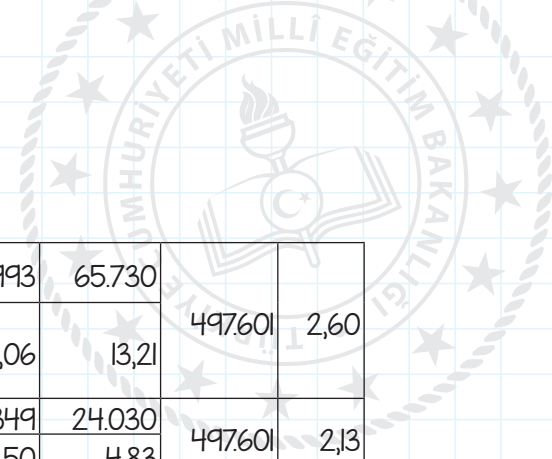
Bir diğer önemli sorun % 31,73 ile öğrencinin pandemi sürecinde evde dersleri tek başına çalışmasından kaynaklanan motivasyon sorunudur. Bu sonuç öğrencinin tek başına video tabanlı içerikleri izlemesi sırasında etkileşim ve aktif katılım sağlayamamasından dolayı bir süre sonra motivasyon düşüklüğü sorunu yaşamaması olarak yorumlanabilir.

Velilerin % 31,16'sı öğrencinin takip ettiği ders sürelerinin yetersiz olduğunu, % 29,99'u da bu süreçte öğrencilerin derslerine odaklanamaması sorunu yaşadıklarını ifade etmektedirler. Bu oranlar doğrultusunda pandemi sürecinde, evden uzaktan eğitim etkinliklerine katılması sonucunda motivasyon sorunu, ders sürelerinin yetersizliği ve derslere odaklanma öğrencinin yaşadığı en önemli sorunlar olarak ifade edilmektedir.

Araştırmaya görüş bildiren velilerin uzaktan eğitim süreci ile ilgili katılım düzeyleri Tablo 17'de gösterilmektedir.

Tablo 17. Velilerin "Uzaktan Eğitim Süreci İle İlgili Aşağıdaki İfadelere Katılım Düzeyinizi Belirtiniz" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Maddeler	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	N	\bar{X}
	f	f	f	f	f		
	%	%	%	%	%		
Uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığını düşünüyorum.	33.467	68.833	124.782	162.198	108.321	497.601	3,49
	6,73	13,83	25,08	32,60	21,77		
Yüz yüze eğitim yapılamayışının çocuğumun gelecekteki eğitimimde problemler/eksiklikler çıkaracağını düşünüyorum.	2152	65.103	110.397	139.372	162.577	497.601	3,72
	4,05	13,08	22,19	28,01	32,67		

Uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra da devam etmesi gerektiğini düşünüyorum.	126.194	136.935	108.749	59.993	65.730	497601	2,60
	25,36	27,52	21,85	12,06	13,21		
Çocuğuma çok ödev verildiğini düşünüyorum	133.637	246.770	6815	32.349	24.030	497601	2,13
	26,86	49,59	12,22	6,50	4,83		
Bu süreçte çocuğumu motive edebildiğimi düşünüyorum.	21.495	58.426	115.365	161.429	140.886	497601	3,69
	4,32	11,74	23,18	32,44	28,31		
Bu süreçte çocuğum düzenli molalar vererek çalıştı.	24.257	82.595	73.488	169.157	148.104	497601	3,67
	4,87	16,60	14,77	33,99	29,76		
Uzaktan eğitim sırasında çocuğumun kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duydum.	81.707	162.693	115.640	68.345	69.216	497601	2,76
	16,42	32,70	23,24	13,73	13,91		
Çocuğumun öğretmenleriyle iletişim kurması onu olumlu yönde etkiledi.	13.820	3389	46.545	159.524	247.323	497601	4,20
	2,78	6,11	9,35	32,06	49,70		
Çocuğum birlikte oluşturduğumuz zaman çizelgesine uydu.	23.446	7972	83.178	172.776	138.499	497601	3,65
	4,71	16,02	16,72	34,72	27,83		
Uzaktan eğitim sürecinde veli olarak çocuğumla aynı anda ders takibi yaptım.	25.104	74.553	47.326	173.709	176.99	497601	3,81
	5,05	14,98	9,51	34,91	35,55		
Uzaktan eğitim sürecinde ders sonrasında çocuğumun ödevlerine destek oldum.	16.451	46.585	38.638	184.280	211.647	497601	4,06
	3,31	9,36	7,76	37,03	42,53		
Çalıştığım için çocuğumun/ çocuklarımin uzaktan eğitim sürecine destek veremedim.	197.398	173.610	41.134	45.291	4168	497601	2,11
	39,67	34,89	8,27	9,10	8,07		
Çocuğumla süreç için planlama yaptım.	23.793	76.034	75.616	186.128	136.030	497601	3,67
	4,78	15,28	15,20	37,41	27,34		
Çocuğum kendisine verilen işleri/ödevleri zamanında bitirebildi.	13.714	51.706	5878	184.107	189.366	497601	3,97
	2,76	10,39	11,80	37,00	38,06		
Çocuğumun akıllı telefon, tablet bilgisayar gibi araçları kullanma sürelerini sınırlandırdım.	32.426	81.421	67.006	165.574	151.174	497601	3,65
	6,52	16,36	13,47	33,27	30,38		
Karantina günlerinde evimizde mekânsal düzenleme yaptık.	4450	111.797	57.787	152.669	131.298	497601	3,43
	8,85	22,47	11,61	30,68	26,39		

Çocuğum karantina günlerini okulu tatili olarak algıladı.	9247	14,591	6992	103.883	8558	497601	2,89
	18,57	29,32	14,05	20,88	17,8		
Teknoloji kullanma düzeyim çocuğuma uzaktan eğitim sürecinde yardım etme konusunda yeterliydi.	28.760	58.789	79.779	151.340	178.993	497601	3,79
	5,78	11,81	16,03	30,41	35,96		

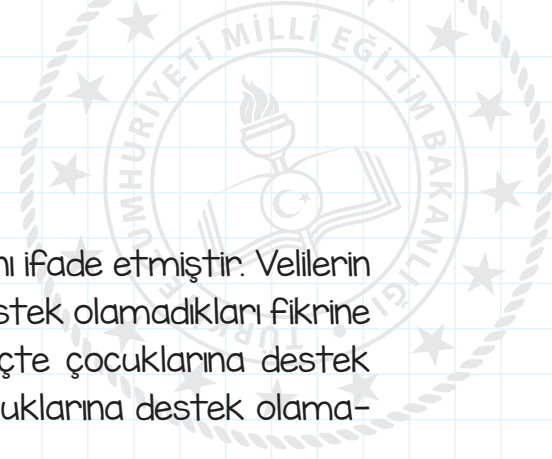
Tablo 17’de yer alan verilere göre araştırmaya görüş bildiren veliler “uzaktan eğitim sürecinin iyi plânlandığını düşünüyorum” maddesine % 54,37 oranında katıldıklarını ifade etmişlerdir, bu maddeye kararsız görüş bildirenlerin oranı % 25,08 olarak gerçekleşmiştir. Velilerin % 60,68’i yüz yüze eğitim yapılamamasının çocuğunu gelecekteki eğitiminde problemler/eksiklikler çıkaracağını düşündüklerini belirtmiştir, bu maddeye kararsız görüş bildiren velilerin oranı % 22,19’dur.

Uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra da devam etmesinin gerektiğini düşünen velilerin oranı % 25,27 olmuştur. Bu maddeye kararsız görüş belirten veli oranı % 21,85, uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra devam etmemesi gerektiğini düşünen velilerin oranı ise % 52,88 olarak gerçekleşmiştir.

Yukarıda belirtilen görüşler doğrultusunda veliler bu dönemde uzaktan eğitim uygulamasının iyi plânlandığını düşünürken, salgın sürecinin bitmesi ile birlikte uzaktan eğitim sürecinin devam etmemesi yönünde görüş belirtmişlerdir. Buna gerekçe olarak da uzaktan eğitimin çocuklarının gelecekteki eğitim hayatında problemler yaratacağı düşüncesi gösterilmektedir.

Velilerin % 76,45’i bu süreçte çocuklarına çok ödev verildiğini düşünmediklerini belirtmiştir. % 60,75’i bu süreçte çocuklarını motive edebildiklerini, % 63,75’i çocuklarının düzenli molalar vererek çalıştıklarını ifade etmiştir. Çocuklarının uzaktan eğitim sırasında kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duymadıklarını belirten veli oranı %49,12 iken, bu maddeye kararsız kalanların oranı % 23,24 olmuştur.

Eğitimin en önemli öğelerinden biri olarak iletişim ile ilgili olan maddede öğretmenlerin çocuklar ile iletişim kurmasının öğrenci motivasyonunu artırması ile ilgili olarak velilerin %82,3’ü öğrencilerin olumlu yönde etkilendiğini ifade etmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde velilerin % 62,55’i çocuklarının kendileriyle birlikte oluşturdukları zaman çizelgesine uyduklarını, 3% 70,46’sı kendilerinin bu süreçte çocuklarıyla aynı anda ders takibi yaptıklarını, %

79,56'sı da çocuklarının ödevlerine destek olduklarını ifade etmiştir. Velilerin % 74,56'sı uzaktan eğitim sürecinde çocuklarına destek olamadıkları fikrine katılmadıklarını, bunun tam tersi olarak bu süreçte çocuklarına destek olduklarını belirtmiştir. Velilerin sadece % 17,17'si çocuklarına destek olamadıklarını ifade etmiştir.

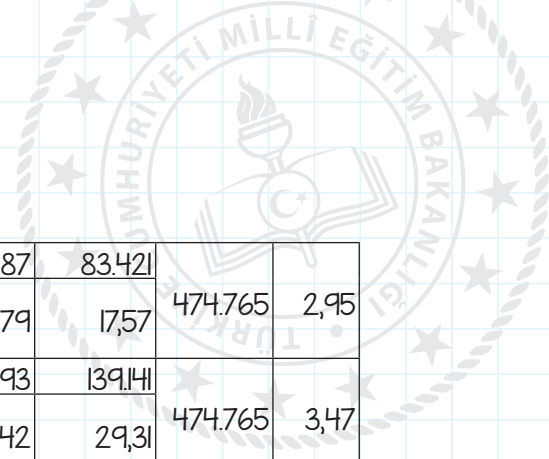
Tabloda yer alan verilere göre, velilerin "çocuğumla süreç için plân-lama yaptım" maddesine % 64,75, "çocuğum kendisine verilen işleri/ödevleri zamanında bitirebildi" maddesine % 75,06, "çocuğumun akıllı telefon, tablet bilgisayar araçları kullanma sürelerini sınırlandırdım" maddesine % 63,65 oranında katılım sağlamışlardır.

Velilerin % 57,07 karantina günlerinde evlerinde mekânsal düzenleme yaptıklarını ifade ederken, bunu yapamadıklarını söyleyen velilerin oranı % 31,32 olmuştur. Karantina günlerini çocuklarının tatil olarak algıladıklarını düşünmeyen velilerin oranı % 47,89, düşünenlerin oranı ise % 38,6 olmuştur. Bu süreçte kendilerinin teknoloji kullanım becerisini çocuğunun uzaktan eğitim sürecinde yardım etmede yeterli gören velilerin oranı % 66,37 olarak gerçekleşmiştir.

Ankete cevap veren velilerin çocuklarının televizyon üzerinden EBATV aracılığıyla takip ettikleri uzaktan eğitim ile ilgili maddelere katılım düzeyleri Tablo 18'de gösterilmektedir.

Tablo 18. "Çocuğunuzun Televizyon Üzerinden EBATV Aracılığıyla Takip Ettiği Uzaktan Eğitimle İlgili Aşağıdaki İfadelere Katılım Düzeyinizi Belirtiniz" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Maddeler	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	N	\bar{X}
	F	F	F	F	F		
	%	%	%	%	%		
EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	23.016	38.932	48.868	146.637	217.312	474.765	4,05
	4,85	8,20	10,29	30,89	45,77		
EBATV kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	42.972	73.121	58.978	126.032	173.662	474.765	3,66
	9,05	15,40	12,42	26,55	36,58		
EBATV'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	36.322	58.899	99.986	142.249	137.309	474.765	3,60
	7,65	12,41	21,06	29,96	28,92		

EBATV'de ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	80.077	120.252	101.828	89.187	83.421	474.765	2,95
	16,87	25,33	21,45	18,79	17,57		
EBATV'de derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır.	44.544	79.382	100.505	111.193	139.141	474.765	3,47
	9,38	16,72	21,17	23,42	29,31		
EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur.	35.309	65.324	101.981	145.487	126.664	474.765	3,55
	7,44	13,76	21,48	30,64	26,68		
EBATV'de içerikler yeterince ilgi çekicidir.	42.073	73.765	135.201	127.954	95.772	474.765	3,34
	16,42	32,70	23,24	13,73	13,91		

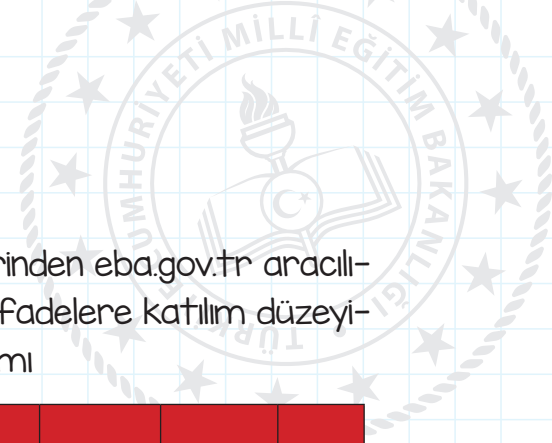
Tablo 18'de yer alan verilere göre veliler uzaktan eğitim sürecinde EBATV kullanımı ile ilgili maddelerde belirtilen özelliklere bir madde haricinde büyük oranda katılım gösterdiklerini belirtmiştir. Maddeler arasında en yüksek katılım % 76,66 ile velilerin EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünmüştür. Velilerin % 63,3'ü EBATV kullanırken teknik bir sorun yaşamadıklarını ifade etmiştir.

"EBATV'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum" maddesine velilerin katılım düzeyi % 58,88 olmuştur, % 21,06'sı kararsız olduklarını ifade etmiştir. "EBATV'de ders saatleri için seçilen zaman aralıkları uygundur." maddesine velilerin % 57,32'si katılırken, % 21,48 kararsız olduklarını belirtmiştir.

Velilerin toplamda % 52,73'ü "EBATVde derslere devam zorunluluğu ve yoklama olmalıdır." maddesine olumlu, % 21,17'si de kararsız yönde görüş belirtmiştir.

Velilerin % 42,20'si EBATV'de ders sürelerinin yeterli olmadığını düşündüklerini ifade etmiştir, % 21,45'i de ders süreleri konusunda kararsız olduklarını belirtmiştir. % 47,12 oranında veli EBATV'de bulunan içerikleri yeterince ilgi çekici bulurken, % 28,48'i kararsız olduklarını ifade etmiştir.

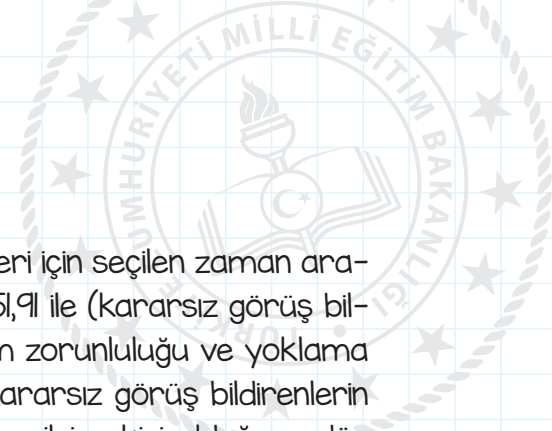
Ankete görüş bildiren velilerin çocuklarının internet sitesi eba.gov.tr üzerinden takip ettiği uzaktan eğitim faaliyetleri ile ilgili maddelere verdikleri cevaplar Tablo 19'da belirtilmiştir.

Tablo 19. Velilerin “Çocuğunuzun internet üzerinden eba.gov.tr aracılığıyla takip ettiği uzaktan eğitimlerle ilgili aşağıdaki ifadelere katılım düzeyinizi belirtiniz” Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı

Maddeler	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Büyük ölçüde katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum	N	\bar{X}
	F	F	F	F	F		
	%	%	%	%	%		
eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşünüyorum.	56.918	84.475	80.033	124.374	109.839	455.639	3,32
	12,49	18,54	17,57	27,30	24,11		
eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.	75.444	117.326	8586	95.540	86.743	455.639	3,00
	16,56	25,75	17,69	2,97	19,04		
eba.gov.tr'de ders anlatımlarını anlaşılır düzeyde buluyorum.	31.873	51.407	113.160	150.275	108.924	455.639	3,56
	7,00	11,28	24,84	32,98	23,91		
eba.gov.tr'deki ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	52.282	93.753	117.261	108.614	83.729	455.639	3,17
	11,47	20,58	25,74	23,84	18,38		
eba.gov.tr'deki derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerektiğini düşünüyorum.	43.703	73.183	105.160	108.541	125.052	455.639	3,43
	9,59	16,05	23,08	23,82	27,45		
eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğunu düşünüyorum.	35.945	63.822	119.348	113.146	103.378	455.639	3,45
	7,89	14,01	26,19	29,22	22,69		
eba.gov.tr canlı ders süresinin artırılması gerektiğini düşünüyorum.	27.561	62.263	118.382	121.144	126.289	455.639	3,56
	6,05	13,66	25,98	26,59	27,72		
eba.gov.tr'deki içeriklerin yeterince ilgi çekici olduğunu düşünüyorum.	34.077	60.425	144.246	124.732	92.519	455.639	3,40
	7,48	13,26	31,66	27,38	20,23		

Tablo 19'da yer alan verilere göre velilerin uzaktan eğitim faaliyetlerinin eba.gov.tr üzerinden yapılması hususunda velilerin en çok katılım gösterdikleri madde % 56,89 ile eba.gov.tr üzerinde ders anlatımlarının anlaşılır düzeyde bulunması (kararsız görüş bildirenlerin oranı % 24,84) ve % 54,31 ile eba.gov.tr üzerinde gerçekleştirilen canlı ders sürelerinin artırılması gerektiğidir (kararsız görüş bildirenlerin oranı % 25,98).

Yine bu bölümde veliler “eba.gov.tr’de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının uygun olduğunu düşünüyorum.” Maddesine % 51,91 ile (kararsız görüş bildirenlerin oranı % 26,19), “eba.gov.tr’deki derslere devam zorunluluğu ve yoklama olması gerektiğini düşünüyorum.” Maddesine % 51,27 (kararsız görüş bildirenlerin oranı % 23,08) ile ve “eba.gov.tr’deki içeriklerin yeterince ilgi çekici olduğunu düşünüyorum.” Maddesine de % 47,61 (kararsız görüş bildirenlerin oranı % 31,66) ile büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir.

Velilerin % 42,31’i “eba.gov.tr kullanırken teknik sorun yaşanmadığını düşünüyorum.” Maddesine katılmadıklarını, % 17,69’u da kararsız olduklarını belirtmiştir. “eba.gov.tr’deki ders sürelerinin yeterli olduğunu düşünen veli oranı % 42,22, düşünmeyen veli oranı % 32,05 ve kararsız kalan veli oranı ise % 25,74 olarak gerçekleşmiştir. % 51,41 oranında veli de eba.gov.tr’nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu düşündüklerini ifade etmiştir.

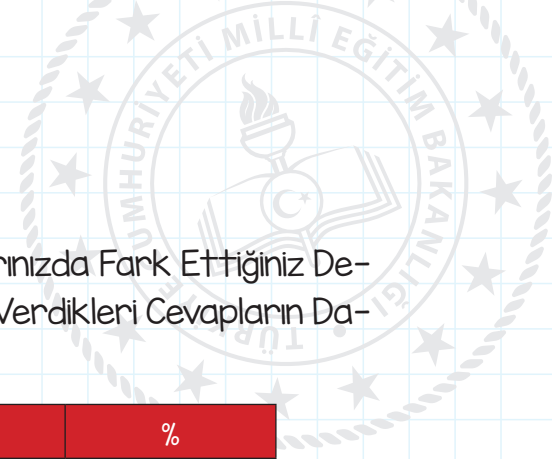
Ankete görüş bildiren velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarında herhangi bir değişik gözleyip gözlememeleri ile ilgili görüşleri Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo20. Velilerin “Uzaktan Eğitim Sürecinde Çocuğunuzda Herhangi Bir Değişiklik/Değişiklikler Fark Ettiniz Mi?” Maddesine Verdikleri Cevapların Dağılımı

Değişiklik	f	%
Evet	282.635	51,53
Hayır	265.835	48,47
Toplam	548470	100,00

Tablo 20’ye göre uzaktan eğitim sürecinde velilerin % 51,53’ü çocuklarında bir değişim gözlemlediklerini belirtmiştir. Değişiklik gözlemlemeyen velilerin oranı % 48,47 olarak gerçekleşmiştir.

Pandemi sürecinde velilerin çocuklarında fark ettiği değişiklikler Tablo 21’de yer almaktadır.

Tablo 21. Velilerin “Pandemi Sürecinde Çocuklarınızda Fark Ettiğiniz Değişiklik/Değişiklikler Hangisi/Hangileridir?” Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Değişiklik	f	%
Sıkılma	229.469	81,80
İsteksizlik	178.154	63,51
Üzüntü	105.107	37,47
Mutluluk	26.394	9,41
Rahatlama	56.956	20,30
Kaygı	109.050	38,87
Heyecan	30.627	10,92
Yerinde duramama	64.652	23,05
Sürekli telefonunu kullanma	126.905	45,24
İştah değişikliği	70.724	25,21
Uyku bozukluğu	131.205	46,77
Sürekli bilgisayar oyunu oynama	69.401	24,74
Hoşgörü artışı	19.498	6,95
Daha yardımsever olma	33.016	11,77
Sağlıklı olmanın önemini fark etme	106.968	38,13
Ailesiyle ve sevdikleriyle daha çok vakit geçirme isteği	104.995	37,43
Zorluklarla baş etme becerilerinin artması	58.978	21,02
Sorunlarına çözüm bulma becerilerinin artması	62.641	22,33
Empati (karşıdaki insanı anlamaya çalışma) becerilerinin artması	67.271	23,98
Toplam	28.0535	100,00

Tablo 21’de yer alan verilere göre pandemi döneminde velilerin çocuklarında fark ettikleri değişiklikler arasında en çok karşılaşılan değişiklik % 81,80 ile sıkılmadır. Velilerin % 63,51’i pandemi döneminde çocuklarında isteksizlik olduğunu, % 46,77’si uyku bozukluğu yaşadıklarını, % 45,24’ü çocuklarının sürekli telefon kullandıklarını ve % 38,87’si de çocuklarında kaygı oluştuğunu belirtmişlerdir. Velilere göre çocuklarda oluşan sıkılmanın evde uygulanan uzaktan eğitim etkinliklerinin günün belli bölümlerinde gerçekleşmesinden kaynaklandığı, uyku bozukluğunun ise çocukların bu dönemde okulun tatil olduğu fikri nedeniyle geç saatlerde yatmalarından kaynaklandığı yorumu yapılabilir.

Ankete görüş bildiren velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarının ders dışında ne tür etkinlikler yaptığına dair görüşlerini içeren bilgiler Tablo 22’de sunulmaktadır.

Tablo 22. Velilerin "Uzaktan Eğitim Sürecinde Çocuğunuz Ders Dışında Neler Yaptı?" Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

Etkinlik	f	%
Ev işlerine yardım etme	354.557	65,46
Kardeşine/kardeşlerine bakma	161.624	29,84
Bilgisayarda oyun oynama	207.644	38,33
Telefonda vakit geçirme	345.038	63,70
Elişi etkinlikleri yapma	139.735	25,80
Spor ve egzersiz faaliyetleri yapma	212.799	39,29
Kitap okuma	364.630	67,32
Çizgi film/film/dizi izleme	376.153	69,44
Resim, yap-boz, müzik aleti çalma gibi hobi etkinlikleri yapma	261.836	48,34
Oyuncaklarla oyun oynama	281.723	52,01
Toplam	541.657	100,00

Tablo 22'de yer alan verilere göre; uzaktan eğitim sürecinde çocukların en çok yaptıkları beş etkinliği veliler şöyle sıralamıştır; % 69,44'ü çocuklarının televizyon izlediklerini belirtmiştir. Bu oranı % 67,32 ile kitap okuma almıştır. Çocuklarının ev işlerine yardım ettiklerini belirten velilerin oranı % 65,46 olarak gerçekleşmiştir. Velilerin % 63,70'i çocuklarının cep telefonu ile vakit geçirdiklerini ifade etmişlerdir. Velilerin % 52,01'i de çocuklarının uzaktan eğitim sürecinde oyuncaklarıyla oynadıklarını belirtmiştir.

Sonuçlar

Bu bölümde, verilerin yorumlanması ile elde edilen bilgilerden elde edilen sonuçlar anlatılmış ve sonuçlar doğrultusunda gelecekte yapılacak uzaktan eğitim faaliyetlerinin daha etkili ve verimli olmasını sağlayacak öneriler geliştirilmiştir.

1. Araştırmaya toplamda 28.412 yönetici, 271.530 öğretmen, 811.368 öğrenci ve 702.828 veli katılmıştır.
2. Okul yöneticisi, öğretmen, öğrenci ve veli katılımı en çok ilkokul ve ortaokullardan, en az ise Güzel Sanatlar Liselerindedir.
3. Araştırmaya en çok 4.sınıf seviyesinde öğrenim gören öğrenciler, en az ise 12.sınıf seviyesindeki öğrenciler katılmıştır. Velilerin çocuklarının devam ettikleri sınıf düzeyleri bilgisine bakıldığında, çocukların % 18'ler düzeyinde 1., 2. ve 3. sınıf öğrencileri oldukları görülmektedir. Velilerin hakkında anket doldurdukları çocuğun devam ettiği sınıf düzeyinin de sırasıyla 3. sınıf, 2. sınıf ve 1. sınıf olduğu görülmektedir.
4. Velilerin büyük çoğunluğunun kadın olduğu ve gelir getirici bir işte çalışmadıkları saptanmıştır. Velilerin % 47,93'ünün iki, % 28,35'inin de üç çocuk sahibi olduğu görülmektedir.
5. Öğrenci ve velilerin büyük çoğunluğunun (% 80) evinde internet bağlantısı bulunmaktadır. Öğrencilerin çoğunun evindeki internet bağlantı türü ev internetidir. Velilerin sadece mobil internet erişimine sahip olma oranı % 12,34 gibi düşük bir oranda çıkmıştır. Evlerinde internet bağlantısı olmayan öğrenci ve velilerin çoğu maddi imkân yetersizliği dolayısıyla internet bağlantıları olmadığını belirtmiştir. Veliler ayrıca çocuklarının internet kullanmalarını istememelerini veya kişisel bir tercih olarak internete olumlu bakmadıklarını gerekçe olarak göstermişlerdir.
6. Öğretmenlerin % 77,4'ü pandemi döneminde uzaktan eğitim vermiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitim derslerini takip etmiştir. Velilere göre, çocuklarının % 85,87'si uzaktan eğitim etkinliklerini takip etmektedir.
7. Öğrenci ve velilerin yaklaşık 2/3'ü uzaktan eğitim etkinliklerinde en çok kullanılan cihazın televizyon olduğunu belirtmiştir. Bunu sırasıyla akıllı cep telefonu ve bilgisayar takip etmiştir. Ders vermek

içinse öğretmenler sırasıyla bilgisayar ve akıllı telefon kullanmıştır.

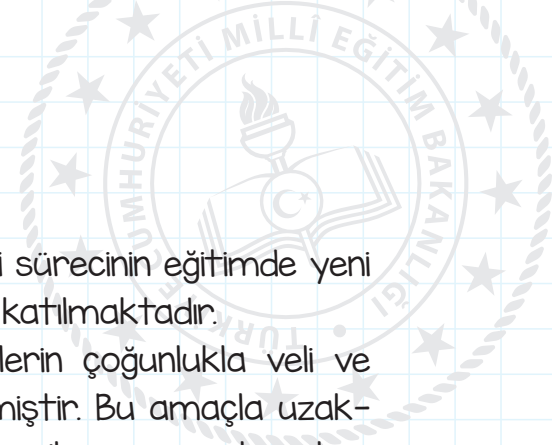
8. Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu (% 86,35) çalıştıkları okullarda uzaktan eğitimin en çok EBA canlı ders aracılığı ile yürütüldüğünü belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenler “WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamaları”nın öğrencilerin uzaktan eğitimi almalarında en yüksek oranda kullanılan araçlar olduğunu belirtmiştir (% 58,0). İkinci ve üçüncü sırada yer alan “EBA canlı ders” ve “EBA TV Kanalını” oran olarak hemen hemen aynı düzeyde kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin çoğu uzaktan eğitim sürecinde derslerini takip etmek için en çok EBATV’yi, eba.gov.tr web sitesini veya mobil uygulamasından ulaşılan içerikleri ve WhatsApp, Telegram, imessage gibi mesajlaşma uygulamalarını kullanmıştır. Velilere göre çocukları uzaktan eğitimde etkinlik olarak en çok % 74,57 ile EBATV üzerinden videoları izlemiş, % 54,56 ile canlı ders uygulamaları takip etmiş ve % 42,77 ile eba.gov.tr üzerinden video programları izlemiştir.

9. Uzaktan eğitim faaliyetinde bulunmayan öğretmenler bunun sebebi olarak en çok branşlarının uygun olmamasını belirtmişlerdir. Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokullarında görev yapan öğretmenler en fazla çevrimiçi ders yapan öğretmenler olmuştur. Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinin okul türü olarak, mesleki ve teknik ders öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerinin ise eğitimciler olarak uzak eğitim sürecinde en az ders veren gruplar olduğu tespit edilmiştir.

10. Kendileri pandemi döneminde uzaktan eğitim alan öğretmenlerin oranı % 37,3’tür. Öğretmenlerin % 82,8’i pandemi dönemi öncesinde uzaktan eğitim konusunda herhangi bir tecrübelerinin olmadığını ifade etmiştir. 1-5 yıl kıdemli öğretmenler pandemi döneminde uzaktan eğitim alma faaliyetlerine daha çok katılmıştır.

11. Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğunun pandemi döneminde uzaktan eğitimle ilgili bir planlama yaptıkları, uzaktan eğitim çalışmalarını yürüttükleri, öğretmenleri, öğrencileri ve velileri konuyla ilgili bilgilendirdikleri saptanmıştır. Velilerin % 54,37’si uzaktan eğitimin iyi planlandığını belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan okullar içinde en fazla uzaktan eğitim planlamasının Spor Liselerinde yapıldığı gözlemlenmektedir.

12. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin çoğu uzaktan eğitim sürecinin iyi planlandığı, sürecin öğretmenlerin meslektaş daya-

nişmasına olumlu katkı sağladığı ve pandemi sürecinin eğitimde yeni fırsatlar yarattığı ifadelerine büyük ölçüde katılmaktadır.

13. Pandemi döneminde öğretmenlerin çoğunlukla veli ve öğrencilerle iletişim halinde oldukları gözlenmiştir. Bu amaçla uzaktan eğitimde en fazla video konferans, mesajlaşma uygulamaları, telefon, e-posta vb. üzerinden öğrencileriyle iletişim kurdukları anlaşılmıştır. Öğrenciler, öğretmenleri ve okul yöneticileri ile iletişim kurabilmiş, uzaktan eğitimle ilgili çeşitli kanallarla bilgi, geri bildirim ve destek almışlardır.

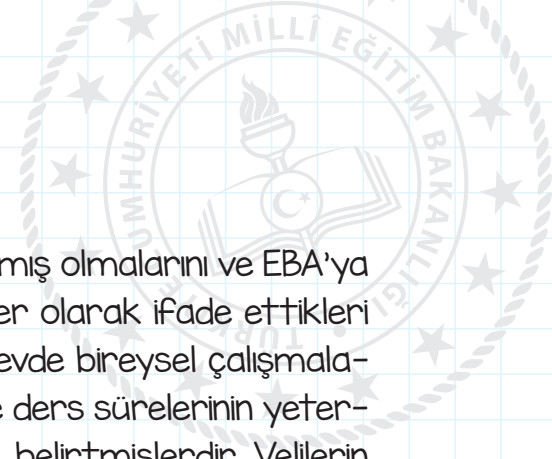
14. Okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenciler EBA üzerinden canlı ders gerçekleştirilme oranlarının hayli yüksek olduğunu ifade etmişlerdir.

15. Öğrencilerin ve velilerin % 50'den fazlası uzaktan eğitim sürecinde zorlukla karşılaşmadığını ifade ederken, okul yöneticilerinin % 68,30'u ve öğretmenlerin % 69,2'si bu süreçte çeşitli zorluklarla karşılaştığını belirtmiştir. Öğrenciler EBATV üzerinden dersleri takip ederken sorun yaşamamışlardır ancak EBA portalını kullanırken teknik sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

16. Uzaktan eğitim sürecinde en fazla mahalle/köy yerleşimlerinde görev yapan yöneticilerin zorlukla karşılaştığı anlaşılmaktadır. En az zorluk yaşayan yöneticiler ise il merkezlerindeki okullarda görev yapmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde en fazla zorlukla Çok Programlı Anadolu Liselerinde görev yapan yöneticilerin karşılaştığı, ikinci olarak ise ortaokul yöneticilerinin zorluk yaşadığı anlaşılmaktadır. En az zorlukla Güzel Sanatlar Lisesi Yöneticileri karşılaşmıştır.

17. Uzaktan eğitim sürecinde en fazla zorlukla kıdem yılı 1-5 aralığında olan yöneticilerin karşılaştığı, en az zorlukla ise 21 yıl ve üzeri kıdem yılına sahip yöneticilerin karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Öğretmenlerde ise 1-5 yıl kıdeme sahip olanların diğer meslektaşlarına göre pandemi öncesinde uzaktan eğitim konusunda daha tecrübeli olmalarına rağmen, kıdemli öğretmenlerin bu süreçte daha çok uzaktan eğitim verdiği saptanmıştır.

18. Uzaktan eğitim yapılırken tüm katılımcıların en çok karşılaştıkları problemin, öğretmenlerin ve öğrencilerin internet erişiminde yaşadıkları teknik donanım ve alt yapı yetersizliğinin olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra okul yöneticileri, velilerden yeterince destek alamadıklarını belirtmişlerdir. Öte yandan öğretmenlerin bu süreçte karşılaştığı problemlerden bir diğeri de öğrencilerin ödevlerini düzenli olarak yapmamasıdır. Öğrencilerin ise internet erişimi

sıkıntısının yanı sıra ilk defa uzaktan eğitim almış olmalarını ve EBA'ya giriş saatlerinin kısıtlı olmasını büyük güçlükler olarak ifade ettikleri gözlenmiştir. Veliler ise çocukların derslerini evde bireysel çalışmalarından kaynaklanan motivasyon sorununu ve ders sürelerinin yetersizliğini karşılaşılan büyük problemler olarak belirtmişlerdir. Velilerin çoğu ders süresinin yetersizliğini yaşanan bir başka problem olarak ifade etmiştir.

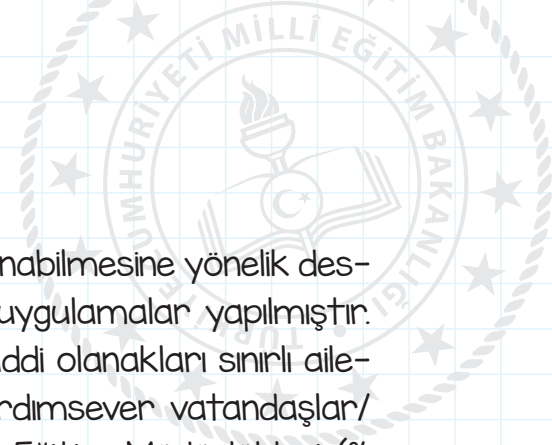
19. Öğretmenler pandemi dönemi sonrasında eğitimin yüz yüze ve uzaktan olarak hibrit şeklinde yapılması fikrini desteklemektedir. Uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin yerini tutmayacağı da okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve veliler tarafından kabul gören ortak bir ifade olmuştur. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve öğrencilerin çoğunluğu uzaktan eğitimin salgın süreci bittikten sonra da devam etmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Velilerin sadece % 25,27'si pandemiden sonra uzaktan eğitimin devam etmesi yönünde fikir beyan etmiştir. Ayrıca, katılımcıların büyük çoğunluğu öğrencilerle yüz yüze eğitim yapılamayışının onların gelecekteki eğitimlerinde problemler/eksiklikler çıkaracağı, pandemi sürecinin eğitimde fırsat eşitsizliği yarattığı ve her öğretmenin uzaktan eğitim sürecini aynı verimlilikte kullanmadığından öğrenciler arası bilgi farkının çok olacağı yargılarına büyük ölçüde katıldıklarını belirtmişlerdir.

20. Okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler uzaktan eğitim sürecinde işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi eğitiminin yapılmasını desteklemektedir. Öğrencilerin yarısından fazlası uzaktan eğitim sürecinde işlenen konulara yönelik yüz yüze eğitimde telafi yapılmasının yararlı olacağı ifadesine tamamen katıldıklarını (% 53,15) ifade etmiştir.

21. Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçlerini her zaman düzenli olarak takip etmiş (% 55,32) ve bu süreçte öğretmenleri motive etmek için onlarla her zaman iletişim halinde olmuştur (% 51,93).

22. Okul yöneticilerinin ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden gelen öğrencilerin tespitinde en çok (% 81,53) velilerle irtibata geçtiği, daha sonra öğrencilerin okul dosyalarındaki ve e-okuldaki sosyo-ekonomik düzeylerini gösteren bilgilerden faydalandığı (% 58,04) anlaşılmıştır. Okul yöneticileri öğrencilere en fazla internet desteği (% 48,17), daha sonra televizyon (% 43,15) ve üçüncü olarak da tablet bilgisayar (% 18,09) desteği sağlamıştır.

23. Ekonomik düzeyi düşük, maddi imkânları sınırlı ailelerden

gelen öğrencilerin uzaktan eğitimden faydalanabilmesine yönelik destek vermek için en fazla Yalova ilinde özel uygulamalar yapılmıştır. Okul yöneticileri ekonomik düzeyi düşük, maddi olanakları sınırlı ailelerden gelen öğrencilere en çok imkânın yardımsever vatandaşlar/bağışçılar (% 64,77), ikinci olarak İl-İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri (% 41,26), üçüncü olarak yerel yönetimler (% 17,70) tarafından sağlandığını, en az imkânın ise özel sektörden elde edildiğini belirtmişlerdir.

24. Öğrencilerin çoğu öğretmenleriyle EBA dışında çevrimiçi ders yapmadıklarını ancak bu süreçte öğretmenlerinin EBA portalı ve EBATV üzerinden ödev verip takibini yaptıklarını; düzenli olarak kaynak/araç gereç tavsiye ettiklerini ancak hiçbir zaman öğrencilerin kendilerinin hazırladıkları materyalleri sunma ödevi veya proje ödevi vermediklerini ve ders anlatma etkinliği yaptırmadıklarını ifade etmiştir.

25. Okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin televizyon üzerinden EBATV aracılığıyla takip edilen uzaktan eğitimlerle ilgili ifadelerine katılım düzeylerine bakıldığında, büyük çoğunluğunun EBATV'nin kolaylıkla ulaşılır olduğu ifadesine tamamen katıldığı anlaşılmaktadır. Bunda tüm katılımcıların EBATV'de teknik sorun yaşanmadığını dile getirmesi de önemli rol oynamaktadır. Okul yöneticilerinin büyük çoğunluğu, eba.gov.tr'nin kolaylıkla ulaşılır olduğunu belirtmiştir.

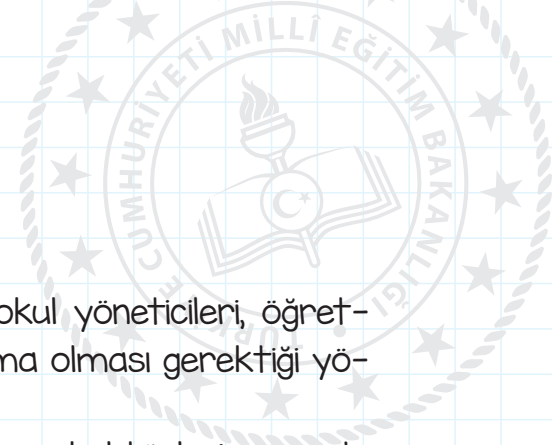
26. Okul yöneticileri, öğrenciler ve velilerin çoğu EBATV ve eba.gov.tr'de verilen ders sürelerinin yeterli olmadığını, dolayısıyla ders sürelerinin artırılması gerektiğini düşünmektedir. Öğretmenler ise genellikle ders sürelerini yeterli bulmaktadır.

27. Okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin çoğunluğu, EBATV ve eba.gov.tr'de ders anlatımlarını büyük ölçüde anlaşılır bulmuşlardır.

28. eba.gov.tr internet sitesi üzerinden gerçekleştirilen uzaktan eğitimler ile ilgili olarak okul yöneticileri, öğretmen ve velilerin çoğu teknik sorun yaşamazken öğrencilerin çoğunun teknik sorun yaşadığı göze çarpmıştır.

29. Okul yöneticileri, öğretmenler ve velilerin büyük çoğunluğu eba.gov.tr ders içeriklerini büyük ölçüde ilgi çekici bulduklarını belirtmişlerdir. Öte yandan öğrencilerin çoğu EBATV ve EBA portal içeriklerini yeterince ilgi çekici bulma konusunda kararsız kalmışlardır.

30. Okul yöneticileri, öğretmenler, öğrenciler ve velilerin çoğu EBATV ve eba.gov.tr'de ders saatleri için seçilen zaman aralıklarının

uygun olduğunu düşünmektedir.

31. Canlı derse devam konusunda okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve velilerin çoğu derste yoklama olması gerektiği yönünde görüş belirtmiştir.

32. Okul yöneticilerinin görev yaptıkları okul türleri arasında uzaktan eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilme yoğunluğuna yönelik farklılıklar olduğu anlaşılmaktadır. Yoğunluğun en yüksek olduğu okulların Fen Liseleri, en düşük olduğu okulların ise Anaokulları olduğu gözlemlenmiştir.

33. Öğretmenlerin % 73,2'si pandemi döneminde öğrencilerinde bir takım değişiklikler fark ettiklerini belirtmiştir. İlkokullarda öğrenim gören öğrencilerde daha fazla değişimin gözlemlendiği öğretmenlerin cevaplarından anlaşılmaktadır. Öğrencilerin bu süreçte kendilerinde fark ettikleri değişimlerin başında sıkılma (% 69,39) gelmektedir. Sıkılmayı isteksizlik (% 50,35) ve uyku bozukluğu (% 42,70) takip etmektedir. Öğrencilerde en az oluşan değişikliğin hoşgörü artışı (% 10,38) olduğu anlaşılmaktadır. Velilerin % 51,53'ü de bu dönemde çocuklarında değişiklikler fark ettiklerini belirtmiştir. Pandemi ile başlayan bu süreçte velilerin çocuklarında çok fark ettikleri değişiklik % 81,80 ile sıkılma olmuştur. İsteksizlik ve uyku bozukluğu ikinci ve üçüncü sırayı takip etmektedir.

34. Öğrencilerin çoğu uzaktan eğitim sürecinde arkadaşlarıyla bazen iletişim kurmuşlar ve EBA canlı sınıf uygulaması aracılığıyla öğretmen ve arkadaşlarıyla buluşmaktan mutlu olmuşlardır. Bu süreçte öğretmenlerin çocuklarıyla iletişim kurmalarının çocuklarında olumlu etki yarattığını düşünen velilerin oranı % 81,76 olmuştur. Okul yöneticileri ve öğretmenlerin büyük çoğunluğu bu sürecin öğretmenlerin meslektaş dayanışmasına olumlu katkı sağladığı görüşündedir.

35. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ders dışında hangi etkinlikleri yaptığına dair görüşler incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun ders dışında çizgi film/film/dizi izlediği, kitap okuduğu ve ev işlerine yardım ettiği tespit edilmiştir. Velilere göre en çok yapılan etkinlik % 69,44 ile televizyon izleme, % 67,32 ile kitap okuma ve % 63,70 ile de telefonda vakit geçirme olmuştur.

36. Pandemi döneminde ödev konusunda katılımcıların görüşleri incelendiğinde, öğretmenler öğrencilerin ödevlerini düzenli yapmadığını (% 31,2) belirtmektedir. Velilerin % 76,45'i bu süreçte çocuklarına çok ödev verildiğini düşünmediklerini belirtmiştir. Ayrıca

velilerin büyük çoğunluğu (% 75,06) çocuklarının ödevlerini zamanında bitirdiklerini ifade etmişlerdir. Ödev konusunda öğrencilerin 1/3'ü öğretmeninin/öğretmenlerinin yüz yüze eğitimde olduğundan daha az ödev verdiğini düşünmektedir.

37. Pandemi nedeniyle evde uzaktan eğitim etkinliklerinin yapılmasını çocuklarında tatil olarak algılandığını düşünen velilerin oranı % 38,06 olurken kararsız görünen veliler % 14,05'te kalmıştır.

38. Okul yöneticileri ve öğretmenlerin çoğu uzaktan eğitim sürecinde kendilerinin ve öğrencilerinin kişisel bilgilerinin 3. şahısların eline geçmesinden kaygı duyarken öğrencilerde ve velilerde böyle bir kaygının olmadığı saptanmıştır.

Öneriler

1. Maddi imkânı yetersiz ve uzaktan eğitime erişimi kısıtlı olan öğrencilere cihaz ve internet desteği verilmelidir.
2. EBATV'deki ders süreleri artırılmalıdır.
3. eba.gov.tr web sitesinde yaşanan teknik sorunların giderilmesini sağlayacak çözümler geliştirilmelidir.
4. Öğrenciler bu süreçte çok sıkıldıkları için uzaktan eğitimlere eğlenceli faaliyetler (sportif, sanatsal, kültürel vb.) eklenmelidir.
5. Mesleki ve teknik eğitim alanında uzaktan eğitim için hazırlıklar yapılmalıdır.
6. Uzaktan eğitim için alternatif ölçme yöntemleri geliştirilmelidir.
7. Telif eğitim modelleri hazırlanmalı, uzaktan eğitime katılmayan öğrenciler kurulacak bir izleme mekanizması ile tespit edilip telif eğitimler ile açıkları kapatılmalıdır.
8. Uzaktan eğitimde ödev verme ve kontrolü için uygulamalar çeşitlendirilmeli ve zenginleştirilmelidir.
9. Uzaktan eğitim etkinliklerinde hızlı, düşük maliyetli ve kotasız internet erişimi sağlanmalıdır.
10. Uzaktan eğitim etkinliklerinde de akıllı cep telefonu ve bilgisayarın daha aktif kullanılabilmesi yöntemi, uygulama ve içerikleri geliştirilmesine yönelik çözümler geliştirilmelidir. Canlı ders uygulamaları artırılmalıdır.
11. Öğrenci-öğretmen iletişimi ve etkileşimini artırıcı uygulamaların geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik çözümler geliştirilmelidir. Örneğin güvenli sohbet ve mesajlaşma programlarının kullanımları yaygınlaştırılmalı, canlı sohbet programlarının kullanılması sağlanmalıdır.
12. Uzaktan eğitim etkinliklerinde ders süreleri ve sayıları artırılmalıdır. Evde gerçekleştirilen uzaktan eğitim uygulamalarında okulda olduğu gibi gün içinde daha uzun süreye yayılması sağlanmalıdır.
13. Uzaktan eğitim sürecinde ders dışında evde öğrencilerin yapabileceği etkinlik örnekleri ve önerileri geliştirilmelidir.

Bu çalışma, Millî Eğitim Bakanlığı'nın kurumsal görüşlerini yansıtmaz. Sorumluluğu yazara aittir. Yayın ve referans olarak kullanılması kaynak göstermek şartıyla Millî Eğitim Bakanlığı'nın iznini gerektirmez.